ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานประจำปี 2557

2014

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

สารบัญ

06
สารจากประธานกรรมการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

08
สารจากผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

12
ธปท.
กับความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

22
คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง
ธนาคารแห่งประเทศไทย

29
สรุปภาวะเศรษฐกิจการเงิน
ปี 2557

39
การดำเนินงานของ
ธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2557

93
รายงานของ
คณะกรรมการตรวจสอบ

97
รายงานของ
ผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

121
การบริหาร
และการพนักงาน

145
ผังโครงสร้างองค์กร
ธนาคารแห่งประเทศไทย

สารจากประธานกรรมการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธปท. ทำหน้าที่รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สร้างความสมดุลและสนับสนุนให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน เป็นการส่งเสริมความน่าเชื่อถือและเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจไทย

ในรอบปี 2557 ที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยเติบโตได้ไม่ดีเท่าที่ควร โดยสืบเนื่องมาจากปัจจัยภายในประเทศที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการบริโภคและการลงทุน รวมทั้งปัจจัยจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ทำให้ความต้องการสินค้าเพื่อการส่งออกของไทยลดลง โดยสถานการณ์เหล่านี้ได้ปรับตัวดีขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี เนื่องจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เข้ามายุติความขัดแย้งและบริหารประเทศ ทำให้สถานการณ์ด้านการใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐมีแนวโน้มที่ดีขึ้น นับเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ภาคเอกชน

ในการทำหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการและการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) คณะกรรมการ ธปท. ให้ความสำคัญในการประสานความร่วมมือระหว่าง ธปท. กับหน่วยงานด้านนโยบายเศรษฐกิจมหภาคของภาครัฐ เพื่อให้การดำเนินงานมีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงภาคเอกชนที่เป็นกลไกสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ คณะกรรมการ ธปท. ใช้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการควบคุมการดำเนินงานให้มีความระมัดระวัง รอบคอบ ดำเนินงานอย่างโปร่งใส เพื่อสนับสนุนให้ ธปท. ทำหน้าที่รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สร้างความสมดุลและสนับสนุนให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน เป็นการส่งเสริมความน่าเชื่อถือ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจไทย

ภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีนั้น ประธานกรรมการ ธปท. ได้ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง ทำหน้าที่กลั่นกรองกรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. และรายงานต่อคณะกรรมการ ธปท. เพื่อสร้างความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานของ ธปท. มีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการดำเนินนโยบายในแต่ละด้านตามภารกิจในงานของธนาคารกลาง และสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลักความรู้ คุณธรรม ความอุตสาหะ และกำหนดการดำเนินการของธนาคารที่เหมาะสม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงของภูมิสังคมโลก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง เพื่อความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน

สุดท้ายนี้ ผมขอขอบคุณ คณะกรรมการ ธปท. ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ที่ได้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่อย่างทุ่มเทในปี 2557 ที่ผ่านไป ทำให้การดำเนินงานของ ธปท. เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรต่าง ๆ รวมทั้งสถาบันเอกชนอย่างทั่วถึง ประสานนโยบายกับหน่วยงานด้านเศรษฐกิจภายนอกอย่างเต็มที่ สร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ สนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่พอเพียง และความเชื่อมั่นต่อสาธารณะเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมอย่างครบถ้วน

นายอำพน กิตติอำพน
ประธานกรรมการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

สารจากผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธปท. มุ่งมั่นจะร่วมขับเคลื่อนประเทศกับทุกภาคส่วน เพื่อให้เศรษฐกิจไทยสามารถเติบโตได้เต็มศักยภาพ ควบคู่ไปกับการรักษาเสถียรภาพระยะยาว เพื่อให้คนไทยทุกคนได้อยู่ดีกินดีอย่างยั่งยืนต่อไป

ปี 2557 ถือเป็นปีที่มีความท้าทายค่อนข้างมากสำหรับเศรษฐกิจไทย โดยมีปัจจัยจากทั้งภายในและภายนอกรุมเร้า ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ทางการเมืองในช่วงครึ่งแรกของปี ราคาสินค้าเกษตรที่ตกต่ำ หนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่เศรษฐกิจโลกยังมีความผันผวนมากจากการฟื้นตัวที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค และความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศ ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยชะลอลงในทุกภาคส่วน อย่างไรก็ดี ด้วยภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็ง สะท้อนจากเสถียรภาพเศรษฐกิจที่ดีทั้งภายในและด้านต่างประเทศ อัตราการว่างงานและอัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับต่ำ ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล ทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศอยู่ในเกณฑ์มั่นคง เศรษฐกิจไทยจึงผ่านพ้นความท้าทายดังกล่าวมาได้ และมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างช้า ๆ หลังจากการเมืองเริ่มมีเสถียรภาพในช่วงครึ่งปีหลัง

สำหรับปี 2558 เศรษฐกิจไทยคาดว่าจะมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยการลงทุนของรัฐบาลจะเป็นแรงส่งที่สำคัญสำหรับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคธุรกิจ รวมถึงการบริโภคภาคเอกชน เมื่อความเชื่อมั่นกลับมาพลิกฟื้น อย่างไรก็ตาม ความไม่แน่นอนยังมีอยู่มาก โดยเฉพาะแรงส่งทางเศรษฐกิจภายในประเทศที่อาจสะดุดขึ้นได้ รวมถึงเศรษฐกิจโลกที่ยังมีความผันผวนสูง ภาคธุรกิจจึงต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงควบคู่ไปด้วยกัน ในขณะที่ผู้บริโภคเองต้องมีการวางแผนการเงินอย่างเหมาะสม

ในส่วนของ ธปท. นั้น การดำเนินนโยบายในปี 2558 ยังคงเน้นการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่เหมาะสมต่อการฟื้นตัวมากที่สุด เพื่อให้เศรษฐกิจสามารถเติบโตได้ต่อเนื่อง ท่ามกลางความไม่แน่นอนต่าง ๆ โดยการดูแลเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจผ่านแนวนโยบายใน 4 ด้านหลัก ดังนี้

นโยบายการเงิน การดำเนินนโยบายจะมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเงินที่จะเอื้อให้เกิดการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ โดยการดำเนินนโยบายผ่อนคลาย ควบคู่ไปกับการดูแลเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน โดยชั่งน้ำหนักระหว่างการส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจ และการป้องกันการสะสมความเสี่ยงในระบบเศรษฐกิจ (Financial imbalances) ให้เหมาะสมกับบริบททางเศรษฐกิจที่อาจเปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินนโยบายการเงินมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อต้นปี 2558 คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ได้เปลี่ยนเป้าหมายเงินเฟ้อจากเดิมที่เป็นเงินเฟ้อพื้นฐาน มาเป็นอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปี ที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5 ต่อปี ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเข้าใจของประชาชนทั่วไป และช่วยยึดเหนี่ยวการคาดการณ์เงินเฟ้อได้ดียิ่งขึ้น

นโยบายอัตราแลกเปลี่ยน เงินทุนเคลื่อนย้ายจะยังคงเป็นความท้าทายสำคัญ โดยเฉพาะจากการดำเนินนโยบายการเงินที่แตกต่างกันค่อนข้างมากระหว่างประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลให้เงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศมีความผันผวน ซึ่ง ธปท. จะติดตามสถานการณ์และประเมินผลกระทบอย่างใกล้ชิด โดยดูแลให้อัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวไปตามกลไกตลาด และไม่มีความผันผวนมากนัก สอดคล้องกับพื้นฐานเศรษฐกิจ พร้อม ๆ ไปกับการสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจ

นโยบายสถาบันการเงิน เสริมสร้างให้สถาบันการเงินมีความมั่นคงและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น สามารถรองรับความผันผวนได้ โดยปรับกระบวนการตรวจสอบอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น และสอบทานการทดสอบภาวะวิกฤติ (stress test) ของธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อประเมินความพอเพียงของฐานะการเงิน นอกจากนี้ ธปท. ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมให้กำกับตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ (SFIs) ในฐานะ regulator ซึ่งการกำกับดูแลให้ SFIs มีระบบบริหารความเสี่ยงและหลักธรรมาภิบาลที่ดี มีความโปร่งใส จะเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้ SFIs มีความเข้มแข็ง มีฐานะการเงินที่มั่นคง และสามารถทำหน้าที่ตามพันธกิจเพื่อช่วยปิดช่องว่างการให้บริการทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยไม่สร้างความไร้เสถียรภาพด้านระบบการเงิน (Financial instability)

นโยบายระบบการชำระเงิน ส่งเสริมให้ภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนมุ่งไปสู่การใช้ e-Payment มากขึ้น โดย ธปท. มุ่งมั่นจะดูแลให้ระบบการชำระเงินมีประสิทธิภาพ ความเสี่ยงต่ำ และปลอดภัย

การดำเนินนโยบายเพื่อดูแลเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้นนั้น ถือเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมที่จะเอื้อต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงมีข้อจำกัดเชิงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจที่กำลังค่อยๆ ลิดรอนศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างนั้น ต้องอาศัยการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common vision) และการมองไปข้างหน้าระยะยาวมากขึ้น รวมถึงต้องอาศัยความร่วมมือในการผลักดันจากทุกภาคส่วน **ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่าการผสมผสานระหว่างการสร้างสภาพแวดล้อมของระบบเศรษฐกิจการเงินที่เหมาะสมในระยะสั้น พร้อมๆ ไปกับการผลักดันการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจในระยะยาว ถือเป็นความท้าทายที่สำคัญในระยะต่อไป**

ดังนั้น นอกเหนือจากงานหลักในการดูแลเสถียรภาพเศรษฐกิจ ธปท. จึงได้ให้ความสำคัญกับงานด้านพัฒนา โดยเริ่มดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง และจะร่วมผลักดันกับทั้งภาครัฐและเอกชนต่อไป ในรูปของการพัฒนาภาคการเงินให้ตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจ ทั้งการสนับสนุน**การเติบโตจากการเชื่อมโยงกับภายนอก** โดยเอื้อให้การทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศสะดวก มีต้นทุนเหมาะสม และมีเครือข่ายสนับสนุนการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ และการสนับสนุน**การเติบโตจากการยกระดับศักยภาพภายใน** โดยส่งเสริมให้กลไกตลาดทำงานได้ดีขึ้น เพื่อให้ภาคธุรกิจ โดยเฉพาะ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ ในต้นทุนที่สอดคล้องกับศักยภาพและความเสี่ยงของธุรกิจ ในขณะเดียวกัน จะสนับสนุนให้**การเติบโตเป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม** โดยสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินและการคุ้มครองการใช้บริการทางการเงินของภาคประชาชน ท้ายสุดนี้ ธปท. จะวาง**ภูมิทัศน์ของระบบการเงิน**ในระยะกลางถึงยาว เพื่อให้การพัฒนาภาคการเงินเป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้ภาคเอกชนสามารถปรับตัวได้สอดคล้อง ในรูปของแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (Financial Sector Master Plan) ระยะที่ 3 และแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน (Payment Systems Roadmap)

ท้ายสุดนี้ ขอเน้นย้ำว่า ธปท. มุ่งมั่นจะร่วมขับเคลื่อนประเทศกับทุกภาคส่วน เพื่อให้เศรษฐกิจไทยสามารถเติบโตได้เต็มศักยภาพควบคู่ไปกับการรักษาเสถียรภาพระยะยาว เพื่อให้คนไทยทุกคนได้อยู่ดีกินดีอย่างยั่งยืนต่อไป

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล

นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล
ผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

บทบาทของ ธปท. ในการสนับสนุนงานด้านการพัฒนา เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้ก้าวสู่ความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

01

การเชื่อมโยงเศรษฐกิจการเงินกับต่างประเทศ (Connectivity)

02

การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (High Value-added Economy)

03

การสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (Financial Inclusion)

04

การวางภูมิทัศน์ของระบบการเงินในระยะกลางถึงยาว (Financial Landscape)

Country Strategy

รักษา...สมดุลของระบบเศรษฐกิจการเงิน

ธปท. และหน่วยงานต่างๆ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ร่วม เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน อันจะนำไปสู่ความร่วมมือและรวมพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้ก้าวสู่ความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืน

ธปท. กับความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

ในการพัฒนาประเทศให้เติบโตได้อย่างต่อเนื่อง ยั่งยืนและทั่วถึงนั้น จำเป็นต้องอาศัยสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่มีเสถียรภาพและมีภูมิคุ้มกันที่ดี เพื่อให้การเติบโตเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สามารถรองรับความเสี่ยงต่างๆ ได้ **และต้องอาศัยโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจที่สนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ**

ในฐานะธนาคารกลาง ธปท. ได้มุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่มีเสถียรภาพ ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขพื้นฐานสำคัญที่จะเอื้อให้การเติบโตของประเทศเป็นไปอย่างไม่สะดุด ผ่านการดำเนินนโยบายต่างๆ เพื่อดูแลรักษาเสถียรภาพการเงิน เสถียรภาพสถาบันการเงิน รวมถึงเสถียรภาพระบบการชำระเงิน อย่างไรก็ดี ในช่วงที่ผ่านมานั้น ศักยภาพในการเติบโตของไทยเริ่มแผ่วลงไปบ้าง จากปัจจัยด้านการเมือง รวมไปถึงขีดความสามารถในการแข่งขันที่ลดลงจากโครงสร้างปัจจัยการผลิตของไทยที่เริ่มมีข้อจำกัด ทั้งปัจจัยแรงงาน ทุน รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติ **โดยปัจจุบันประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงปฏิรูปซึ่งจะวางรากฐานเศรษฐกิจและปรับตัวเชิงโครงสร้างครั้งสำคัญ** ซึ่งถือเป็นโอกาสที่ดีสำหรับประเทศ

ดังนั้น เพื่อร่วมสร้างแรงขับเคลื่อนไปสู่การยกระดับศักยภาพของประเทศ ธปท. จึงได้ให้น้ำหนักกับบทบาทสนับสนุนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น โดยดำเนินการในลักษณะผู้สนับสนุนที่ดีและสอดคล้องกับพันธกิจ ธปท. โดยได้กำหนดกรอบทิศทางการทำงานดังกล่าวในแผนยุทธศาสตร์ 5 ปีของ ธปท. (2555-2559) ทั้งบทบาทหลักในการดูแลเสถียรภาพและบทบาทสนับสนุนในงานด้านการพัฒนา ทั้งนี้ ธปท. ได้เดินตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง และทบทวนเป็นระยะ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจที่อาจเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะล่าสุดที่กระแสการปฏิรูปประเทศได้นำมาซึ่งทิศทางและแนวทางการขับเคลื่อนประเทศที่ชัดเจนขึ้น ทั้งนี้ การผลักดันแผนยุทธศาสตร์โดยเฉพาะในบทบาทด้านการส่งเสริมพัฒนาการเพื่อช่วยยกระดับศักยภาพประเทศนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกค่อนข้างมาก ดังนั้น **ธปท. และหน่วยงานต่างๆ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ร่วม (Common vision) เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน อันจะนำไปสู่ความร่วมมือและรวมพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้ก้าวสู่ความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืน**

บทบาทของ ธปท. ในการสนับสนุนงานด้านการพัฒนาสามารถแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. การเชื่อมโยงเศรษฐกิจการเงินกับต่างประเทศ (Connectivity)
2. การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (High Value-added Economy)
3. การสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (Financial Inclusion)
4. การวางภูมิทัศน์ของระบบการเงินในระยะกลางถึงยาว (Financial Landscape)

Connectivity

มั่นใจ...ในความสัมพันธ์ทางการเงินระหว่างประเทศที่ราบรื่น

ธปท. จะสนับสนุนการสร้างเครือข่ายของภาคการเงิน โดยกำหนดเป็นเป้าหมายหนึ่งของการวางระบบภูมิทัศน์ระยะกลางของระบบการเงินไทย

การเชื่อมโยงเศรษฐกิจการเงินกับต่างประเทศ

ประเทศไทยควรใช้โอกาสจากการเชื่อมโยงเศรษฐกิจการเงินกับต่างประเทศ เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศ ทั้งในเชิงการแสวงหาฐานการผลิตใหม่ และการเพิ่มบทบาทในห่วงโซ่การผลิตของโลก (Global supply chain) รวมไปถึงการขยายตลาดไปสู่แหล่งที่มีกำลังซื้อสูงขึ้น อีกทั้งปี 2558 นี้ถือเป็นปีที่สำคัญปีหนึ่ง เนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) กำลังจะเริ่มขึ้น ณ สิ้นปี และด้วยทำเลที่ตั้งของประเทศที่เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค จึงถือเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญที่ประเทศไทยจะสามารถใช้โอกาสในการเสริมสร้างบทบาทของการเป็นจุดเชื่อมโยงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจสำคัญในอนุภูมิภาคได้

ธปท. สนับสนุนการใช้โอกาสจากการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจดังกล่าว ด้วยการดำเนินการตามเป้าหมายที่จะมุ่งเน้นให้ภาคการเงินสนับสนุนการเติบโตของภาคธุรกิจจากการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมา และที่ดำเนินในปี 2557 ผ่าน 4 มิติสำคัญ โดยสรุปสาระสำคัญที่ดำเนินในปีที่ผ่านมาได้ดังนี้

(1) **การลดอุปสรรคการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศ** ธปท. ได้พิจารณาผ่อนคลายระเบียบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเพื่อเอื้อต่อการค้าการลงทุนระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยล่าสุด ธปท. ได้ทบทวนผ่อนเกณฑ์ฯ เพื่อสนับสนุนนโยบายภาครัฐที่จะส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters) และบริษัทการค้าระหว่างประเทศ (International Trading Centers) (2) **การส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ** หลังจากที่ ธปท. ได้ผ่อนเกณฑ์การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเพื่อให้การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศทำได้สะดวกขึ้นมาระยะหนึ่งแล้ว ได้หันมามุ่งเน้นการให้ความรู้แก่ผู้ลงทุน ในด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงต่างๆ โดยเฉพาะการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ (Portfolio Investment) (3) **การลดต้นทุนการแลกเปลี่ยนเงิน** ธปท. ได้สนับสนุนการใช้สกุลเงินท้องถิ่นสำหรับการค้าและการลงทุน โดยเมื่อปลายปีที่แล้ว ธปท. ได้เซ็นสัญญา Bilateral swap หยวน-บาทกับธนาคารกลางแห่งประเทศจีน และล่าสุดได้มีการแต่งตั้ง RMB clearing bank ในประเทศไทยเพื่อสนับสนุนการใช้เงินหยวนในการชำระดุลการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ และ (4) **การสร้างเครือข่ายระบบการเงินเพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ** ที่ผ่านมา ธนาคารพาณิชย์ไทยมีการเปิดสาขาในภูมิภาคและอนุภูมิภาคหรือมีเครือข่ายกับธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศมากขึ้น ซึ่ง ธปท. พร้อมสนับสนุนแนวโน้มการสร้างเครือข่ายดังกล่าว เช่น การเจรจาผลักดันกับกลุ่มประเทศ ASEAN เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติ (Guidelines) ในการจัดตั้ง Qualified ASEAN Banks ร่วมกัน

สำหรับการขับเคลื่อนในปี 2558 และในระยะต่อไป ธปท. จะเดินหน้าการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้ายระยะที่ 2 โดยจะเน้นการเตรียมความพร้อมแก่นักลงทุนก่อนการผ่อนคลายเกณฑ์เพิ่มเติม โดยเฉพาะการลงทุนในหลักทรัพย์ (Portfolio investment) ในขณะเดียวกัน **ธปท. จะสนับสนุนการสร้างเครือข่ายของภาคการเงิน โดยกำหนดเป็นเป้าหมายหนึ่งของการวางระบบภูมิทัศน์ระยะกลางของระบบการเงินไทย** และเพื่อให้การดำเนินการของ ธปท. เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ประเทศ **ธปท. จะร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐเพื่อผลักดันวาระสำคัญของประเทศ** เช่น การมุ่งสู่การเป็น Trading nations

High Value-added Economy

ขับเคลื่อน...เศรษฐกิจของประเทศอย่างมีวิสัยทัศน์

สำหรับการขับเคลื่อนในปี 2558 และในระยะต่อไป ธปท. จะเดินหน้าพัฒนาฐานข้อมูล SMEs ของ ธปท. อย่างต่อเนื่อง รวมถึงผลักดันการพัฒนาฐานข้อมูลในระยะต่อไปของเครดิตบูโร

การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การปรับโครงสร้างระบบเศรษฐกิจให้อิงการเติบโตที่มาจากการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) แทนการใช้ประโยชน์จากต้นทุนแรงงานถูก ทรัพยากรและปัจจัยทุนเดิม ๆ **จะเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับศักยภาพการเติบโตของไทย** ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลกำลังขับเคลื่อนในระดับนโยบายประเทศ เพื่อเร่งยกระดับศักยภาพของภาคธุรกิจไทยในมิติต่าง ๆ โดยนโยบายที่ถือเป็นแรงส่งที่สำคัญหนึ่ง คือ การผลักดันประเทศไทยสู่การเป็นเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งจะเสริมสร้างให้ภาคธุรกิจสามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการขยายโอกาส เพิ่มประสิทธิภาพ รวมไปถึงเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ นอกจากนี้ ยังได้เร่งรัดการส่งเสริม SMEs ที่มีศักยภาพ ซึ่งถือเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญที่ยังต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐในการยกระดับ Productivity อยู่ค่อนข้างมาก

ธปท. สนับสนุนการยกระดับศักยภาพดังกล่าว โดยดำเนินการใน 2 มิติสำคัญ คือ การเสริมสร้างภาคการเงินให้มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมการทำงานของกลไกตลาด เพื่อเอื้อให้เกิดการเติบโตของภาคธุรกิจและการลงทุนอย่างเหมาะสม

(1) **ระบบการเงินมีประสิทธิภาพ สนับสนุนภาคธุรกิจในภาพรวม** โดย ธปท. ได้พัฒนาระบบการชำระเงินอย่างต่อเนื่องให้มุ่งไปสู่การใช้ธุรกรรมชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) อย่างถ้วนหน้า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของภาคธุรกิจในการทำธุรกรรมต่าง ๆ (2) **ส่งเสริมการทำงานของกลไกตลาด โดยเฉพาะกับ SMEs** ซึ่ง ธปท. มุ่งเน้นการสนับสนุนให้ SMEs กลุ่มที่สมควรได้รับสินเชื่อสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในต้นทุนที่เหมาะสม โดยดำเนินการในสองด้านหลัก คือ การเสริมสร้างกลไกการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน ในรูปของการลดข้อจำกัดด้านข้อมูลและด้านหลักประกัน ซึ่งจะช่วยให้สถาบันการเงินสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจปล่อยสินเชื่อแก่ลูกค้า SMEs ได้ดีขึ้น โดย ธปท. อยู่ระหว่างการพัฒนาระบบฐานข้อมูล SMEs อย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐอื่นในการผลักดันร่าง พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ เพื่อส่งเสริมให้ SMEs มีหลักประกันเพิ่มขึ้น สำหรับอีกด้านหนึ่ง คือ การส่งเสริมบริการผ่านผู้ให้บริการหรือช่องทางที่ต้นทุนต่ำ โดยที่ผ่านมา ธปท. ได้ทบทวนเกณฑ์เรื่องการขยายสาขาธนาคารพาณิชย์ และการแต่งตั้งตัวแทนธนาคารพาณิชย์ให้ยืดหยุ่นขึ้น เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงในวงกว้างและต้นทุนต่ำ

สำหรับการขับเคลื่อนในปี 2558 และในระยะต่อไป ธปท. จะเดินหน้าพัฒนาฐานข้อมูล SMEs ของ ธปท. อย่างต่อเนื่อง รวมถึงผลักดันการพัฒนาฐานข้อมูลในระยะต่อไปของเครดิตบูโร (National Credit Bureau : NCB) นอกจากนี้ จะอาศัยโอกาสจากการเป็นเศรษฐกิจยุคดิจิทัลในการส่งเสริมให้ SMEs เข้าถึงสินเชื่อได้ในต้นทุนที่ต่ำลงผ่านช่องทางใหม่ ๆ และเพื่อให้การสนับสนุนการเข้าถึงสินเชื่อของ SMEs เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีกรอบการดำเนินการชัดเจน **ธปท. ได้กำหนดให้การส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของ SMEs เป็นมิติสำคัญหนึ่งในการวางภูมิทัศน์ทางการเงินของประเทศ** ผ่านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 3 โดยยึดหลักการ "ช่วยถูกที่ ถูกวิธี และช่วยอย่างยั่งยืน" พร้อมกันนี้ **ธปท. จะร่วมผลักดันกับหน่วยงานภาครัฐอื่น เพื่อส่งเสริมการยกระดับศักยภาพของ SMEs**

Financial Inclusion

สบายใจ...ใครๆ ก็พึ่งได้เมื่อเกิดปัญหาในการใช้บริการทางการเงิน

การยกระดับศักยภาพของประเทศจะเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน ต้องเป็นการเติบโตที่ทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งการเข้าถึงบริการทางการเงินพื้นฐานถือเป็นกลไกสำคัญหนึ่งที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

การเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

การยกระดับศักยภาพของประเทศจะเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน ต้องเป็นการเติบโตที่ทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งการเข้าถึงบริการทางการเงินพื้นฐาน ถือเป็นกลไกสำคัญหนึ่งที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในฐานะประชาชนผู้ออมและผู้กู้ แต่ในขณะเดียวกัน การเข้าถึงบริการทางการเงินต้องเกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพ ทั้งในด้านของผู้ให้บริการเอง ที่จะต้องให้บริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และในด้านประชาชนผู้ใช้บริการที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถบริหารจัดการการเงินได้สอดคล้องกับฐานะ โดยเฉพาะในด้านการก่อหนี้ ซึ่งที่ผ่านมา หนี้ครัวเรือนของประเทศไทยถือว่าอยู่ในระดับสูง อีกทั้งส่วนหนึ่งยังเป็นหนี้นอกระบบ

ธปท. สนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างเป็นธรรมดังกล่าวในสองเสาหลักสำคัญคือ การคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน และการสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงิน

(1) **การคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน** ธปท. ได้ให้ความรู้ทางการเงินและดูแลรับเรื่องร้องเรียนทางการเงินต่าง ๆ ของผู้ใช้บริการทางการเงิน ตลอดจนส่งเสริมความรู้ทางการเงินแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกัน ได้ดำเนินนโยบายด้านการกำกับหลักเกณฑ์การให้บริการทางการเงินของสถาบันการเงินให้เหมาะสมและเป็นธรรม (Market conduct) ซึ่งในปีที่ผ่านมา ได้ขอความร่วมมือให้สถาบันการเงินรายงานข้อมูลอัตราค่าธรรมเนียมบริการทางการเงิน และได้ออกแนวปฏิบัติในการคุ้มครองผู้บริโภคบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) (2) **การส่งเสริมเข้าถึงบริการทางการเงิน** ธปท. ยังคงยึดหลักของการสนับสนุนให้กลไกตลาดทำงานได้ดีขึ้น โดยเฉพาะการลดข้อจำกัดด้านข้อมูล เพื่อช่วยสถาบันการเงินในการตัดสินใจจัดสรรสินเชื่อให้แก่กลุ่มลูกค้ารายย่อย โดย ธปท. ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันให้สหกรณ์ออมทรัพย์เข้าเป็นสมาชิกของเครดิตบูโร (NCB) นอกจากนี้ ธปท. ได้รับมอบหมายให้ออกเกณฑ์กำกับธุรกิจปล่อยสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ (Nano Finance) โดย ธปท. ได้กำหนดวงเงินและเพดานอัตราดอกเบี้ยให้เหมาะสมกับลูกค้ารายเล็กมาก ๆ ที่มีความเสี่ยงสูงขึ้นอีกระดับหนึ่ง เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบได้มากขึ้น

สำหรับการขับเคลื่อนในปี 2558 รวมถึงในระยะต่อไป ธปท. จะผลักดันเรื่องการออกเกณฑ์กำกับดูแลที่เหมาะสมด้าน Market conduct อย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมผู้ให้บริการทางการเงินที่ครบถ้วนยิ่งขึ้น เพื่อเสริมสร้างความเป็นธรรมของการให้บริการทางการเงิน ในขณะเดียวกัน **การเพิ่มคุณภาพการเข้าถึงบริการทางการเงิน จะเป็นมิติหนึ่งในการวางระบบภูมิทัศน์ภาคการเงินของประเทศ** เพื่อให้เกิดการผลักดันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นอกจากนี้ **ธปท. จะประสานกับหน่วยงานภาครัฐอื่น เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Common vision) ในระดับประเทศในการช่วยกันผลักดันให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินพื้นฐานได้อย่างเป็นธรรม**

Financial Landscape

ดูแล...ความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน

ธปท. มุ่งมั่นที่จะดำเนินนโยบายต่างๆ อย่างเหมาะสม และร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่มีเสถียรภาพและมีพัฒนาการอย่างยั่งยืนและทั่วถึง

การวางภูมิทัศน์ของระบบการเงินในระยะกลางถึงยาว

การปรับโครงสร้างระบบเศรษฐกิจเป็นกระบวนการระยะยาวและต้องทำอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาภาคการเงินให้ตอบสนองต่อภาคธุรกิจก็เช่นเดียวกัน ซึ่งต้องอาศัยการวางภูมิทัศน์ของระบบการเงินเพื่อเป็นกรอบทิศทางสำหรับการดำเนินการ

ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศในปัจจุบันกำลังนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงสำคัญหนึ่ง คือ การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ ซึ่งรวมถึงการปฏิรูปสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ (SFIs) ด้วย โดย **ในปี 2558 ธปท. ได้รับมอบหมายบทบาทเพิ่ม คือ การกำกับตรวจสอบ SFIs ในฐานะ Regulator** ตามนโยบายของรัฐที่ต้องการแยกบทบาทการกำกับตรวจสอบออกมาให้ชัดเจน จากผู้กำหนดนโยบายและพันธกิจ (Policy maker) และผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของกิจการ (Owner) ซึ่งในปัจจุบันคือกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ การกำกับดูแล SFIs ให้มีระบบบริหารความเสี่ยงและหลักธรรมาภิบาลที่ดี มีความโปร่งใส จะเป็น**กลไกสำคัญที่จะช่วยให้ SFIs มีความเข้มแข็ง มีฐานะการเงินที่มั่นคง และสามารถทำหน้าที่ตามพันธกิจ เพื่อช่วยปิดช่องว่างการให้บริการทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยไม่สร้างความไร้เสถียรภาพด้านระบบการเงิน** (Financial instability)

ในขณะเดียวกัน ธปท. ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการวางภูมิทัศน์ของระบบการเงินในระยะกลางถึงยาว ใน 2 ด้านหลัก คือ

(1) **แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่** 3 (Financial Sector Master Plan : FSMP III) โดยที่แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 ได้สิ้นสุดลงในปี 2557 โดยในปีที่ผ่านมาได้มีการส่งเสริมให้มีการแข่งขันด้านระบบสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น โดยกระทรวงการคลังได้ให้ใบอนุญาตประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์แก่ผู้ให้บริการรายใหม่เพิ่มขึ้น 2 แห่ง ในรูปบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ ทั้งนี้ ปัจจุบัน ธปท. อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำ FSMP III โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จและพร้อมดำเนินการได้ภายในปี 2558 ซึ่งสาระสำคัญของแผนฯ จะเน้นให้สถาบันการเงินไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น ประชาชนและภาคธุรกิจ โดยเฉพาะ SMEs เข้าถึงบริการทางการเงินที่มีคุณภาพในราคาที่เหมาะสม เชื่อมโยงสนับสนุนการค้า การลงทุนกับต่างประเทศ และสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน หรือกล่าวได้ว่าเป็นการส่งเสริมให้สถาบันการเงินของไทย "แข่งได้ เข้าถึง เชื่อมโยง และยั่งยืน"

(2) **แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน** (Payment Systems Roadmap 2555-2559) ธปท. ได้ดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงินมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายให้ระบบการชำระเงินของไทย "ถูก ดี และปลอดภัย" กล่าวคือมุ่งให้ประเทศไทยมีระบบการชำระเงินที่สนับสนุนการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาครัฐและเอกชนให้มีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ รวมไปถึงคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน สำหรับในปี 2558 ธปท. จะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) อย่างต่อเนื่อง เช่น การกำหนดและผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนมาตรฐานของบัตรเดบิตและบัตรเอทีเอ็มให้เป็น Chip card ที่มีความปลอดภัยสูง ในขณะเดียวกัน ธปท. จะส่งเสริมการใช้ e-Payment ผ่านการผลักดันร่วมกับรัฐบาลและภาคเอกชนทั้งธนาคารพาณิชย์และ Non-bank นอกจากนี้ ธปท. อยู่ระหว่างการยกร่างกฎหมายเพื่อกำกับดูแลระบบการชำระเงิน (Payment Systems Act) ตามแนวทางมาตรฐานสากล ซึ่งถือเป็นการแก้ไขกฎหมายครั้งสำคัญ เพื่อยกระดับการกำกับดูแลระบบการชำระเงินของประเทศ ลดความซ้ำซ้อนและไม่เท่าเทียมกันในการกำกับดูแลจากเดิมที่มีกฎหมายเกี่ยวข้องอยู่หลายฉบับ รวมถึงช่วยให้นโยบายการส่งเสริมธุรกิจมีความยืดหยุ่นขึ้น

การวางภูมิทัศน์ของระบบการเงินนี้ ถือเป็นการวางกรอบในการตอบโจทย์ประเด็นโอกาสและความท้าทาย ที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ทั้งการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับต่างประเทศ การเพิ่มผลิตภาพของประเทศ รวมไปถึงการสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินพื้นฐาน โดยเป็นการวางแผนในระยะกลางถึงยาวให้ภาคส่วนต่างๆ สามารถปรับตัวและวางแผนธุรกิจได้สอดคล้อง รวมถึงเป็นการสร้างความต่อเนื่องผูกพันในการผลักดันงาน และเป็นกรอบในการเชื่อมโยงกับเป้าหมายประเทศได้อย่างเป็นระบบ **ท้ายสุดนี้ การผลักดันพัฒนาการต่างๆ ดังกล่าว จะต้องเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการดูแลเสถียรภาพของระบบการเงิน โดย ธปท. มุ่งมั่นที่จะดำเนินนโยบายต่างๆ อย่างเหมาะสม และร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่มีเสถียรภาพและมีพัฒนาการอย่างยั่งยืนและทั่วถึง อันจะนำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย**

คณะกรรมการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

นายอำพน กิตติอำพน
ประธานกรรมการ

นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล
รองประธานกรรมการ

นางทองอุไร ลิ้มปิติ
กรรมการ

นางผ่องเพ็ญ เรืองวีรยุทธ
กรรมการ

นายไพบูลย์ กิตติศรีกังวาน
กรรมการ

นายอัชพร จารุจินดา
กรรมการ

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ
กรรมการ

นายคณิศ แสงสุพรรณ
กรรมการ

นายพิชัย ชุณหวชิร
กรรมการ

นายกฤษฎา จีนะวิจารณะ
กรรมการ

นายอนุสรณ์ ธรรมใจ
กรรมการ

นายวิรไท สันติประภพ
กรรมการ

คณะกรรมการผู้บริหารระดับสูง ธนาคารแห่งประเทศไทย

นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล
ผู้ว่าการ

นางทองอุไร ลิ้มปิติ
รองผู้ว่าการ
ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

นางผ่องเพ็ญ เรืองวีรยุทธ
รองผู้ว่าการ
ด้านเสถียรภาพการเงิน

นายไพบูลย์ กิตติศรีกังวาน
รองผู้ว่าการ
ด้านบริหาร

นายณัฐวุฒิ พงศ์สิริ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ
สายทรัพยากรบุคคลและ
พัฒนาองค์กร

นางจันทวรรณ สุจริตกุล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ
สายตลาดการเงิน

นางฤชุกร สิริโยธิน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ
สายนโยบายสถาบันการเงิน

นางสาวนวพร มหารักขกะ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ
สายตรวจสอบกิจการภายใน

นายเพิ่มสุข สุทธินุ่น
ผู้ช่วยผู้ว่าการ
สายระบบข้อสนเทศ

นายรณดล นุ่มนนท์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ
สายกำกับสถาบันการเงิน

นายเมธี สุภาพงษ์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ
สายนโยบายการเงิน

นายสาทร โตโพธิ์ไทย
ผู้ช่วยผู้ว่าการ
สายช่วยงานบริหาร

นางสุภาวดี ปุณศรี
ผู้ช่วยผู้ว่าการ
สายวางแผนและงบประมาณ

นายวรพร ตั้งสง่าศักดิ์ศรี
ผู้ช่วยผู้ว่าการ
สายออกบัตรธนาคาร

รักษา...สมดุลของระบบเศรษฐกิจการเงิน

มั่นใจ...ในความสัมพันธ์ทางการเงินระหว่างประเทศที่ราบรื่น

ขับเคลื่อน...เศรษฐกิจของประเทศอย่างมีวิสัยทัศน์

สบายใจ...ใคร ๆ ก็พึ่งได้ เมื่อเกิดปัญหาในการใช้บริการทางการเงิน

ดูแล...ความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน

01

สรุปภาวะเศรษฐกิจการเงิน ปี 2557

สรุปภาวะเศรษฐกิจการเงิน ปี 2557

"ในช่วงครึ่งหลังของปี 2557 เศรษฐกิจไทยทยอยฟื้นตัวเป็นลำดับจากการใช้จ่ายในประเทศและการท่องเที่ยวที่ปรับดีขึ้นภายหลังสถานการณ์ทางการเมืองคลี่คลาย และภาครัฐกลับมาดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามปกติ ประกอบกับมีการขยายการลงทุนของธุรกิจโทรคมนาคมและค้าปลีก เพื่อรองรับการเติบโตของอุปสงค์ในอนาคต"

เศรษฐกิจไทยในปี 2557 ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.7 จากปีก่อน เพราะมีข้อจำกัดด้านการเติบโตจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ โดยในช่วงครึ่งแรกของปี เศรษฐกิจไทยไม่ขยายตัวเนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานบางส่วนของภาครัฐและความเชื่อมั่นของครัวเรือน ธุรกิจ รวมทั้งนักท่องเที่ยว ประกอบกับหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ผู้บริโภคระมัดระวังในการใช้จ่าย และสถาบันการเงินระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ นอกจากนี้ การส่งออกสินค้ายังฟื้นตัวช้าตามอุปสงค์ต่างประเทศที่ขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป อย่างไรก็ดี **ในช่วงครึ่งหลังของปี 2557 เศรษฐกิจไทยทยอยฟื้นตัวเป็นลำดับ**จากการใช้จ่ายในประเทศ และการท่องเที่ยวที่ปรับดีขึ้นภายหลังสถานการณ์ทางการเมืองคลี่คลาย และภาครัฐกลับมาดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามปกติ ประกอบกับมีการขยายการลงทุนของธุรกิจโทรคมนาคมและค้าปลีกเพื่อรองรับการเติบโตของอุปสงค์ในอนาคต อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังเป็นไปอย่างช้า ๆ เพราะการส่งออกสินค้ายังอ่อนแอตามภาวะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลัก โดยเฉพาะจีน ญี่ปุ่น และกลุ่มประเทศยุโรป

เสถียรภาพโดยรวมของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ดี อัตราเงินเฟ้อทั่วไปลดลงจากราคาน้ำมันในประเทศที่ลดลงมาก ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานสูงขึ้นจากราคาอาหารที่เพิ่มขึ้นตามการปรับขึ้นราคาก๊าซหุงต้ม สำหรับฐานะการเงินของสถาบันการเงินและภาคธุรกิจยังเข้มแข็ง สินเชื่อภาคเอกชนทั้งภาคครัวเรือนและธุรกิจชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจและความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินหลังจากที่ขยายตัวในอัตราที่สูงต่อเนื่องในปีก่อนหน้า สำหรับ**เสถียรภาพด้านต่างประเทศโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มั่นคง** ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล ขณะที่เงินทุนเคลื่อนย้ายขาดดุล จากการที่นักลงทุนไทยออกไปแสวงหาผลประโยชน์ในต่างประเทศมากขึ้น ทั้งการลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์เป็นสำคัญ ส่วน**ค่าเงินบาท**ผันแปรตามสถานการณ์ทางการเมือง ทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ และความแตกต่างของการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศเศรษฐกิจหลัก แต่โดยรวมถือว่าผันผวนน้อย

ประเด็นเศรษฐกิจปี 2557 และแนวโน้มปี 2558

แหล่งที่มาของอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ
(เปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

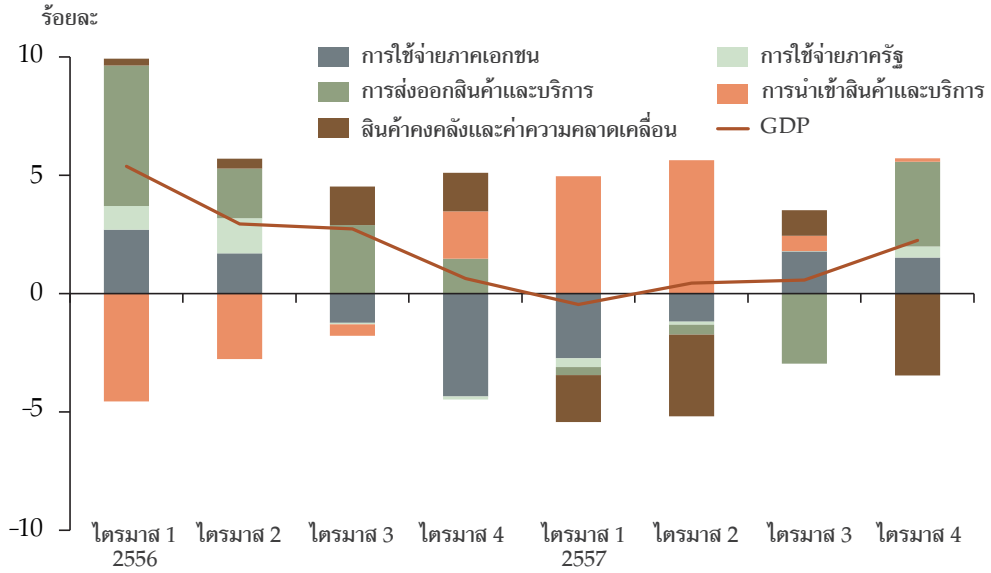

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เศรษฐกิจไทยในปี 2557 ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.7 จากปีก่อน เพราะมีข้อจำกัดด้านการเติบโตจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ โดยในช่วงครึ่งแรกของปี เศรษฐกิจไทยไม่ขยายตัว เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานบางส่วนของภาครัฐและความเชื่อมั่นของครัวเรือน ธุรกิจ รวมทั้งนักท่องเที่ยว ประกอบกับหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ผู้บริโภคระมัดระวังในการใช้จ่าย และสถาบันการเงินระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ นอกจากนี้ การส่งออกสินค้ายังฟื้นตัวช้าตามอุปสงค์ต่างประเทศที่ขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป รวมทั้งไทยมีข้อจำกัดด้านการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีสูง ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวธุรกิจจึงชะลอการผลิตและการลงทุนใหม่ออกไป

การส่งออกของไทยไปตลาดหลัก

ดัชนีปรับฤดูกาล เฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 เดือน
(ม.ค. 2556 = 100)

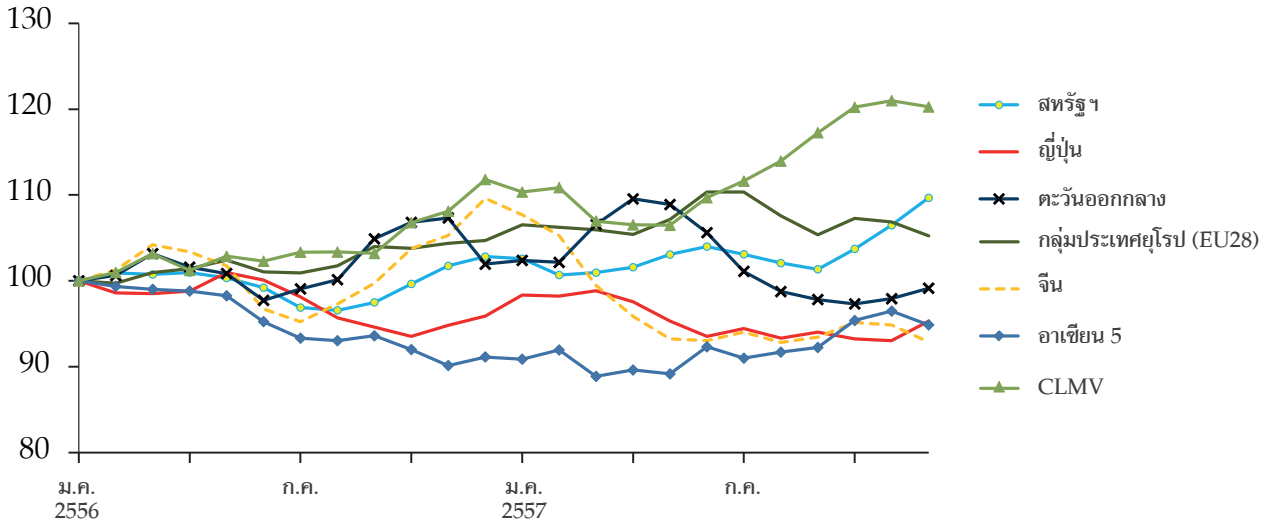

ที่มา : CEIC คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ดัชนีจำนวนนักท่องเที่ยวรายประเทศ

ดัชนี
(ม.ค. 2556 = 100)

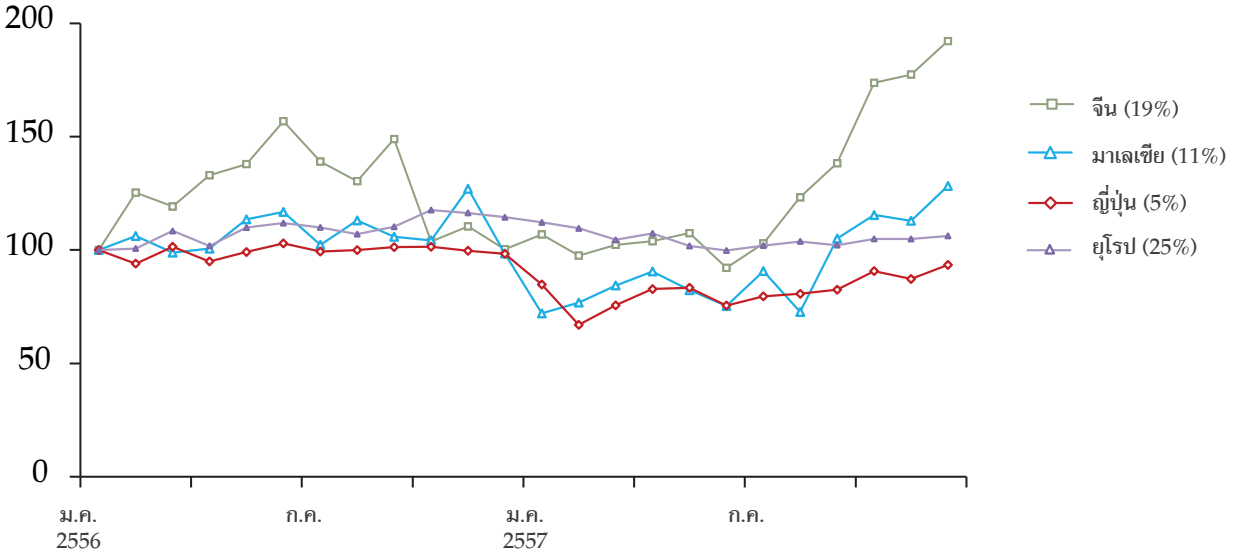

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนต่อจำนวนนักท่องเที่ยวรวม
ที่มา : กรมการท่องเที่ยว, คำนวณดัชนีนักท่องเที่ยวโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2557 เศรษฐกิจไทยทยอยฟื้นตัวเป็นลำดับจากการใช้จ่ายในประเทศและการท่องเที่ยวที่ปรับดีขึ้น ภายหลังสถานการณ์ทางการเมืองคลี่คลายและภาครัฐกลับมาดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามปกติ ประกอบกับมีการขยายการลงทุนของธุรกิจโทรคมนาคมและค้าปลีกเพื่อรองรับการเติบโตของอุปสงค์ในอนาคต อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังเป็นไปอย่างช้า ๆ เพราะการส่งออกสินค้ายังอ่อนแอตามภาวะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลัก โดยเฉพาะจีน ญี่ปุ่น และกลุ่มประเทศยุโรป นอกจากนี้ การใช้จ่ายของครัวเรือนยังถูกถ่วงด้วยรายได้เกษตรกรที่ตกต่ำและภาระหนี้ที่สูง ความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวยังกลับมาไม่หมดเพราะหลายประเทศยังประกาศเตือนการเดินทางมาไทย ตลอดจนธุรกิจส่วนใหญ่ยังชะลอการลงทุน เพราะรอการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและรอภาครัฐลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน

สัดส่วนหนี้สินภาคครัวเรือน* ต่อ GDP

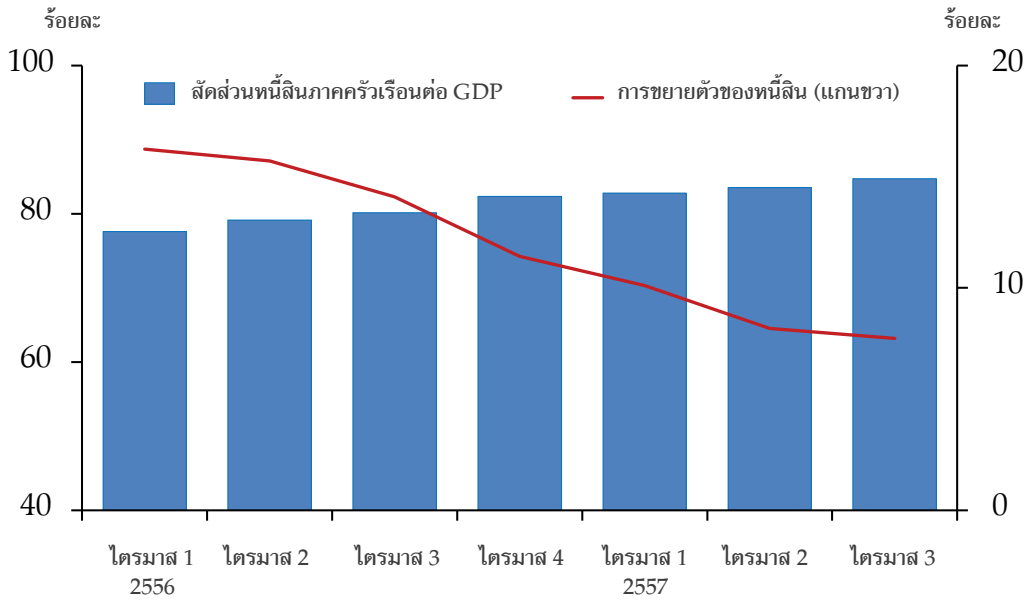

หมายเหตุ : เงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนของสถาบันการเงินต่าง ๆ
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรฐานการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจ

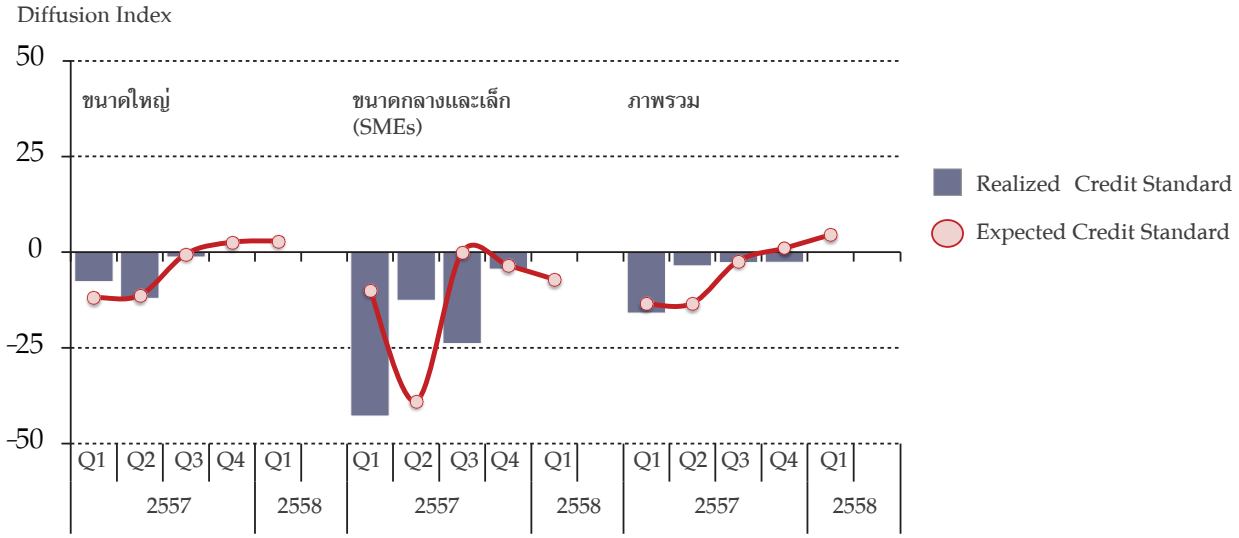

หมายเหตุ : มาตรฐานการให้สินเชื่อจากการสำรวจของ ธปท. ครอบคลุมสินเชื่อร้อยละ 90.3 ของทั้งระบบ โดยหากค่า DI < 0 หมายถึง มาตรฐานการให้สินเชื่อเข้มงวดจากไตรมาสก่อน D1 = 0 หมายถึง มาตรฐานการให้สินเชื่อไม่เปลี่ยนแปลงจากไตรมาสก่อน D1 > 0 หมายถึง มาตรฐานการให้สินเชื่อผ่อนคลายจากไตรมาสก่อน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เสถียรภาพโดยรวมของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ดี อัตราเงินเฟ้อทั่วไปลดลงจากราคาน้ำมันในประเทศที่ลดลงมาก ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานสูงขึ้นจากราคาอาหารที่เพิ่มขึ้นตามการปรับขึ้นราคาก๊าซหุงต้ม สำหรับฐานะการเงินของสถาบันการเงินและภาคธุรกิจยังเข้มแข็ง สินเชื่อภาคเอกชนทั้งภาคครัวเรือนและธุรกิจชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจและความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินหลังจากที่ขยายตัวในอัตราที่สูงต่อเนื่องในปีก่อนหน้า

แหล่งที่มาของอัตราเงินเฟ้อทั่วไป

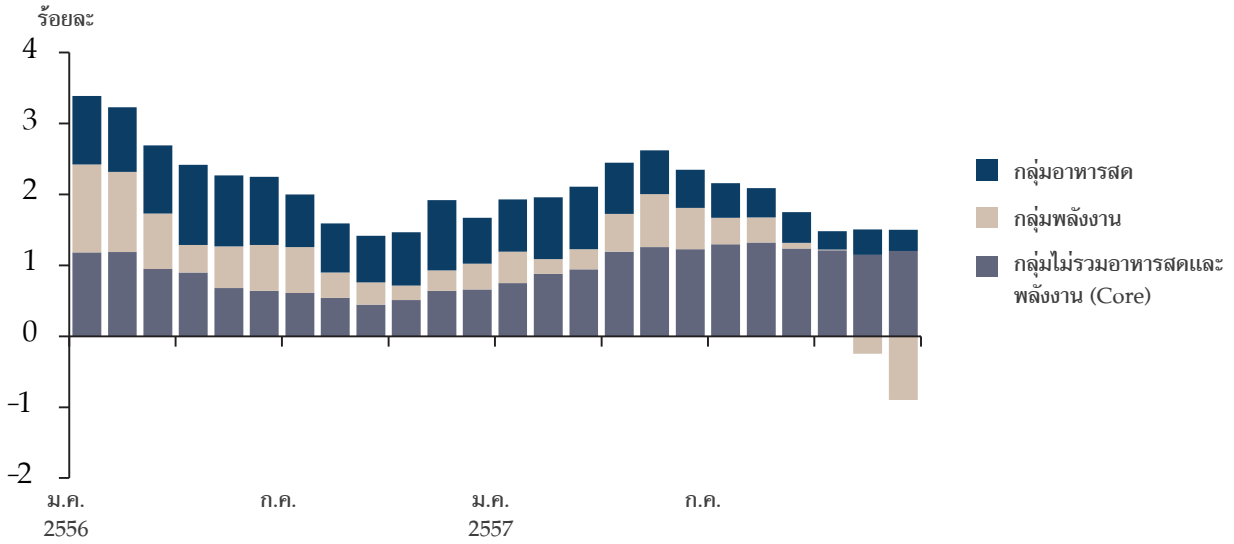

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

แหล่งที่มาของอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน

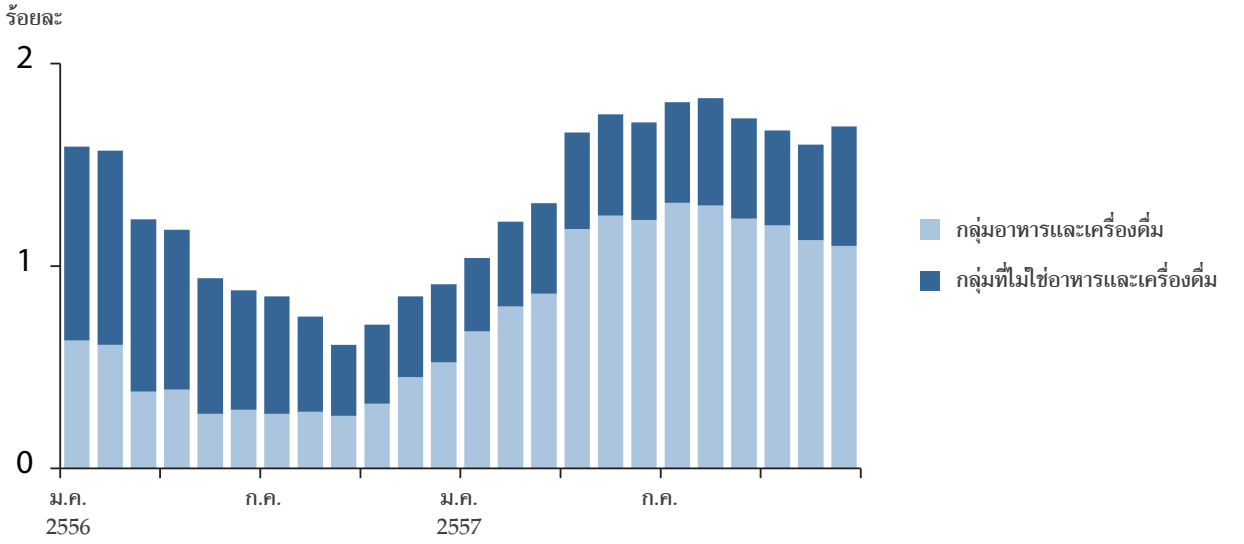

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

เสถียรภาพด้านต่างประเทศโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มั่นคง ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลจากมูลค่าการนำเข้าที่หดตัวลงตามภาวะเศรษฐกิจและราคาน้ำมันที่ลดลงมากในช่วงปลายปี ขณะที่เงินทุนเคลื่อนย้ายขาดดุลจากการที่นักลงทุนไทยออกไปแสวงหาผลประโยชน์ในต่างประเทศมากขึ้น ทั้งการลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์เป็นสำคัญ สำหรับ **ค่าเงินบาท**ผันแปรตามสถานการณ์ทางการเมือง ทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ และความแตกต่างของการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศเศรษฐกิจหลัก แต่โดยรวมถือว่าผันผวนน้อย ทั้งนี้ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ค่าเงินบาท ณ สิ้นปีอ่อนลงเล็กน้อย ขณะที่ดัชนีค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นจากการอ่อนค่าของเงินเยน ยูโร และรูเบิล ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจญี่ปุ่นและกลุ่มประเทศยูโรที่ยังอ่อนแอและการชะลอตัวของเศรษฐกิจรัสเซีย

ภาวะการเงินอยู่ในเกณฑ์ผ่อนปรนต่อเนื่อง โดย กนง. มีมติปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงในเดือนมีนาคม 2557 จากร้อยละ 2.25 ต่อปี เหลือร้อยละ 2.00 ต่อปี เพื่อลดความเสี่ยงจากผลกระทบของสถานการณ์ทางการเมือง และเพิ่มแรงสนับสนุนให้กับเศรษฐกิจที่ต้องใช้เวลาในการฟื้นตัว เช่นเดียวกับในช่วงครึ่งหลังของปีที่ กนง. ประเมินว่านโยบายการเงินที่ผ่อนปรนยังจำเป็นต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย โดยไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านเสถียรภาพการเงิน

ในปี 2558 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวดีขึ้น โดยมีการใช้จ่ายภาคเอกชนซึ่งได้รับอานิสงส์จากราคาน้ำมันที่ลดลงและภาคการท่องเที่ยวเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก กอปรกับการใช้จ่ายของภาครัฐจะกลับมาเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและบรรยากาศที่ดีต่อการลงทุนของภาคธุรกิจ ส่วนการส่งออกสินค้ามีแนวโน้มค่อย ๆ ฟื้นตัวตามภาวะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า **สำหรับอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง**ตามทิศทางราคาน้ำมันในตลาดโลก รวมทั้งแรงกดดันจากอุปสงค์ในประเทศที่มีไม่มากนัก

สำหรับประเด็นความเสี่ยงที่ต้องติดตาม ได้แก่ (1) การฟื้นตัวของการส่งออกสินค้าที่ยังมีความเสี่ยงจากเศรษฐกิจจีน ญี่ปุ่นและกลุ่มประเทศยุโรป ประกอบกับไทยยังมีข้อจำกัดด้านการผลิตสินค้าเทคโนโลยีสูง (2) ความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้ายจากการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศเศรษฐกิจหลักที่แตกต่างกันมากขึ้น (3) ความต่อเนื่องของนโยบายภาครัฐ และการเร่งรัดการใช้จ่ายภาครัฐให้เป็นไปตามเป้าหมาย และ (4) กำลังซื้อของภาคครัวเรือนที่ยังถูกจำกัดจากรายได้เกษตรกรที่อ่อนแอจากราคาสินค้าเกษตรที่ตกต่ำ และภาระหนี้ที่อยู่ในระดับสูง

ภาวะเศรษฐกิจปี 2557

	2555	2556			2557		
	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
(% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน นอกจากระบุเป็นอย่างอื่น)							
อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย[1/]	6.5	4.2	1.6	2.9	0.0	1.4	0.7
ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย)							
การใช้จ่ายของครัวเรือน	6.7	3.4	-2.7	0.3	-1.3	2.0	0.3
การใช้จ่ายของรัฐบาล	7.5	5.4	4.5	4.9	3.1	2.5	2.8
การลงทุนสินทรัพย์ถาวร	13.2	5.2	-8.8	-2.0	-8.1	3.0	-2.8
- ภาคเอกชน	14.4	2.4	-8.1	-2.8	-7.2	4.0	-1.9
- ภาครัฐ	8.9	17.0	-11.2	1.3	-11.3	-0.6	-6.1
การส่งออกสินค้าและบริการ	3.1	5.6	2.9	4.2	-0.5	0.5	0.0
การนำเข้าสินค้าและบริการ	6.2	6.3	-1.4	2.3	-8.8	-0.7	-4.8
ด้านอุปทานในประเทศ (การผลิต)							
เกษตร	3.8	1.5	1.2	1.4	2.7	-0.4	1.1
อุตสาหกรรม	6.9	1.9	-1.7	0.1	-2.2	0.0	-1.1
ก่อสร้าง	7.8	7.6	-5.0	1.0	-7.5	0.0	-3.8
บริการและอื่น ๆ	6.6	6.2	4.6	5.4	1.5	2.8	2.2
เสถียรภาพในประเทศ							
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	3.02	2.70	1.67	2.18	2.23	1.56	1.89
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน)	2.09	1.23	0.78	1.00	1.45	1.72	1.59
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	0.7	0.7	0.7	0.7	0.9	0.7	0.8
หนี้สาธารณะ ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท)	4,961	5,224	5,450	5,450	5,655	5,624	5,624
สัดส่วนต่อ GDP ณ สิ้นงวด (ร้อยละ)	43.7	44.5	45.7	45.7	47.1	45.8	45.8
เสถียรภาพต่างประเทศ (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)							
ดุลการค้า	6.0	-2.5	9.2	6.7	12.2	12.4	24.6
ดุลบัญชีเดินสะพัด	-1.5	-6.2	3.7	-2.5	4.9	9.3	14.2
บัญชีทุน	0.2	0.1	0.1	0.3	0.0	0.1	0.1
เงินทุนเคลื่อนย้าย	13.7	8.1	-7.8	0.3	-6.5	-8.9	-15.4
ดุลการชำระเงิน	5.3	0.2	-5.2	-5.0	-1.1	-0.1	-1.2
เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นงวด	181.6	170.8	167.3	167.3	168.2	157.1	157.1
หนี้ต่างประเทศ ณ สิ้นงวด	130.7	140.9	141.9	141.9	144.8	140.8	140.8
สัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ระยะสั้น (เท่า)	3.1	2.7	2.7	2.7	2.7	2.7	2.7
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อ GDP (ร้อยละ)	38.0	39.3	38.7	38.7	39.2	37.5	37.5
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	51.5	53.1	51.9	51.9	52.6	50.3	50.3
สัดส่วนหนี้ระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศ (ร้อยละ)	44.5	45.6	43.6	43.6	43.1	40.6	40.6

	2555	2556			2557		
	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
ภาคการเงิน (ณ สิ้นงวด) (พันล้านบาท)							
ฐานเงิน	1,497.8	1,386.1	1,581.3	1,581.3	1,508.1	1,666.8	1,666.8
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	9.7	4.2	5.6	5.6	8.8	5.4	5.4
ปริมาณเงินตามความหมายแคบ	1,598.3	1,519.7	1,661.3	1,661.3	1,585.2	1,681.3	1,681.3
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	13.0	4.6	3.9	3.9	4.3	1.2	1.2
ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง	14,966.8	15,446.0	16,062.2	16,062.2	16,119.8	16,808.0	16,808.0
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	10.4	10.2	7.3	7.3	4.4	4.6	4.6
เงินฝากรวมตั๋วแลกเงินของสถาบันการเงิน[2/]	14,656.5	15,214.1	15,764.2	15,764.2	15,788.5	16,402.0	16,402.0
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	11.1	10.4	7.6	7.6	3.8	4.0	4.0
สินเชื่อภาคเอกชนของสถาบันการเงิน[2/]	13,359.0	13,989.9	14,688.9	14,688.9	14,892.7	15,351.0	15,351.0
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	15.3	12.9	10.0	10.0	6.5	4.5	4.5
อัตราดอกเบี้ย (ณ สิ้นงวด) (ร้อยละต่อปี)							
- ตลาดซื้อคืนพันธบัตร 1 วัน	2.75	2.50	2.25	2.25	2.00	2.00	2.00
- ระหว่างธนาคาร (ฐานนิยม)	2.65	2.40	2.15	2.15	1.90	1.90	1.90
- เงินฝากประจำ 1 ปี[3/]	2.46	2.40	2.23	2.23	1.73	1.73	1.73
- ลูกค้าชั้นดี[3/]	7.00	7.00	6.84	6.84	6.75	6.75	6.75
อัตราแลกเปลี่ยน (ณ สิ้นงวด) (บาท:ดอลลาร์ สรอ.)	30.61	31.02	32.86	32.86	32.45	32.90	32.90

หมายเหตุ : 1/ ณ ราคาคงที่
2/ สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันรับฝากเงินทุกประเภท ยกเว้น ธนาคารแห่งประเทศไทย
3/ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง
E = ข้อมูลประมาณการโดย ธปท.

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และธนาคารแห่งประเทศไทย

02

การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2557

		หน้า
1.	การออกและจัดการธนบัตร	40
2.	การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองทางการ	43
3.	การดำเนินงานในตลาดการเงิน	44
4.	การพัฒนาตลาดการเงิน	46
5.	การเป็นนายธนาคารและนายทะเบียนหลักทรัพย์ของรัฐบาล	48
6.	การเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน	50
7.	นโยบายในการกำกับ ตรวจสอบ และวิเคราะห์สถาบันการเงิน	50
8.	การจัดการระบบการชำระเงิน	57
9.	การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน	59
10.	การปฏิบัติการตามที่กฎหมายอื่นกำหนด	62
11.	การดำเนินงานที่สำคัญอื่น ๆ	64
11.1	ผลงานวิจัยและการจัดสัมมนาวิชาการ	64
11.2	การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ	68
11.3	การดำเนินการด้านระบบข้อสนเทศ	73
11.4	การเผยแพร่ความรู้ทางการเงิน	82
12.	การดำเนินงานของสำนักงานภาค	82
12.1	สำนักงานภาคเหนือ	83
12.2	สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	86
12.3	สำนักงานภาคใต้	90

การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2557

ในการดำเนินงานของ ธปท. นั้น กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการ ธปท. มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการและการดำเนินงานของ ธปท. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 โดยเฉพาะการให้ความเห็นชอบแผนงาน งบประมาณ ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินกิจการ และการดำเนินการของ ธปท. และผู้ว่าการ โดยคณะกรรมการ ธปท. ไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะรับผิดชอบในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ กนง. กนส. และ กรช. แต่อย่างใด

1. การออกและจัดการธนบัตร

1.1 การจัดการเกี่ยวกับเงินสดและการนำธนบัตรออกใช้

ในปี 2557 ธปท. มียอดจ่ายเงินสดสุทธิออกสู่ระบบการเงิน 78,396.9 ล้านบาท โดยมีการรับเงินสดจากสถาบันการเงินและหน่วยงานอื่น จำนวน 2,622,348.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2.1% ในขณะที่การจ่ายเงินสดมีจำนวน 2,700,745.1ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2.2%

ส่วนการนำธนบัตรออกใช้ในปี 2557 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น (สุทธิ) 90,000 ล้านบาท ตามมูลค่าหลักทรัพย์ที่เข้าบัญชีทุนสำรองเงินตรา โดย ณ สิ้นปี 2557 หลักทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตรามีมูลค่าทั้งสิ้น 1,609,484.7 ล้านบาท สูงขึ้นจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 5.9

ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี 2556 - 2557

หน่วย : ล้านบาท

ทุนสำรองเงินตรา	ปี 2556	ปี 2557	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ร้อยละ
ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี	1,519,484.7	1,609,484.7	90,000.0	5.9
เพิ่มหลักทรัพย์	120,000.0	140,000.0	20,000.0	16.7
ถอนหลักทรัพย์	-	50,000.0	(50,000.0)	n.a.
เพิ่ม (ถอน) สุทธิ	120,000.0	90,000.0		

1.2 การดำเนินงานด้านโรงพิมพ์ธนบัตร

1.2.1 ธนบัตร

การผลิตธนบัตร รวมทุกชนิดราคา มีจำนวน 2,275.8 ล้านฉบับ ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 19.1 จำแนกเป็นธนบัตรชนิดราคาต่าง ๆ ดังนี้

การผลิตธนบัตร ปี 2557

ชนิดราคา (บาท)	1000	500	100	50	20
จำนวน (ล้านฉบับ)	412.6	243.9	777.2	106.2	735.9

1.2.2 สิ่งพิมพ์มีค่าอื่น

การผลิตสิ่งพิมพ์มีค่าอื่น ได้แก่ อากรแสตมป์ สำหรับกรมสรรพากร ผลิตและส่งมอบได้จำนวน 123.4 ล้านดวง

1.2.3 หมึกพิมพ์

การผลิตหมึกพิมพ์มีปริมาณ 274.5 ตัน

1.2.4 โครงการวิจัยและพัฒนา

โครงการวิจัยฯ ครอบคลุมงานวิจัยด้านต่างๆ ได้แก่ การวิจัยพัฒนาลักษณะต่อต้านการปลอมแปลง พัฒนาปรับปรุงหมึกพิมพ์และวัสดุใช้พิมพ์ พัฒนาเครื่องจักรนับคัดธนบัตร พัฒนาเครื่องจักรผลิตธนบัตร พัฒนาบรรจุภัณฑ์ธนบัตรสำเร็จรูป รวมทั้งศึกษาปัจจัยสนับสนุนงานผลิตธนบัตรด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย และคำนึงถึงการประหยัดทรัพยากรและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมีโครงการที่เสร็จสมบูรณ์ จำนวน 12 โครงการ

1.3 การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการธนบัตร

ณ สิ้นปี 2557 ธนบัตรออกใช้มีจำนวนทั้งสิ้น 5,702.6 ล้านฉบับ เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 11.6 ธนบัตรออกใช้มีมูลค่ารวม 1,609,484.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 5.9 โดยธนบัตรออกใช้ประกอบด้วยธนบัตรชนิดราคาต่างๆ ดังนี้

ธนบัตรออกใช้ ณ สิ้นปี 2557

หน่วย : ล้านฉบับ

ชนิดราคา (บาท)												
500000	1000	500	100	80	60	50	20	10	5	1	0.50	บัตรธนาคาร 60 บาท
0.0002	1,282.4	250.0	1,410.5	1.9	11.4	381.4	1,844.2	333.2	39.2	121.3	18.9	8.3

ธนบัตรปลอมที่ตรวจพบและจับกุมได้ในปี 2557 มีจำนวนทั้งสิ้น 6,359 ฉบับ หรือ ประมาณ 1.5 ฉบับต่อธนบัตรหมุนเวียนล้านฉบับ หรือ 1.5 ppm (Part Per Million) ลดลงจากปี 2556 ซึ่งอยู่ที่ 1.8 ppm

ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี 2557 มีมูลค่าทั้งสิ้น 1,609.484.7 ล้านบาท เท่ากับมูลค่าธนบัตรออกใช้ ทุนสำรองเงินตราประกอบด้วยสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ดังนี้

บัญชีทุนสำรองเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1. เงินตราต่างประเทศ	253,964.4	15.78
2. หลักทรัพย์ต่างประเทศ	1,355,520.3	84.22
รวม	**1,609,484.7**	**100.00**

1.4 การดำเนินงานด้านกลยุทธ์และแผนงาน

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานที่สนับสนุนวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ดังนี้

1.4.1 มุ่งเน้นคุณภาพธนบัตร

1. **แผนผลิตและออกใช้ธนบัตรรุ่นใหม่ (แบบ 16)**
   ปี 2557 ได้ดำเนินการผลิตและออกใช้ธนบัตรชนิดราคา 500 บาท แบบ 16 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2557 เป็นชนิดราคาที่ 3 ต่อเนื่องจากการออกใช้ชนิดราคา 20 และ 50 บาท

2. **แผนการทดสอบการเคลือบผิวธนบัตรเพื่อยืดอายุธนบัตร**
   ดำเนินการศึกษาการเคลือบผิวธนบัตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อยืดอายุการใช้งานธนบัตร โดยในปี 2557 ได้นำธนบัตรชนิดราคา 100 บาทที่มีการเคลือบผิวทดสอบออกใช้จริง โดยจ่ายแลกผ่านสำนักจัดการธนบัตรกรุงเทพ ศูนย์จัดการธนบัตรเชียงใหม่ และพิษณุโลก ซึ่งมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.4.2 มุ่งเน้นนวัตกรรม (แผนงาน R&D เชิงกลยุทธ์)

สายออกบัตรธนาคารได้นำสมรรถนะหลักทางด้านวิศวกรรมเครื่องจักรมาดำเนินการวิจัยและพัฒนา ปรับปรุงเครื่องจักรนับคัดธนบัตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจนับธนบัตร รวม 2 แผนงาน ดังนี้

1. **แผนงานปรับปรุงระบบป้อนและรับธนบัตรอัตโนมัติ สำหรับเครื่องจักรนับคัดธนบัตร**
   ปรับปรุงเครื่องจักรนับคัดธนบัตร ให้ทำงานได้อย่างต่อเนื่องโดยติดตั้งระบบป้อนและรับธนบัตรอัตโนมัติเพื่อเพิ่มผลผลิต โดยในปี 2557 ได้ติดตั้งระบบป้อนธนบัตรแล้วเสร็จสิ้น และเริ่มใช้งานแล้ว ส่วนระบบรับธนบัตร ได้ประกอบและติดตั้งชิ้นส่วนในโรงงานแล้วอยู่ระหว่างการทดสอบและปรับปรุงในรายละเอียด

2. **แผนปรับปรุง sensor ตรวจจับหมึกพิมพ์พิเศษ สำหรับเครื่องจักรนับคัดธนบัตร**
   เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของเครื่องจักรนับคัดธนบัตรให้สามารถตรวจจับหมึกพิเศษได้ รองรับการคัดแยกธนบัตรปลอมได้แม่นยำมากขึ้น โดยในปี 2557 ดำเนินการประกอบและติดตั้งแล้วเสร็จ 3 เครื่อง

1.4.3 เพิ่มประสิทธิภาพระบบจัดการธนบัตรของประเทศ

แผนเพิ่มประสิทธิภาพระบบจัดการธนบัตร

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการธนบัตร ลดต้นทุนการดำเนินการในภาพรวมของประเทศ ในปี 2557 มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1) ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินรวมกลุ่มเข้าร่วมดำเนินการตามแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการธนบัตรจำนวน 5 กลุ่ม และยกระดับเป็นศูนย์เงินสดตามมาตรฐานที่ ธปท. กำหนด
2) ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานธนบัตร และจัดทำตัวอย่างธนบัตรมาตรฐานแจกจ่ายให้ผู้ปฏิบัติงานด้านเงินสด รวมถึงจัดอบรมเจ้าหน้าที่สายออกบัตรธนาคาร และธนาคารพาณิชย์
3) ศึกษาแนวทางเลือกการรวมกลุ่ม โดยการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่าง ธปท. และสถาบันการเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการธนบัตรของประเทศ

1.4.4 พัฒนาศักยภาพในระยะยาว

แผนมุ่งสู่รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA)

จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในการยกระดับกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถที่ยั่งยืนเทียบเท่ากับมาตรฐานองค์กรชั้นนำ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ทำให้ในปี 2557 **สายออกบัตรธนาคารได้รับรางวัล** TQC (Thailand Quality Class) จากการตรวจประเมินโดยสำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ โดยนับเป็นหน่วยงานภาครัฐขนาดใหญ่แห่งแรกของประเทศไทยที่ได้รับรางวัลดังกล่าว

1.4.5 มุ่งเน้นบุคลากร

แผนสร้างความผูกพันของบุคลากร (Employee Engagement)

จากการดำเนินนโยบายในการส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร สร้างสมดุลในชีวิตและการทำงาน เพื่อส่งมอบผลงานในระดับที่ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ ปี 2557 ผลสำรวจความผูกพันและความพึงพอใจของพนักงาน มีระดับที่ดีขึ้นกว่าปี 2556 และสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองทางการ

ธปท. บริหารเงินสำรองทางการโดยยึดหลักการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความมั่นคงปลอดภัย และสภาพคล่องสูง โดยให้ได้รับผลตอบแทนที่ดีภายใต้กรอบความเสี่ยงและหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ แนวนโยบายการลงทุนหลักที่ได้ดำเนินการไปในปีนี้ได้ผ่านการอนุมัติโดยคณะอนุกรรมการลงทุนก่อนนำเสนอคณะอนุกรรมกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อทราบ

เพื่อให้การบริหารเงินสำรองได้รับผลประโยชน์สูงสุดภายใต้กรอบความเสี่ยง และเกณฑ์การลงทุนที่กำหนด ธปท. ได้ติดตามวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงินของประเทศที่ ธปท. ลงทุนและคาดการณ์แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย ราคาสินทรัพย์ รวมทั้งประเมินความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ในการลงทุน เพื่อช่วยสร้างโอกาสให้สามารถเพิ่มอัตราผลตอบแทนหรือลดความเสี่ยงทางการเงินโดยรวม ทั้งนี้ ธปท. มีแนวนโยบายในการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน โดยพิจารณาเพิ่มเติมทั้งจำนวนประเทศที่ ธปท. ไปลงทุน รวมทั้งประเภทของสินทรัพย์ที่สามารถลงทุนได้ โดยยังคงยึดหลักความมั่นคง สภาพคล่อง และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็นสำคัญ

ในระหว่างปี 2557 กองทุนเงินสำรองทางการที่สำคัญ ประกอบด้วย กองทุนสภาพคล่อง กองทุนเพื่อการลงทุน และกองทุนเพื่อการลงทุนระยะยาว นอกจากนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินสำรองทางการ ธปท. ได้ใช้การวิเคราะห์แบบจำลองต่างๆ เช่น แบบจำลองเชิงปริมาณและแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคเพื่อทำการประเมินการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในสินทรัพย์และประเทศที่ลงทุน รวมทั้งการขยายการลงทุนไปในสินทรัพย์ใหม่ที่ ธปท. บริหารเองและที่ให้ผู้จัดการกองทุนภายนอกบริหาร ทั้งนี้ ธปท. อยู่ระหว่างการพัฒนาแนวทางบริหารและเครื่องมือการลงทุนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มโอกาสในการเพิ่มผลตอบแทน รวมทั้งลดความเสี่ยงและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

3. การดำเนินงานในตลาดการเงิน

การดำเนินงานในตลาดการเงินของ ธปท. มีวัตถุประสงค์หลักคือ ดูแลสภาพคล่องในตลาดการเงินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของระบบธนาคารพาณิชย์ในการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ในส่วนที่เป็นเงินฝากกระแสรายวันที่ ธปท. ตามอัตราที่กำหนด และการชำระดุลการหักบัญชี (Demand for Settlement Balances) ผ่านการใช้เครื่องมือบริหารสภาพคล่องต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยนโยบายให้เป็นไปตามเป้าหมายที่คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) กำหนด รวมทั้งดูแลอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินให้เคลื่อนไหวสอดคล้องกับทิศทางการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย เพื่อช่วยส่งเสริมให้กลไกการส่งผ่านนโยบายการเงินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การดำเนินการในตลาดการเงินของ ธปท. ยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนาตลาดการเงิน รวมทั้ง การเสริมสร้างเสถียรภาพในระบบการเงินด้วย

ในปี 2557 ตลาดการเงินไทยเคลื่อนไหวผันผวนจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยปัจจัยภายในประเทศ ได้แก่ ความไม่แน่นอนทางการเมืองในช่วงครึ่งปีแรก โดยที่สถานการณ์ทางการเมืองเริ่มคลี่คลายลงหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวและการจัดตั้งรัฐบาลในระยะต่อมา อย่างไรก็ดี เศรษฐกิจไทยยังคงมีแนวโน้มฟื้นตัวช้ากว่าคาดการณ์ เนื่องจากการใช้จ่ายและการลงทุนในประเทศรวมถึงภาคการส่งออกที่ชะลอตัวลง ขณะที่ปัจจัยหลักภายนอกประเทศ ได้แก่ ความไม่แน่นอนและความแตกต่างกันของการดำเนินนโยบายการเงินในกลุ่มประเทศหลัก โดยการฟื้นตัวอย่างมีนัยสำคัญของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ทำให้ธนาคารกลางสหรัฐฯ ทยอยปรับลดวงเงินเข้าซื้อพันธบัตรจนกระทั่งสิ้นสุดมาตรการดังกล่าวในเดือนตุลาคม และส่งสัญญาณการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยในระยะต่อไป ขณะเดียวกันธนาคารกลางยุโรปและญี่ปุ่นยังคงดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเพิ่มเติม นอกจากนี้ ความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitical risk) ในหลายภูมิภาค รวมทั้งการปรับลดลงอย่างรวดเร็วของราคาสินค้าโภคภัณฑ์โดยเฉพาะราคาน้ำมันในช่วงปลายปี ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนในตลาดเกิดใหม่ (Emerging Markets) รวมถึงประเทศไทย

ในปี 2557 สภาพคล่องส่วนเกินในระบบการเงินปรับเพิ่มขึ้น เนื่องจากการใช้จ่ายของภาครัฐเป็นสำคัญ ส่งผลให้ ธปท. ดูดซับสภาพคล่องเพิ่มขึ้นจากปีก่อนสุทธิประมาณ 97.4 พันล้านบาท โดย ธปท. ได้ดำเนินการในตลาดการเงินผ่านเครื่องมือหลัก 4 ประเภท ได้แก่ การออกพันธบัตร ธปท. ธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี ธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศ และธุรกรรมซื้อขาด/ขายขาดตราสารหนี้ภาครัฐ รายละเอียดการใช้เครื่องมือบริหารสภาพคล่องประเภทต่างๆ มีดังนี้

3.1 การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

การออกพันธบัตร ธปท. เป็นช่องทางหลักในการดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมส่งเสริมการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ไทยให้มีสภาพคล่องและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดย ธปท. จะพิจารณาออก

พันธบัตรให้เหมาะสมกับภาวะตลาดในแต่ละช่วง และคำนึงถึงแผนการออกตราสารหนี้ภาครัฐ ทั้งนี้ ในปี 2557 ธปท. ได้ปรับลดวงเงินการออกพันธบัตร ส่งผลให้ยอดคงค้างพันธบัตร ธปท. ณ สิ้นปี 2557 ปรับลดลง 100.6 พันล้านบาท จาก ณ สิ้นปี 2556 มาอยู่ที่ 2,742.7 พันล้านบาท หรือคิดเป็นประมาณ ร้อยละ 59 ของยอดคงค้างเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องรวม[1]

นอกจากนี้ ธปท. ได้ปรับแนวทางการออกพันธบัตร ธปท. ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและแผนการระดมทุนของรัฐบาล รวมทั้งเพื่อรักษาสภาพคล่องของพันธบัตร ธปท. ในตลาดรองตราสารหนี้ ดังนี้

(1) ยกเลิกการออกพันธบัตร ธปท. ระยะ 1 เดือน เพื่อไม่ให้ทับซ้อนกับการออกตั๋วเงินคลังระยะ 1 เดือน
(2) ขยายกรอบวงเงินประมูลต่อครั้งของพันธบัตรระยะสั้น (อายุไม่เกิน 1 ปี) และพันธบัตรประเภทอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ขณะเดียวกันยังคงกรอบวงเงินประมูลต่อครั้งของพันธบัตรระยะ 2 ปี และ 3 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
(3) Re-open พันธบัตรประเภทอัตราดอกเบี้ยลอยตัวระยะ 3 ปี ที่ ธปท. ออกประมูลในปี 2556 (BOT162A) เพื่อเพิ่มวงเงินรวมต่อรุ่น

ในเดือนธันวาคม 2557 ธปท. ได้หารือกับคู่ค้าธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (BRP Primary Dealers) และคู่ค้าธุรกรรมซื้อขาด/ขายขาดตราสารหนี้ภาครัฐ (e-Outright Counterparties) เพื่อพิจารณานำข้อคิดเห็นของกลุ่มคู่ค้าดังกล่าวมาปรับปรุงแผนการออกพันธบัตร ธปท. ในปี 2558 ให้เหมาะสมกับภาวะตลาดและแผนการระดมทุนของภาครัฐ รวมทั้งเอื้อต่อการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ยิ่งขึ้น ดังนี้

(1) ปรับความถี่ในการประมูลพันธบัตร ธปท. ระยะไม่เกิน 15 วัน จากที่กำหนดให้มีการประมูลทุกสัปดาห์เป็นการประมูลเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม โดย ธปท. จะพิจารณาจากภาวะตลาดเป็นสำคัญ
(2) คงกรอบวงเงินประมูลต่อครั้งของพันธบัตร ธปท. ประเภทอายุอื่นไว้ตามเดิม

3.2 ธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี

ธปท. ทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (Bilateral Repurchase : BRP) กับสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งเป็นคู่ค้า (BRP Primary Dealers : BRP PDs) เพื่อปรับให้สภาพคล่องในแต่ละวันอยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยเฉพาะการปรับสภาพคล่องระยะสั้นจากผลกระทบของการรับจ่ายเงินของภาครัฐ หรือส่วนที่เป็นผลจากปัจจัยฤดูกาล เช่น ความต้องการเงินสดหมุนเวียน โดย ธปท. จะทำธุรกรรม BRP ระยะ 1 วัน ที่อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Fixed-rate Tender) เพื่อเสริมการส่งสัญญาณนโยบายการเงินให้สอดคล้องกับที่ กนง. กำหนด และ ธปท. จะทำธุรกรรม BRP ระยะยาวกว่า 1 วัน (Term BRP) ที่อัตราดอกเบี้ยตามที่ BRP PDs เป็นผู้เสนอ (Variable-rate Tender) ภายในวงเงินที่เหมาะสม ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยของธุรกรรม Term BRP เป็นอัตราดอกเบี้ยประเภทลอยตัวอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Indexed BRP) โดย BRP PDs จะเสนอส่วนต่าง (spread) จากอัตราดอกเบี้ยนโยบาย อัตราผลตอบแทนรวมของธุรกรรม Term BRP จะเปลี่ยนแปลงไปตามการปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่อาจเกิดขึ้นภายในช่วงอายุของธุรกรรมนั้น

[1] *ยอดคงค้างเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องของ ธปท. ประกอบด้วย ยอดคงค้างพันธบัตร ธปท. ยอดคงค้างธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี ยอดคงค้างธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศ และยอดคงค้างการฝากเงินในหน้าต่างปรับสภาพคล่อง ณ สิ้นวัน*

ธปท. จะทำธุรกรรม BRP ในช่วงเช้าของทุกวันทำการ[2] ผ่าน BRP PDs ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางส่งผ่านสภาพคล่องระหว่าง ธปท. กับสถาบันการเงินอื่นหรือธุรกิจเอกชน ผ่านธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชน (Private Repo) และ/หรือตลาดกู้ยืมระหว่างธนาคารโดยไม่มีหลักประกัน (Uncollateralized Interbank Market) กลไกดังกล่าวช่วยสนับสนุนพัฒนาการของตลาดการเงิน รวมทั้งการพัฒนาแนวปฏิบัติให้มีความรัดกุมสอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น

ในปี 2557 ธปท. ดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินผ่านธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีเพิ่มขึ้น 122.5 พันล้านบาท ส่งผลให้ยอดคงค้างธุรกรรม ณ สิ้นปี 2557 อยู่ที่ 1,083.7 พันล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 24 ของยอดคงค้างเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องรวม

3.3 ธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศ

ธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการดูดซับสภาพคล่องส่วนเกิน ซึ่งจะใช้เสริมหรือทดแทนเครื่องมืออื่นตามความเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามภาวะตลาด ในปี 2557 ธปท. ดูดซับสภาพคล่องเงินบาทผ่านธุรกรรมสวอปเพิ่มขึ้นสุทธิ 20.2 พันล้านบาท โดย ณ สิ้นปี ยอดคงค้างธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นการซื้อเงินดอลลาร์ สรอ. ล่วงหน้าจำนวน 23.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. คิดเป็นประมาณร้อยละ 16 ของยอดคงค้างเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องรวม

3.4 การทำธุรกรรมซื้อขาด/ขายขาดตราสารหนี้ภาครัฐ

ธปท. สามารถปรับสภาพคล่องในระบบการเงินแบบถาวร ผ่านการทำธุรกรรมซื้อขาด/ขายขาดตราสารหนี้ภาครัฐกับสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งเป็นคู่ค้า (e-Outright Counterparties) โดยปัจจุบัน ธปท. ซื้อพันธบัตรรัฐบาลและพันธบัตร ธปท. เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีสภาพคล่องในตลาดรองตราสารหนี้สูง ในปี 2557 ธปท. ซื้อพันธบัตรรัฐบาลและพันธบัตร ธปท. รวมทั้งสิ้น 30.9 พันล้านบาท แต่สุทธิแล้ว ธปท. ดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินผ่านธุรกรรมซื้อขาด/ขายขาดตราสารหนี้ภาครัฐจำนวน 38.3 พันล้านบาท เนื่องจากมีพันธบัตรภาครัฐที่ ธปท. ถือครองอยู่จำนวนหนึ่งครบกำหนด

นอกจากการดำเนินงานในตลาดการเงินข้างต้น ธปท. ยังมีหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวัน (End-of-day Liquidity Adjustment Window) ที่มีลักษณะเป็นหน้าต่างตั้งรับ (Standing Facility) ที่เปิดให้สถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่องหรือมีสภาพคล่องส่วนเกิน ณ สิ้นวัน สามารถกู้ยืมหรือฝากเงินได้ในระยะข้ามคืน (Overnight) ที่ระดับอัตราดอกเบี้ยสูงหรือต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.50 ตามลำดับ ซึ่งหน้าต่างดังกล่าวเป็นกลไกหลักที่ช่วยจำกัดความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน ในปี 2557 ธุรกรรมส่วนใหญ่เป็นการฝากเงิน เฉลี่ยประมาณ 14.1 พันล้านบาทต่อวัน

4. การพัฒนาตลาดการเงิน

4.1 การพัฒนาอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้น

ในปี 2557 ธปท. ได้ดำเนินการด้านการพัฒนาอัตราดอกเบี้ย BIBOR (Bangkok Interbank Offered Rate) ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมให้อัตราดอกเบี้ย BIBOR มีความน่าเชื่อถือ มีกระบวนการจัดทำที่โปร่งใส และใช้เป็นอัตราอ้างอิงในธุรกรรมทางการเงินทั้งสำหรับธุรกรรมระหว่างสถาบันการเงินและธุรกรรมที่สถาบันการเงินทำกับภาครัฐและเอกชนอย่างแพร่หลายยิ่งขึ้น โดยสรุปการดำเนินการที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้

[2] *ยกเว้นในวันประชุม กนง. ที่ ธปท. จะทำธุรกรรม BRP ในช่วงบ่าย หลังการแถลงผลการประชุม กนง.*

(1) ธปท. ร่วมกับธนาคารที่เป็น BIBOR Contributors ประชาสัมพันธ์อัตราดอกเบี้ย BIBOR ให้เป็นที่รู้จักในกลุ่มเป้าหมายที่อาจมีการทำธุรกรรมการเงินที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดสัมมนาให้แก่กลุ่มลูกค้าของธนาคาร เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย BIBOR และสร้างความมั่นใจในการนำอัตราดอกเบี้ย BIBOR ไปใช้อ้างอิงในธุรกรรมทางการเงินอื่น ๆ

(2) ธปท. จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับสถาบันการเงินที่นำส่งข้อมูลเพื่อการจัดทำอัตราดอกเบี้ย BIBOR (Code of Conduct) ตามแนวทางของ International Organization of Securities Commissions (IOSCO) และประเทศอื่น ๆ รวมทั้งมีการขอความเห็นจากสถาบันการเงินที่เป็น Contributors และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำอัตราดอกเบี้ย BIBOR เพื่อเพิ่มความโปร่งใส น่าเชื่อถือ และยกระดับให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งจะช่วยให้มีการใช้อัตราดอกเบี้ย BIBOR อ้างอิงในธุรกรรมทางการเงินอย่างแพร่หลายมากขึ้น

4.2 การพัฒนาตลาดเงินตราต่างประเทศ

ธปท. ยังคงส่งเสริมการพัฒนาตลาดเงินตราต่างประเทศ เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนให้แก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รวมทั้งส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่น (Local Currency) ในการชำระเงินค่าสินค้าและบริการ เช่น เงินหยวน (RMB) เพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้ประกอบการในการบริหารความเสี่ยง

จากภาวะตลาดการเงินโลกในปัจจุบันที่ยังมีความไม่แน่นอน อัตราแลกเปลี่ยนจึงอาจเคลื่อนไหวผันผวนจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ธปท. ตระหนักถึงผลกระทบของความผันผวนดังกล่าวต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการไทย จึงมีนโยบายสนับสนุนให้ผู้ประกอบการตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (FX Hedging) โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้อย่างเพียงพอ โดยในปี 2557 ธปท. ได้ร่วมกับตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) และ ธพ. 8 แห่ง จัดงานสัมมนา "บริหารความเสี่ยงอย่างไร เพื่อให้สบายใจกับค่าเงิน" เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือต่าง ๆ ในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ประกอบการ SMEs ที่มีการใช้เงินตราต่างประเทศในการดำเนินธุรกิจ

นอกจากนี้ ธปท. มีนโยบายในการส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่น เพื่อเป็นทางเลือกในการชำระเงินของผู้ประกอบการในธุรกรรมการค้าระหว่างประเทศ โดยในปี 2557 ธปท. ได้จัดงานสัมมนา 2 ครั้ง เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เงินหยวนเพื่อการค้าและการลงทุน ได้แก่ 1) งานสัมมนา "เงินหยวนผงาด เพิ่มโอกาสธุรกิจไทย" และ 2) งานสัมมนา "Hong Kong - Thailand Renminbi Business Forum" ร่วมกับธนาคารกลางฮ่องกง (Hong Kong Monetary Authority : HKMA) และ ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ นอกเหนือจากงานสัมมนาดังกล่าว ธปท. ได้จัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการชำระเงินหยวนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยได้ลงนามร่วมกับธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (People's Bank of China - PBC) ในการต่ออายุความตกลงทวิภาคีเพื่อแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลหยวนและบาท (Bilateral Swap Agreement : BSA) ซึ่งนับเป็นกลไกสำคัญในการอำนวยสภาพคล่องเงินสกุลท้องถิ่นให้ระหว่างกันในยามฉุกเฉิน อันจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่ภาคธุรกิจและสถาบันการเงินในการใช้เงินสกุลหยวนและบาทในการค้าและการลงทุนของทั้งสองประเทศ อีกทั้ง ธปท. และ PBC ยังได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแต่งตั้งธนาคารชำระดุลเงินหยวนในประเทศไทย (RMB Clearing Bank) ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับธนาคารพาณิชย์ไทยสามารถเข้าถึงและบริหารสภาพคล่องเงินหยวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยลดต้นทุนในการทำธุรกรรมเงินหยวนระหว่างประเทศไทยและจีน

4.3 การติดตามพัฒนาการของเกณฑ์การกำกับดูแลสากล

ธปท. ได้ติดตามพัฒนาการของหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่กำหนดโดยองค์กร หรือผู้กำกับดูแลสากลและในประเทศต่าง ๆ เพื่อศึกษาถึงผลกระทบต่อตลาดการเงินไทย และเตรียมการรองรับผลกระทบดังกล่าว ตลอดจนร่วมกับประเทศอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบในลักษณะเดียวกันในการแสดงความเห็นหรือข้อเสนอแนะไปยังผู้ที่ออกหลักเกณฑ์ดังกล่าว

5. การเป็นนายธนาคารและนายทะเบียนหลักทรัพย์ของรัฐบาล

การรับฝากเงินและการเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์รัฐบาล

ณ สิ้นปี 2557 บัญชีเงินคงคลังที่ ธปท. มียอดคงเหลือ 165.8 พันล้านบาท ลดลงจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 46.5 โดยบัญชีองค์การสาธารณะมียอดคงเหลือ 15.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 89.5

ตราสารหนี้ภาครัฐ ณ สิ้นปี 2557 มีมูลค่าทั้งสิ้น 6,803.2 พันล้านบาท ลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 6,823.5 พันล้านบาท โดยพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย มียอดคงค้างลดลง 100.7 พันล้านบาท เนื่องจากมีการออกจำหน่ายน้อยกว่าที่ครบกำหนดไถ่ถอน เช่นเดียวกับตั๋วเงินคลังลดลง 20 พันล้านบาท

ในขณะที่พันธบัตรรัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้น 44.4 พันล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการออกพันธบัตรธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสำหรับใช้ในโครงการรับจำนำข้าว รองลงมาเป็นการเพิ่มขึ้นของตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้ 37 พันล้านบาท และพันธบัตรรัฐบาล 18.9 พันล้านบาท โดยในจำนวนนี้เป็นการทำธุรกรรม Bond Switching เป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2557 จำนวน 4 รุ่น เป็นจำนวนเงิน 71 พันล้านบาท

สำหรับผู้ถือตราสารหนี้ภาครัฐรายใหญ่ยังคงเป็นสถาบันการเงินที่รับฝากเงินและสถาบันการเงินอื่น ๆ

ตราสารหนี้ภาครัฐ ณ สิ้นปี 2556 - 2557

หน่วย : พันล้านบาท

ประเภทตราสารหนี้	ยอดคงค้าง ณ 31 ธ.ค. 56		จำหน่าย	ไถ่ถอน	ยอดคงค้าง ณ 31 ธ.ค. 57	
	รุ่น	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนเงิน
พันธบัตรรัฐบาล	63	3,334.1	535.0	516.1	50	3,353.1
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	365	566.0	132.1	87.7	349	610.4
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	66	2,843.4	4,677.4	4,778.1	61	2,742.7
ตั๋วเงินคลัง	4	80.0	833.7	853.6	4	60.0
ตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้	-	-	133.8	96.8	4	37.0
รวม	**498**	**6,823.5**	**6,312.0**	**6,332.3**	**468**	**6,803.2**

มูลค่าตราสารหนี้แยกตามกลุ่มผู้ถือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

หน่วย : พันล้านบาท

กลุ่มผู้ถือ	จำนวนเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย	516.06
สถาบันการเงินที่รับฝากเงิน	2,160.38
สถาบันการเงินอื่น	2,110.22
ธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	104.13
รัฐบาลกลาง	973.78
รัฐบาลท้องถิ่น	0.04
รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	7.92
ครัวเรือนและสถาบันไม่แสวงหากำไร	248.03
ผู้มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ	682.64
รวม	**6,803.20**

สำหรับการจ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ภาครัฐมีมูลค่า 217 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 1.9 โดยมีการนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายสำหรับค่าดอกเบี้ยให้กับกรมสรรพากรทั้งสิ้น 3.9 พันล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 2.5

การจ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ภาครัฐ ปี 2556 - 2557

หน่วย : พันล้านบาท

ประเภทตราสารหนี้	จ่ายดอกเบี้ย ปี 2556			จ่ายดอกเบี้ย ปี 2557		
	รุ่น	จำนวนราย	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนราย	จำนวนเงิน
พันธบัตรรัฐบาล	140	597,601	140.6	120	578,555	149.5
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	712	5,413	19.6	723	5,455	22.8
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	58	194,298	50.2	44	132,603	44.7
พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	2	2	2.5	-	-	-
รวม	**912**	**797,314**	**212.9**	**887**	**716,613**	**217.0**

การนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายสำหรับค่าดอกเบี้ย ให้กรมสรรพากร ปี 2556-2557

หน่วย : พันล้านบาท

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	นำส่งภาษี ปี 2556		นำส่งภาษี ปี 2557	
	จำนวนราย	จำนวนเงิน	จำนวนราย	จำนวนเงิน
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	16,312	1.4	14,498	1.3
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	759,630	2.6	682,567	2.6
รวม	**775,942**	**4.0**	**697,065**	**3.9**

6. การเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน

6.1 การรับฝากเงินของธนาคารต่างๆ และสถาบันการเงิน

ยอดเงินฝากคงเหลือที่ ธปท. ของบัญชีเงินฝากธนาคารต่างๆ ณ สิ้นปี 2557 มีจำนวน 105 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 5.5 ส่วนบัญชีของสถาบันการเงิน มียอดคงเหลือ ณ สิ้นปี 2557 จำนวน 0.03 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 46.3

6.2 การเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน

เพื่อให้การดูแลเสถียรภาพของระบบการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ธปท. ได้เปิดหน้าต่างให้กู้ยืมสิ้นวัน (End-of-Day Lending Facility) เพื่อให้สถาบันการเงินที่มีความต้องการสภาพคล่องระยะสั้นๆ มีช่องทางในการกู้ยืมสภาพคล่องระยะข้ามคืนตอนสิ้นวัน นอกจากนี้ ธปท. ยังสามารถให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่อง ผ่านการให้กู้ยืมที่มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหกเดือนโดยต้องมีสินทรัพย์หลักประกันชั้นหนึ่งที่ ธปท. กำหนดเป็นหลักประกัน (Emergency Liquidity Assistance)

7. นโยบายในการกำกับ ตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงิน

ธปท. ได้พัฒนาการกำกับดูแลสถาบันการเงินภายใต้นโยบายหลัก 5 ด้าน ได้แก่ (1) การดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน (2) การดูแลความมั่นคงและการบริหารความเสี่ยงที่ดีของสถาบันการเงิน (3) การเพิ่มประสิทธิภาพและการแข่งขันของระบบสถาบันการเงิน (4) การสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และ (5) การส่งเสริมให้สถาบันการเงินบริหารงานด้วยธรรมาภิบาลที่ดี เพื่อให้สถาบันการเงินมีความมั่นคงและสามารถทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน ได้ติดตามและประเมินความเสี่ยงที่มีต่อระบบการเงิน โดยวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญ อาทิ การวิเคราะห์หนี้ครัวเรือนเชิงลึก รวมทั้งประเมินภาวะและปัจจัยเสี่ยงภาคการเงินผ่านการประชุมระหว่างผู้กำกับดูแลภาคการเงินไทย และการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ตลอดจนได้จัดทำรายงานการประเมินเสถียรภาพระบบการเงินไทย (Financial Stability Report) ปี 2557 เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดูแลความมั่นคงและการบริหารความเสี่ยงที่ดี ธปท. ได้ใช้หลักเกณฑ์ Basel III ด้านเงินกองทุนมาตั้งแต่ปี 2556 และได้ศึกษาหลักเกณฑ์ Basel III ด้านอื่นๆ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับมาตรฐานสากล โดยได้วิเคราะห์ผลกระทบเชิงปริมาณและผลกระทบด้านอื่นๆ เพื่อนำหลักเกณฑ์มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับรูปแบบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์และสภาพแวดล้อมทางการเงินของไทย ซึ่งได้แก่ เกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับความเสี่ยงจากการลดลงของคุณภาพเครดิตของคู่สัญญา (Credit Valuation Adjustment Risk) เกณฑ์การกำหนดอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และรายการนอกงบดุลทั้งสิ้น (Leverage Ratio) และเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับกระแสเงินสดที่อาจไหลออกในภาวะวิกฤต (Liquidity Coverage Ratio : LCR) โดยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์เริ่มทยอยดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามเกณฑ์ LCR ตั้งแต่ปี 2559 และให้เปิดเผยข้อมูล Leverage Ratio ตั้งแต่ปี 2558

การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงิน ธปท. ได้ปรับเกณฑ์การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอกด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Outsourcing) และเกณฑ์การใช้บริการจากบุคคลภายนอกในการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน (Outsourcing) ให้เหมาะสมกับรูปแบบการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินและการบริหารความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (Risk Participation) เพื่อให้มีเครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอีกรูปแบบหนึ่ง **ด้านการส่งเสริมการแข่งขัน** ธปท. ได้เห็นชอบให้จัดตั้งธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Subsidiary) 2 แห่ง ได้แก่ Australia & New Zealand Banking Group Limited และ Sumitomo Mitsui Trust Bank Limited และปรับสถานะธนาคารแห่งประเทศจีนเป็น Subsidiary ซึ่งเปิดดำเนินการเมื่อ 26 สิงหาคม 2557 อีกทั้งกระทรวงการคลังได้ต่ออายุมาตรการภาษีและค่าธรรมเนียมสำหรับสถาบันการเงินที่ควบรวมเสร็จภายในปี 2557 ซึ่งเป็นการดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่ 2

ธปท. ได้ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินรูปแบบใหม่สำหรับประชาชนรายย่อย โดยประสานงานกับกระทรวงการคลังกำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ (Nano Finance) และได้ปรับปรุงรูปแบบการเปิดเผยข้อมูลค่าธรรมเนียมบริการทางการเงิน เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริโภคสามารถเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่ตรงกับความต้องการได้ รวมทั้งได้ร่วมชี้แจงและกำหนดแนวทางการติดตามทวงถามหนี้ในพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ... ซึ่งเป็นการดูแลให้ผู้ใช้บริการทางการเงินได้รับบริการอย่างเป็นธรรม

ธปท. ได้มีการตรวจสอบ ณ ที่ทำการสถาบันการเงิน (On-site Examination) ทั้งในรูปแบบการตรวจสอบปกติประจำปีและการตรวจสอบกรณีพิเศษ การวิเคราะห์ติดตามฐานะผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง (Off-site Examination) รวมทั้ง การพิจารณาอนุญาต ผ่อนผัน ให้ความเห็นชอบ ตอบข้อหารือ และติดตามการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอนุญาตต่าง ๆ เพื่อให้รายสถาบันการเงิน และระบบสถาบันการเงินมีความมั่นคง สามารถป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นและกำหนดแนวทางหรือมาตรการแก้ไขได้ทันท่วงที

ในปี 2557 ธปท. ได้ออกตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงธุรกรรมที่สำคัญ (Significant Activities : SA) ซึ่งมีผลกระทบต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน กลยุทธ์และการบริหารงานของสถาบันการเงิน ได้แก่ ธุรกรรมด้านสินเชื่อ การบริหารเงิน การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยยังคงหลักการพื้นฐานของการตรวจสอบตามแนวความเสี่ยง (Risk-Based Supervision) อันเป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสากล และได้มีการตรวจสอบและวิเคราะห์ติดตามเป็นกรณีพิเศษสำหรับสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว รวมทั้งได้ขอให้ธนาคารพาณิชย์ทำการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress test) ภายใต้สถานการณ์จำลองที่ภาวะเศรษฐกิจไทยชะลอตัว ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ไทยต้องกันเงินสำรองเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับความเสียหาย แต่ยังไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะเงินกองทุน

ธปท. ได้จัดทำ IT Best Practices ของกระบวนการทางธุรกิจและระบบ IT ที่รองรับบริการ e - Banking และ e-Payment เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการควบคุมความเสี่ยงด้านระบบ IT และได้พัฒนาระบบ FI e-Application เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ยื่นคำขออนุญาตการทำธุรกรรมทางการเงิน รวมทั้งการส่งรายงานต่าง ๆ เพื่อความสะดวกรวดเร็วและผู้ใช้บริการสามารถติดตามสถานะคำขออนุญาตจากระบบงานได้ นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาระบบงานสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตรวจสอบและวิเคราะห์ติดตามฐานะ จัดทำกรอบการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของ ธปท. และแนวทางการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน (Bank Resolution) เพื่อให้ความช่วยเหลือสภาพคล่องแก่สถาบันการเงินที่มีปัญหาและกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงิน

ในด้านการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs และผู้ประกอบการรายย่อย ธปท. ได้ประสานงานให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ลงนามร่วมกันเพื่อให้การสนับสนุนด้านแหล่งเงินทุน ความร่วมมือกันถ่ายทอดองค์ความรู้ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง

ด้านการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธปท. ได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจทางการเงินและการคุ้มครองเงินฝาก รวมทั้งสื่อสารให้ธนาคารพาณิชย์ไทยได้รับทราบถึงบทบาทหน้าที่ในการดูแลลูกค้าภายหลังการขายประกัน และมีส่วนผลักดันในการปรับปรุงหลักเกณฑ์โดยลดระยะเวลาการส่งข้อมูลเครดิตลูกหนี้ที่ค้างชำระเกิน 90 วัน ให้บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ (NCB) เพื่อลดอุปสรรคในการขอสินเชื่อของลูกหนี้กลุ่มดังกล่าว และได้ร่วมผลักดันให้สหกรณ์ออมทรัพย์เข้าร่วมเป็นสมาชิก NCB เพื่อให้ฐานข้อมูล NCB ครอบคลุมถึงภาระหนี้ของลูกหนี้สหกรณ์ด้วย ปัจจุบันมีสหกรณ์ออมทรัพย์เข้าร่วมเป็นสมาชิกแล้ว 6 ราย

ในการเสริมสร้างความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลด้านการกำกับตรวจสอบระหว่าง ธปท. กับผู้กำกับดูแลต่างประเทศและในประเทศ โดย ธปท. ได้จัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการกำกับตรวจสอบแก่เจ้าหน้าที่และผู้บริหารของธนาคารแห่งชาติสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบสถาบันการเงินไทย การจัดประชุม Supervisory College กับผู้กำกับดูแลสาขาธนาคารพาณิชย์ไทยในต่างประเทศ การเข้าร่วมประชุมกับผู้กำกับดูแลภาคการเงินไทย ได้แก่ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) และคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เพื่อการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจการเงินที่เชื่อมโยงกัน

7.1 การตรวจสอบสถาบันการเงิน

7.1.1 การตรวจสอบฐานะ การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง

1) การตรวจสอบธนาคารพาณิชย์และกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

1.1) ตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงธุรกรรมที่สำคัญ (Significant Activities) ความเพียงพอของการกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ และความเพียงพอของเงินกองทุนตามกฎหมายและตามเกณฑ์ Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) ทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต โดยคำนึงถึงปริมาณการขยายธุรกิจ ความสามารถในการหารายได้ และศักยภาพในการแข่งขัน รวมทั้งการประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง ธรรมาภิบาลและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของทางการ

1.2) ตรวจสอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) ได้แก่ การตรวจสอบระบบ Core Banking ระบบ E-Banking การบริหารจัดการด้าน IT การกำกับดูแล IT Outsource และ การตรวจสอบ DATA Center รวมทั้งได้ตรวจสอบบริษัทผู้ให้บริการระบบการชำระเงินรายย่อยภายใต้ พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยตรวจสอบระบบ IT หลักที่รองรับการทำธุรกรรมถอนเงิน โอนเงิน และชำระเงินต่างธนาคารผ่าน ATM และสาขา รวมถึงระบบ Local Switching ที่รองรับธุรกรรมชำระเงินด้วยบัตรเครดิต

1.3) ตรวจสอบแบบจำลองความเสี่ยงเพื่อพิจารณาอนุญาตให้ใช้วิธี Internal Ratings-Based Approach (IRB) ในการคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต การตรวจสอบเพื่อพิจารณาอนุญาตให้ใช้วิธี Contingent Loss ในการคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดสำหรับธุรกรรม Option และการประเมินความเหมาะสมของค่าความเสี่ยง Probability of Default (PD) และ Loss Given Default (LGD) ที่จะใช้ในการคำนวณเงินสำรองเพื่อรองรับความผันผวนของระบบเศรษฐกิจ

2) **การตรวจสอบบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์**
ตรวจสอบฐานะและผลการดำเนินงาน การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ฐานะสภาพคล่องและความเพียงพอของเงินสำรองเพื่อรองรับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น

3) **การตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ**
ตรวจสอบการให้สินเชื่อตามพันธกิจ กระบวนการให้สินเชื่อที่ดี คุณภาพสินทรัพย์ ความเพียงพอของเงินสำรอง ฐานะการดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง โดย ธปท. ใช้แนวทางการตรวจสอบเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ และรายงานผลการตรวจสอบ รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร

4) **การตรวจสอบ Non-bank ที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล**
ตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคและป้องกันมิให้ผู้ประกอบธุรกิจเอาเปรียบผู้ใช้บริการ

7.1.2 สรุปผลการตรวจสอบในปี 2557

ธปท. ได้ตรวจสอบฐานะการดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน รวมทั้งสาขาธนาคารพาณิชย์ไทยในต่างประเทศและบริษัทในเครือรวม 32 แห่ง (ตารางที่ 1) โดยเน้นตรวจสอบธุรกรรมที่สำคัญ ได้แก่ สินเชื่อรายใหญ่ สินเชื่อ SMEs สินเชื่อรายย่อย ธุรกรรมเพื่อการค้าและตราสารอนุพันธ์ การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการตรวจสอบส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ถึงดี การบริหารความเสี่ยงโดยเฉพาะด้านสินเชื่อมีการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการทำการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) ปี 2557 ของธนาคารพาณิชย์ไทย ภายใต้สถานการณ์จำลองที่ภาวะเศรษฐกิจไทยชะลอตัว จากปัจจัยเสี่ยงทางการเมือง ความเชื่อมั่นของผู้บริโภค การชะลอตัวของการส่งออก และความเสี่ยงที่ประเทศไทยอาจจะถูก Downgrade ซึ่งส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ต้องกันเงินสำรองเพิ่มเพื่อรองรับความเสียหายแต่ยังไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะเงินกองทุนของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

ตารางที่ 1 จำนวนสถาบันการเงินที่ ธปท. ตรวจสอบในปี 2557

สถาบันการเงินที่ตรวจสอบ	จำนวนสถาบันการเงิน (แห่ง)
1. ธนาคารพาณิชย์ไทย / ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย	15
2. สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ / ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ	5
3. บริษัทเงินทุน / บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	2
4. สถาบันการเงินเฉพาะกิจ / บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ	4
5. บริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตและ / หรือสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-bank)	5
6. บริษัทที่ประกอบธุรกิจให้บริการชำระเงิน	1
รวม	**32**

7.2 การวิเคราะห์ ติดตามฐานะและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

7.2.1 รายงานวิเคราะห์ ติดตามฐานะและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

ธปท. ได้วิเคราะห์ฐานะการดำเนินงาน ประเมินความเสี่ยงจากธุรกรรมที่สำคัญ และความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจ รวมถึงบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรายสถาบันการเงิน และระบบสถาบันการเงินโดยรวม โดยจัดทำรายงานวิเคราะห์สถาบันการเงินเป็นรายไตรมาส

7.2.2 การศึกษา และวิเคราะห์เป็นพิเศษ

ธปท. ได้ติดตามผลกระทบด้านสภาพคล่องของสถาบันการเงินจากสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง ติดตามภาวะตลาดรถยนต์และอสังหาริมทรัพย์ที่ชะลอตัว ส่งผลต่อการให้สินเชื่อเช่าซื้อและสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ที่ชะลอตัวและมีแนวโน้มเสื่อมคุณภาพ รวมทั้งการปรับกลยุทธ์การให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน วิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานและกำกับดูแลด้าน IT ของธนาคารพาณิชย์ไทยเพียงพอรองรับการดำเนินธุรกิจตามเป้าหมายกลยุทธ์ที่วางไว้ วิเคราะห์การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เติบโตอย่างรวดเร็ว โดยใช้แหล่งเงินทุนจากการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน คุณภาพหนี้อยู่ในระดับดี เนื่องจากมีบุริมสิทธิ์ในเงินเดือนของลูกหนี้ วิเคราะห์กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ที่มีนัยสำคัญต่อระบบธนาคารพาณิชย์ไทย และศึกษาพันธกิจของ EXIM Bank ในต่างประเทศที่มีลักษณะใกล้เคียงกับ EXIM Bank ของไทย

7.3 การกำกับสถาบันการเงิน

ธปท. ได้พิจารณาอนุญาต ผ่อนผัน ให้ความเห็นชอบ และตอบข้อหารือ รวมทั้งติดตาม และกำกับดูแลการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอนุญาตที่กำหนดตามประกาศและหนังสือเวียนต่างๆ จำนวน 3,259 เรื่อง ในการพิจารณาเรื่องต่างๆ ธปท. จะคำนึงถึงความเสี่ยง การบริหารจัดการ ธรรมาภิบาล และฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงิน รวมทั้งพิจารณาให้สอดคล้องกับภาวะการแข่งขัน ตลอดจนประโยชน์และผลกระทบต่อผู้ใช้บริการและระบบเศรษฐกิจโดยรวม โดยได้มีการอนุญาตในเรื่องที่สำคัญ ได้แก่ การให้ความเห็นชอบจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Subsidiary) การจัดตั้งสาขาและสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย การอนุญาตให้บริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ไทยประกอบธุรกิจในต่างประเทศ การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเปิดสำนักงานผู้แทนในประเทศไทย และการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์

7.4 การคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

ธปท. ได้ประสานงานกับธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และ Non-bank ที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล เพื่อคลี่คลายปัญหาการร้องเรียน ตอบข้อซักถามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้บริการทางการเงิน รวมทั้งตรวจสอบสาเหตุการเกิดปัญหาของระบบการให้บริการ ATM และจัดทำแนวทางเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ นอกจากนี้ ธปท. ได้ร่วมจัดสัมมนากับหน่วยงานของทางการ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจทางการเงิน การคุ้มครองเงินฝาก รวมทั้งได้จัดประชุมชี้แจงธนาคารพาณิชย์ไทยเพื่อให้รับทราบถึงบทบาทหน้าที่ในการดูแลลูกค้าภายหลังการขายประกัน

ธปท. ร่วมผลักดันให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้สมาชิกของบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ (NCB) ส่งข้อมูลลูกหนี้ที่ค้างชำระเกิน 90 วัน เป็นระยะเวลาเพียง 5 ปี และให้ NCB แสดงข้อมูลต่อไปอีก 3 ปี แทนหลักเกณฑ์เดิมที่ให้ส่งข้อมูลจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น ซึ่งจะช่วยลดอุปสรรคในการขอสินเชื่อของลูกหนี้กลุ่มดังกล่าว และได้ร่วมผลักดันให้สหกรณ์ออมทรัพย์เข้าร่วมเป็นสมาชิก NCB เพื่อให้ฐานข้อมูล NCB ครอบคลุมถึงภาระหนี้ของลูกหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ด้วย อันจะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์ในการพิจารณาสินเชื่อ และต่อเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินโดยรวม ปัจจุบันมีสหกรณ์ออมทรัพย์เข้าร่วมเป็นสมาชิกแล้ว 6 ราย

ธปท. ได้ประสานงานกับธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ บริษัทบริหารสินทรัพย์ และ Non-Bank ที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับเพื่อคลี่คลายปัญหาการร้องเรียน ตอบข้อซักถามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้บริการทางการเงิน ในปี 2557 รวมทั้งสิ้น 56,803 ราย โดยเป็นเรื่องขอคำปรึกษาจำนวน 52,354 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวกับพันธบัตรและตราสารหนี้ เรื่องร้องเรียนจำนวน 2,303 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องบริการด้านสินเชื่อ และเรื่องขอความอนุเคราะห์จำนวน 2,146 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้ ในส่วนของเรื่องร้องเรียนและเรื่องขอความอนุเคราะห์ ธปท. สามารถคลี่คลายปัญหาจนได้ข้อยุติแล้วร้อยละ 88

7.5 การส่งเสริมการแข่งขันและการเข้าถึงบริการทางการเงิน (Financial Inclusion)

7.5.1 การจัดทำระบบฐานข้อมูล SMEs

ธปท. ได้ขยายโครงการพัฒนาฐานข้อมูลสินเชื่อ SMEs ให้ครอบคลุมลูกหนี้ SMEs รายย่อยที่มีวงเงินหรือยอดหนี้คงค้างต่ำกว่า 20 ล้านบาท ซึ่ง ธปท. จะประมวลข้อมูลและจัดทำอัตราส่วนทางการเงินของ SMEs เพื่อเผยแพร่ให้ธนาคารพาณิชย์ใช้ประกอบการกำหนดกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยง และการพิจารณาสินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งศึกษาการเชื่อมโยงข้อมูลกับกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนเพียงพอในการสนับสนุนทางการเงินแก่ SMEs ต่อไป

7.5.2 มาตรการในการช่วยเหลือลูกหนี้ SMEs

ธปท. ได้ขอความร่วมมือธนาคารพาณิชย์ให้ความช่วยเหลือด้านสภาพคล่องแก่ลูกหนี้ SMEs โดยเพิ่มวงเงินสินเชื่อให้ลูกหนี้รายที่มีการทำประกันชีวิตเพิ่มเติมซึ่งมี Loan to Value: LTV อยู่ในระดับต่ำ การยกเว้นค่าธรรมเนียมการจ่ายคืนหนี้ก่อนครบกำหนด (Prepayment Fee) และค่าธรรมเนียมการใช้วงเงิน (Front - end Fee) เป็นการชั่วคราวจนถึงสิ้นปี 2557

7.5.3 การส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs และผู้ประกอบการรายย่อย

ธปท. มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs และผู้ประกอบการรายย่อยที่มีศักยภาพหรือที่มีนวัตกรรมใหม่ มีโอกาสจะเติบโตให้ได้รับความช่วยเหลือด้านแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น โดยประสานงานให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กรมพัฒนาชุมชน และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ลงนามในบันทึกความร่วมมือ เพื่อให้การสนับสนุนด้านเงินทุน ความร่วมมือกัน ถ่ายทอดองค์ความรู้ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง

7.6 การพัฒนาพนักงาน

ธปท. ได้จัดอบรมและพัฒนาผู้ตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ทั้งความรู้ความเข้าใจในการทำธุรกิจของสถาบันการเงินและภาคธุรกิจ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการกำกับดูแล เพื่อนำไปพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและทันต่อการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลตามมาตรฐานสากล ในปี 2557 ได้จัดอบรมทั้งสิ้น 39 หลักสูตร เป็นหลักสูตรมาตรฐาน 6 หลักสูตร และหลักสูตรพิเศษ 33 หลักสูตร โดยวิทยากรภายใน ธปท. และผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

นอกจากนี้ ได้ส่งเสริมให้ผู้บริหารและผู้ตรวจสอบไปฝึกปฏิบัติงานที่องค์กรภายนอกทั้งในประเทศและต่างประเทศในภาคการธนาคารและภาคเอกชนอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการทำธุรกิจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการหมุนเวียนงานภายในองค์กร เพื่อเพิ่มทักษะประสบการณ์ในการทำงานให้หลากหลายและนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

7.7 การพัฒนาระบบงาน และคู่มือการปฏิบัติงาน

ธปท. ได้พัฒนาระบบงานพิจารณาคำขออนุญาตของสถาบันการเงิน (FI e-Application) เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ยื่นคำขออนุญาต รวมทั้งการส่งรายงานต่าง ๆ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ลดต้นทุนการจัดส่ง และผู้ใช้บริการสามารถติดตามสถานะคำขออนุญาตจากระบบงานได้ตลอดเวลา และได้จัดทำ IT Best Practice ของกระบวนการทางธุรกิจและระบบ IT ที่รองรับบริการ e-Banking และ e-Payment โดยครอบคลุมในด้านการรักษาความปลอดภัย ความถูกต้องเชื่อได้ ความพร้อมของระบบ IT และความเสี่ยงจากการทุจริต

นอกจากนี้ ธปท. ได้มีการพัฒนาระบบงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ระบบข้อมูลสารสนเทศด้านตรวจสอบสถาบันการเงิน (Electronic Working Paper) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ในการตรวจสอบสถาบันการเงินโดยครอบคลุมทั้งกระบวนการตรวจสอบตามแนว Significant Activities และระบบข้อมูลสำคัญด้านสถาบันการเงินสำหรับผู้บริหาร (FI @ a Click) ซึ่งเป็นระบบการรายงานข้อมูลที่สำคัญของสถาบันการเงินเพื่อให้ผู้บริหารใช้ในการติดตามดูแลได้อย่างใกล้ชิด รวมทั้งได้จัดทำแนวทางการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของ ธปท. และแนวทางการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน (Bank Resolution) เพื่อให้ความช่วยเหลือสภาพคล่องแก่สถาบันการเงินที่มีปัญหาและกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงิน

7.8 การประชุมและชี้แจง

ธปท. จัดประชุมชี้แจงให้สถาบันการเงินและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปี การจัดประชุมที่สำคัญในปี 2557 ได้แก่ การประชุมชี้แจงภาพรวมการตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้ผู้บริหารสถาบันการเงินทราบผลการประเมินความเสี่ยงและประเด็นข้อสังเกตต่าง ๆ จากการตรวจสอบในปี 2556 และประเด็นที่ ธปท. ให้ความสำคัญในการตรวจสอบปี 2557 การจัดประชุมกับผู้สอบบัญชีภายนอก ผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันการเงิน การจัดงานเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ธปท. กับหน่วยงานกำกับของธนาคารพาณิชย์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และมีการประสานงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดประชุม Supervisory College กับผู้กำกับดูแลสาขาธนาคารพาณิชย์ไทยในต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการกำกับตรวจสอบระหว่างกัน การประชุมกับบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติและบริษัทสมาชิก การเข้าร่วมประชุมระหว่างผู้กำกับดูแลภาคการเงินไทย ได้แก่ ธปท. คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) และคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจการเงินที่เชื่อมโยงกัน รวมทั้งการเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับองค์กรในต่างประเทศ

7.9 การอบรมสัมมนาให้แก่หน่วยงานภายนอก

ธปท. ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการกำกับตรวจสอบแก่เจ้าหน้าที่และผู้บริหารของธนาคารแห่งชาติสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบสถาบันการเงินไทย รวมทั้ง สถาบันการเงินและองค์กรอื่น ๆ เช่น ธนาคารกลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEACEN) สมาคมธนาคารไทย สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย ธนาคารพาณิชย์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมสรรพากร สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ เป็นต้น ในหัวข้อเกี่ยวกับการกำกับสถาบันการเงิน แนวทางการตรวจสอบแบบธุรกรรมที่สำคัญ การตรวจสอบเงินให้สินเชื่อ การตรวจสอบความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และการตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

8. การจัดการระบบการชำระเงิน

8.1 ระบบการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารด้วยภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System : ICAS)

ธปท. ได้เริ่มใช้งานระบบ ICAS ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2555 และสามารถขยายการใช้งานจนครบทั่วประเทศเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2556 โดย ณ สิ้นปี 2557 ธนาคารสมาชิกระบบ ICAS มีจำนวนรวม 36 ธนาคาร ประกอบด้วยธนาคารไทย 17 ธนาคาร สาขาธนาคารต่างประเทศ 13 ธนาคาร และธนาคารของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะในการจัดตั้ง 6 ธนาคาร ในส่วนของสาขาธนาคารมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 9,420 สาขา (รวมสาขาย่อย)

ในปี 2557 ปริมาณและมูลค่าการเรียกเก็บเช็คผ่านระบบ ICAS มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 72.69 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่ารวม 37,963.12 พันล้านบาท ปริมาณและมูลค่าลดลงจากปีก่อนร้อยละ 1.20 และ 5.84 ตามลำดับ โดยสัดส่วนปริมาณเช็คเรียกเก็บในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เช็คเรียกเก็บภายในจังหวัดในเขตภูมิภาค และเช็คเรียกเก็บข้ามเขตจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 69.08, 15.76 และ 15.16 ของปริมาณเช็คเรียกเก็บรวม ตามลำดับ

ประจำปี 2557						
รายการ	ปริมาณ (ฉบับ)			มูลค่า (พันล้านบาท)		
	2556	2557	% เปลี่ยนแปลง	2556	2557	% เปลี่ยนแปลง
เช็คเรียกเก็บ	73,571,977	72,687,205	-1.20%	40,319.12	37,963.12	-5.84%
เช็คคืน	1,122,853	1,164,233	3.69%	229.60	250.79	9.23%
(คิดเป็นสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ)	(1.5%)	(1.6%)		(0.6%)	(0.7%)	
เช็คคืนไม่มีเงิน	771,322	818,608	6.13%	108.09	115.60	6.95%
(คิดเป็นสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ)	(1.0%)	(1.1%)		(0.3%)	(0.3%)	

สำหรับปริมาณเช็คคืนทั่วประเทศในปี 2557 มีจำนวนทั้งสิ้น 1.16 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่ารวม 250.79 พันล้านบาท โดยมีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.69 และ 9.23 ตามลำดับ รวมทั้งมีสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บรวมเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จากร้อยละ 1.5 และ 0.6 ของปีก่อน เป็นร้อยละ 1.6 และ 0.7 ตามลำดับ

นอกจากนี้ ปริมาณเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินในปี 2557 มีจำนวนทั้งสิ้น 0.82 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่ารวม 115.60 พันล้านบาท โดยมีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6.13 และ 6.95 ตามลำดับ ในขณะที่สัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บรวมใกล้เคียงกับปีก่อน คือ ร้อยละ 1.1 และ 0.3 ตามลำดับ

8.2 ระบบบาทเนต
(Bank of Thailand Automated High-value Transfer Network : BAHTNET)

ณ สิ้นปี 2557 ระบบบาทเนตมีสถาบันผู้ใช้บริการทั้งสิ้น 64 ราย โดยจำแนกเป็น ผู้ใช้บริการบาทเนต (Direct Participant) 58 ราย และผู้ใช้บริการบาทเนตสมทบ (Associate Participant) 6 ราย หากจำแนกตามประเภทสถาบันการเงิน พบว่าเป็นธนาคารไทย 17 ราย ธนาคารต่างประเทศ 13 ราย บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ 10 ราย สถาบันการเงินเฉพาะกิจ ส่วนงานราชการ และสถาบันอื่นๆ 14 ราย และส่วนงานภายใน ธปท. 10 ส่วนงาน โดยมีสถาบันที่เปลี่ยนแปลงประเภทนิติบุคคลจำนวน 2 สถาบัน ได้แก่ (1) ธนาคารแห่งประเทศจีน จำกัด สาขากรุงเทพฯ เปลี่ยนเป็น ธนาคารแห่งประเทศจีน (ไทย) จำกัด มหาชน เนื่องจากเปลี่ยนประเภทนิติบุคคลจาก Full branch เป็น Subsidiary และ (2) ธนาคารเดอะรอยัลแบงก์ออฟสกอตแลนด์ฯ เปลี่ยนเป็น ธนาคารเดอะรอยัลแบงก์ออฟสกอตแลนด์ พีแอลซี สาขากรุงเทพฯ เนื่องจากควบรวมกับบริษัทในเครือที่ไม่มีสาขาธนาคารในประเทศ ในส่วนของผู้ใช้บริการบาทเนตที่เข้าร่วมใช้บริการการเชื่อมโยงระบบบาทเนตกับระบบ USD CHATS มีทั้งสิ้น 15 ราย โดยเป็นธนาคารไทย 9 ราย และธนาคารต่างประเทศ 6 ราย

สำหรับปริมาณและมูลค่าของธุรกรรม ณ 31 ธันวาคม 2557 ปริมาณการโอนเงินผ่านบาทเนต มีจำนวนทั้งสิ้น 3.4 ล้านรายการ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ 3.3 ล้านรายการ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 และมีมูลค่าการโอนเงินรวมทั้งสิ้น 757.9 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ 679.7 ล้านล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.5

เมื่อพิจารณารายการโอนเงินจำแนกตามกลุ่มสถาบันพบว่า กลุ่มธนาคารไทยมีสัดส่วนการโอนเงินสูงสุดที่ร้อยละ 48 ของมูลค่าการโอนเงินทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ธุรกรรมการโอนเงินของกลุ่มสถาบันการเงินอื่น ๆ ร้อยละ 37 กลุ่มสาขาธนาคารต่างประเทศร้อยละ 14 และส่วนราชการร้อยละ 1

ภาพรวมการโอนเงินผ่านบาทเนต ปี 2552 - 2557

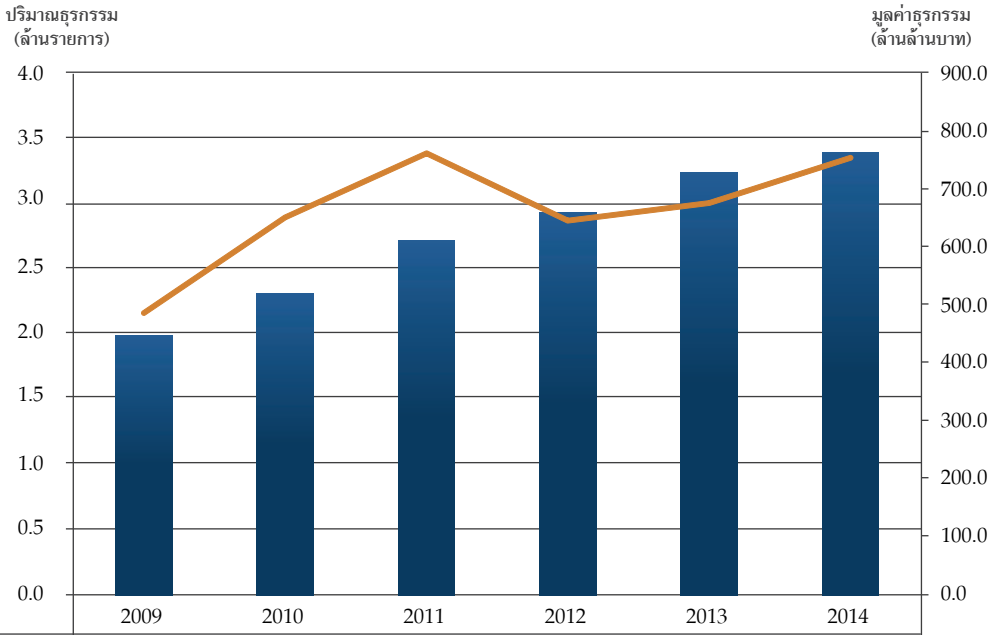

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ปริมาณ (ล้านรายการ)	2.0	2.3	2.7	2.9	3.3	3.4
มูลค่า (ล้านล้านบาท)	489.62	654.62	765.71	649.12	679.72	758.00

ที่มา : ฝ่ายการชำระเงินและพันธบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย

9. การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

9.1 การออกหนังสือเวียนผ่อนคลายหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน

ในปี 2557 ธปท. ได้ดำเนินการผ่อนคลายหลักเกณฑ์การทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนโดยออกหนังสือเวียนที่ ฝกง.(21)ว.39/2557 เรื่องการทำธุรกรรมอนุพันธ์ที่อ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยน ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2557 เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(1) ผ่อนคลายให้ผู้ที่ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนกรณีเงินลงทุนโดยตรง เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืมที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ สามารถยกเลิก (unwind) สัญญาดังกล่าวได้

(2) ให้ส่วนราชการสามารถทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนได้โดยไม่ต้องแสดงเอกสารหลักฐาน และให้สามารถยกเลิกสัญญาดังกล่าวได้ทุกกรณี

9.2 การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ (Thai Direct Investment : TDI) ในช่วงที่ผ่านมายังมีแนวโน้มเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง แม้ว่าการลงทุนในช่วงที่ผ่านมาอาจมีการชะลอตัวลงบ้าง โดยมูลค่าการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2557 อยู่ที่ 4,541.15 ล้านดอลลาร์ สรอ. ปรับลดลงจาก 10 เดือนแรกของปี 2556 ที่อยู่ที่ 6,465.00 ล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากภาคธุรกิจไทยมีการลงทุนในกิจการขนาดใหญ่ลดลงในช่วงที่ผ่านมา ส่วนหนึ่งจากเศรษฐกิจสหรัฐฯ และยุโรปที่เริ่มฟื้นตัว ทำให้โอกาสในการเข้าซื้อกิจการขนาดใหญ่หรือโครงการที่มีมูลค่าสูงลดลง กอปรกับธุรกิจบางส่วนยังรอความชัดเจนของการฟื้นตัวของอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศ ทำให้ภาคธุรกิจมีการชะลอการลงทุนในช่วงนี้

การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ

หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.

	2554	2555	2556	ม.ค. - ต.ค. 2556	ม.ค. - ต.ค. 2557
เงินลงทุนไทยในต่างประเทศสุทธิ (Net TDI)	7,175.88	14,259.31	10,073.89	6,465.00	4,541.15
(yoy % change)	47.12%	98.71.7%	-29.35%	-40.14%	-29.76%

อย่างไรก็ดี ภาคธุรกิจไทย โดยเฉพาะกิจการขนาดใหญ่ยังคงมีอุปสงค์ต่อการออกไปลงทุนในต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อขยายตลาด ฐานการผลิต รวมถึงแสวงหาทรัพยากรและแรงงาน และเพื่อการกระจายความเสี่ยง รวมถึงในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐเองก็มีการสนับสนุนการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งในแง่ของการผ่อนปรนกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ เพื่อให้การออกไปลงทุนทำได้สะดวกขึ้น รวมถึงการมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้ความรู้และข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจออกไปลงทุนในต่างประเทศ นอกจากนี้ การที่ประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม CLMV มีการเปิดประเทศมากขึ้น และเศรษฐกิจมีการขยายตัวในอัตราที่สูง กอปรกับการเปิดเสรี AEC ก็ล้วนเป็นโอกาสดีที่ช่วยเอื้อให้ธุรกิจไทยสามารถออกไปลงทุนในกลุ่มประเทศเหล่านี้ได้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและเล็กที่เริ่มมองหาโอกาสในการออกไปลงทุนในต่างประเทศ

9.3 การทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศของนิติบุคคลรับอนุญาต

9.3.1 มูลค่าสินค้านำเข้าและส่งออก และธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ

ในปี 2557 การส่งออกมีมูลค่ารวม 209,188.20 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 8.45 โดยผู้ส่งออกขายเงินตราต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทนำเข้าฝากไว้ในบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ ชำระคืนเงินกู้เงินตราต่างประเทศให้นิติบุคคลรับอนุญาตหรือชำระตามภาระผูกพันให้แก่บุคคลในต่างประเทศ และรับชำระเป็นเงินบาทจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ รวมเป็นจำนวน 230,102.34 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 1.23

สำหรับการนำเข้าสินค้ามีมูลค่ารวม 210,752.12 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 15.84 โดยผู้นำเข้าซื้อเงินตราต่างประเทศ ถอนจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ กู้เงินตราต่างประเทศจากนิติบุคคลรับอนุญาตเพื่อชำระค่าสินค้าให้แก่บุคคลในต่างประเทศ และชำระเป็นเงินบาท โดยฝากเข้าบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ รวมเป็นจำนวน 218,532.30 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 9.32

มูลค่าสินค้าส่งออกและการนำเข้าเงินตราต่างประเทศค่าสินค้าส่งออก

หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.

มูลค่า	2556	2557[e/]
สินค้าออก[1/]	228,504.89	209,188.20
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	(0.32)	(8.45)
สินค้าเข้า[1/]	250,406.80	210,752.12
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	0.17	(15.84)
การนำเข้าเงินสินค้าออก	227,297.44	230,102.34
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	0.57	1.23
การส่งเงินออกค่าสินค้าเข้า	240,992.45	218,532.30
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	1.13	(9.32)

หมายเหตุ : e/ ประมาณการ
1/ มูลค่าสินค้าส่งออก/นำเข้า

ที่มา : กรมศุลกากร

9.3.2 ปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

ในปี 2557 นิติบุคคลรับอนุญาตซื้อเงินตราต่างประเทศจากลูกค้า จำนวน 637,781.49 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 8.2 และขายเงินตราต่างประเทศให้ลูกค้า จำนวน 639,722.96 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 8.6 โดยมียอดสุทธิเป็นการขายสูงกว่าซื้อ 1,941.47 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยแบ่งเป็นการขายสุทธิค่าสินค้า 33,757.15 ล้านดอลลาร์ สรอ. และซื้อสุทธิสำหรับรายการอื่น ๆ 31,815.67 ล้านดอลลาร์ สรอ.

ปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศระหว่างตัวแทนรับอนุญาตกับลูกค้า

หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.

	ปี 2556	ปี 2557[e/]	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ปริมาณซื้อ	**694,630.00**	**637,781.49**	**(8.2)**
สินค้าออก	143,088.04	134,540.01	(6.0)
อื่น ๆ	551,541.96	503,241.48	(8.8)
ปริมาณขาย	**700,013.29**	**639,722.96**	**(8.6)**
สินค้าเข้า	188,805.76	168,297.15	(10.9)
อื่น ๆ	511,207.54	471,425.80	(7.8)
ปริมาณซื้อ(ขาย)สุทธิ	**(5,383.29)**	**(1,941.47)**	**(63.9)**
ค่าสินค้า	(45,717.72)	(33,757.15)	(26.2)
อื่น ๆ	40,334.43	31,815.67	(21.1)

หมายเหตุ : e/ ประมาณการ
ที่มา : ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอีเล็กทรอนิกส์

9.4 บุคคลรับอนุญาต และตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ

ปริมาณการซื้อ-ขาย / การโอนเงินตราต่างประเทศของบุคคลรับอนุญาต / ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี 2557[e/]

ประเภท	จำนวน (ราย)	เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน (ราย)	คืนใบอนุญาต	ปริมาณซื้อ/รับโอนเงินตราต่างประเทศ		ปริมาณขาย/โอนออกเงินตราต่างประเทศ	
				ล้านดอลลาร์ สรอ.	เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน (ร้อยละ)	ล้านดอลลาร์ สรอ.	เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน (ร้อยละ)
บุคคลรับอนุญาต	1,600	223	74	4,229.3	35.9	4,227.7	36.0
ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ	1,312	17	3	185.7	1.9	37.2	(6.7)

หมายเหตุ : e/ ประมาณการ

9.5 การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี พ.ศ. 2554 (โครงการ Soft Loan)

ตามที่ ธปท. ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ปี พ.ศ. 2554 ตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พ.ศ. 2555 ซึ่งกำหนดให้ ธปท. มีอำนาจเฉพาะคราวในการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงิน เพื่อให้สถาบันการเงินนำไปให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ภายในวงเงิน 300,000 ล้านบาท โดยเป็นเงินในส่วนของ ธปท. ไม่เกินร้อยละ 70 หรือ ธปท. มีวงเงินจัดสรรจำนวน 210,000 ล้านบาท โดยสถาบันการเงินสามารถเบิกใช้วงเงินจาก ธปท. ภายในปี 2556 ทั้งนี้ โครงการจะสิ้นสุดการให้ความช่วยเหลือภายในปี 2561 นั้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 มียอดคงค้างที่สถาบันการเงินเบิกใช้วงเงิน จำนวน 165,604 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 78.86 ของวงเงินจัดสรร และมีผู้ที่ได้รับความเสียหายได้รับความช่วยเหลือสุทธิเป็นจานวนมากถึง 401,865 ราย ทำให้เม็ดเงินตามโครงการนี้ได้กระจายไปสู่ผู้ที่ได้รับความเสียหาย ซึ่งเป็นลูกค้ารายย่อยของสถาบันการเงินที่ต้องการขอรับความช่วยเหลืออย่างแท้จริง และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการให้ความช่วยเหลือดังกล่าว

10. การปฏิบัติการตามที่กฎหมายอื่นกำหนด

10.1 การกำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money)

ธปท. กำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ที่มิใช่สถาบันการเงิน (Non-bank) ซึ่งได้รับอนุญาตตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (การประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์) ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2547 โดยในปี 2557 มีจำนวนผู้ให้บริการทั้งสิ้น 8 ราย เท่ากับปีก่อนหน้า โดยไม่มีผู้ขอรับอนุญาตประกอบธุรกิจ e-Money เพิ่มเติม

ในปี 2557 ธปท. ได้พิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกอบธุรกิจ e-Money ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ มีการกำกับดูแลความเสี่ยงของผู้ให้บริการที่มีประสิทธิภาพขึ้น และสอดคล้องหลักเกณฑ์ของกฎหมายอื่น เช่น พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 โดย ธปท. อยู่ระหว่างการจัดทำร่างแก้ไขประกาศกระทรวงการคลังฯ เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

10.2 การควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ธปท. ทำหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 โดยมีระดับการควบคุมดูแล 3 ระดับ คือ บัญชี ก เป็นธุรกิจบริการที่ต้องแจ้งให้ทราบ บัญชี ข เป็นธุรกิจบริการที่ต้องขอขึ้นทะเบียน และบัญชี ค เป็นธุรกิจบริการที่ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนให้บริการ ในปี 2557 ธปท. ได้ดำเนินการควบคุมดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกฤษฎีกาฯ สรุปได้ดังนี้

(1) พิจารณาการขอขึ้นทะเบียนของผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้ให้บริการตามบัญชี ข ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2557 มีผู้ให้บริการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนตามบัญชี ข จำนวน 9 ราย และผู้ให้บริการที่ได้รับใบอนุญาตตามบัญชี ค จำนวน 88 ราย (ธนาคารพาณิชย์ 30 ราย และสถาบันที่มิใช่สถาบันการเงิน 58 ราย) รวมใบอนุญาตทั้งสิ้น 134 ฉบับ มีผู้ให้บริการที่คืนใบอนุญาตตามบัญชี ค จำนวน 2 ราย และยังไม่มีผู้ให้บริการที่เข้าข่ายต้องแจ้งให้ทราบตามบัญชี ก

(2) กำกับดูแลและตรวจสอบผู้ให้บริการให้ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาฯ และประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรายงานผลการควบคุมดูแลและการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ให้บริการต่อคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (คธอ.) อย่างสม่ำเสมอ

(3) อยู่ระหว่างปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจและรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมมากขึ้น การกำหนดเกณฑ์กำกับดูแลการให้บริการผ่านตัวแทนให้มีรายละเอียดชัดเจนมากขึ้น เป็นต้น โดย ธปท. ได้จัดทำร่างประกาศที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไปแล้วเมื่อ 14 สิงหาคม 2557 ปัจจุบันอยู่ระหว่างปรับปรุงหลักเกณฑ์ตามที่ได้รับความเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อนนำเสนอ คธอ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

(4) ยกร่างพระราชกฤษฎีกาภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 เพื่อกำกับดูแลการให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ตามที่ได้รับมอบหมายจาก คธอ. โดยขณะนี้ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติร่างดังกล่าวแล้วและอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

10.3 การดำเนินงานด้านคดีของ ธปท.

ในปี 2557 ธปท. ได้ยื่นฟ้องดำเนินคดี และถูกฟ้อง ดังนี้

1) **ธปท. ยื่นฟ้องดำเนินคดี**

ในปี 2557 ธปท. ได้ยื่นฟ้องดำเนินคดีอาญาและคดีแรงงานรวมทั้งสิ้น 8 คดี โดยได้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่นเพื่อดำเนินคดีอาญากับอดีตพนักงาน ศูนย์จัดการธนบัตรขอนแก่น ธปท. ในข้อหาทุจริตต่อหน้าที่โดยลักธนบัตรที่จะทำลาย จำนวน 2 คดี และได้ขอความอนุเคราะห์พนักงานอัยการยื่นฟ้องอดีตพนักงานเป็นคดีแรงงานเพื่อเรียกคืนภาษีเงินได้ทอดแรกที่ ธปท. ออกให้อดีตพนักงานที่ออกจากงานตามความเห็นชอบร่วมกัน จำนวน 6 คดี (เป็นคดีที่โอนมาจากศาลแพ่ง)

2) **ธปท. ถูกฟ้องดำเนินคดี**

ในปี 2557 ธปท. ถูกฟ้องคดีปกครอง คดีแรงงาน และคดีแพ่งรวมทั้งสิ้น 9 คดี โดยเป็นคดีที่อดีตพนักงาน ธปท. ได้ยื่นฟ้อง ธปท. ขอให้จ่ายประโยชน์ตอบแทนเท่ากับค่าชดเชยต่อศาลปกครองกลาง จำนวน 3 คดี และต่อศาลแรงงานกลาง จำนวน 1 คดี เป็นคดีที่อดีตพนักงาน ธปท. ได้ยื่นฟ้อง ธปท. เพื่อโต้แย้งการคำนวณเงินบำนาญต่อศาลปกครองกลาง จำนวน 1 คดี และต่อศาลแรงงานกลาง จำนวน 1 คดี (เป็นคดีที่โอนมาจากศาลปกครองกลาง) และเป็นคดีที่บุคคลภายนอกได้ยื่นฟ้อง ธปท. ต่อศาลปกครองกลาง จำนวน 2 คดี และต่อศาลแพ่ง จำนวน 1 คดี

อนึ่ง ตั้งแต่ปี 2551 - 2557 อดีตพนักงาน ธปท. ได้ยื่นฟ้องขอให้จ่ายประโยชน์ตอบแทนเท่ากับค่าชดเชยรวมจำนวน 18 คดี (รวม 355 ราย) เป็นจำนวนเงินประมาณ 419.30 ล้านบาท ซึ่งศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้ ธปท. จ่ายค่าชดเชย แล้ว 3 คดี ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด นอกจากนี้ยังมีอดีตพนักงาน ธปท. อีกจำนวน 6 ราย ได้ยื่นฟ้อง ธปท. เพื่อโต้แย้งการคำนวณเงินบำนาญ จำนวน 6 คดี ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลางและศาลแรงงานกลาง

11. การดำเนินงานที่สำคัญอื่นๆ

11.1 ผลงานวิจัยและการจัดสัมมนาวิชาการ

ธปท. ให้ความสำคัญต่อการผลิตผลงานวิจัย รวมถึงสนับสนุนโครงการวิจัยและจัดสัมมนาวิชาการ เพื่อวัตถุประสงค์ 4 ประการ ได้แก่

(1) สร้างองค์ความรู้ที่จะสนับสนุนการดำเนินนโยบายของ ธปท. และบทบาทที่ปรึกษาเศรษฐกิจของรัฐบาล
(2) เสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นผู้นำด้านวิชาการของประเทศ และความน่าเชื่อถือในการดำเนินนโยบายของ ธปท.
(3) กระชับความสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน กับกลุ่มพันธมิตรทางวิชาการหรือเครือข่ายผู้นำทางความคิด
(4) ใช้กลุ่มพันธมิตรทางวิชาการให้เป็นประโยชน์มากขึ้นในการสร้างองค์ความรู้

รายละเอียดของงานหรือกิจกรรมสำคัญเพื่อวัตถุประสงค์ข้างต้น มีดังนี้

1. **การสร้างองค์ความรู้** ในปี 2557 ธปท. มีผลงานวิจัยที่สำคัญซึ่งเป็นการศึกษาร่วมกับ BIS และได้รับการเผยแพร่ใน BIS Working Paper Series เรื่อง "A Parsimonious Approach to Incorporating Economic Information in Measures of Potential Output" โดยงานวิจัยชิ้นได้ทำการปรับปรุงวิธีการวัดระดับศักยภาพการผลิต (potential output) ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการเงิน นอกจากนี้ยังได้จัดทำบทความวิจัยที่จัดทำเพื่อประกอบการประชุม EMEAP เรื่อง "The Changing Process of Inflation in EMEAP Countries : The Role of External Shocks" ซึ่งเป็นการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับพลวัตของเงินเฟ้อของประเทศในกลุ่ม EMEAP

2. **การเสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นผู้นำด้านวิชาการของประเทศ**

   2.1 งานสัมมนาวิชาการประจำปีของ ธปท. ภายใต้หัวข้อ **"มิติใหม่ของภาคการเงินเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน"** หรือ **"Rethinking Finance for Sustainable Growth"** ระหว่างวันที่ 16 - 17 ตุลาคม 2557 มีการนำเสนอบทความวิชาการ 6 เรื่องเกี่ยวกับบทบาทของภาคเงินต่อพัฒนาการเศรษฐกิจไทย โดยนักวิจัยภายในและภายนอก ธปท. ซึ่งมีเนื้อหาดังนี้

   โครงสร้างและการทำงานของระบบการเงินเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลต่อศักยภาพการผลิต คุณภาพของการเจริญเติบโตและเสถียรภาพเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในภาวะปัจจุบันที่เศรษฐกิจไทยกำลังประสบกับความท้าทายในหลายด้านที่ส่งผลให้อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจชะลอลงอย่างชัดเจนในทศวรรษที่ผ่านมา การเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ความสามารถในการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งประสิทธิภาพในการจัดสรรเงินทุนโดยสถาบันการเงิน ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดว่าประเทศไทยจะสามารถก้าวข้ามอุปสรรคต่าง ๆ ไปสู่มิติใหม่ของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้หรือไม่ ซึ่งมีข้อสรุปจากการวิจัย ได้แก่

   ก. **ข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนของภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน**เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาด้านการเงินที่สำคัญ ซึ่งเป็นผลจากความไม่สมบูรณ์ของตลาดส่งผลให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รวมถึงครัวเรือนที่มีรายได้ไม่สม่ำเสมอหรือมีรายได้น้อยไม่สามารถเพิ่มการลงทุนหรือการบริโภคได้ตามต้องการ ซึ่งข้อจำกัดนี้จะนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในระดับที่ต่ำกว่าศักยภาพที่แท้จริง แต่ภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ข้อจำกัดของการเข้าถึงสินเชื่อของภาคธุรกิจและครัวเรือนจากธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มผ่อนคลายลง โดยมีปัจจัยหลักคือ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยรวมทั้งการปรับปรุงกฎเกณฑ์และการกำกับดูแลสถาบันการเงินไทยหลังวิกฤตเศรษฐกิจ และการปรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจของธนาคารพาณิชย์จากภาวะการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น ผลักดันให้สถาบันการเงินสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการเงินด้านต่าง ๆ ที่ผสมผสานกันทั้งด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง ด้านการตลาดและการสื่อสาร ด้านกระบวนการทำงานและเทคโนโลยี และด้านช่องทางการให้บริการ นอกจากนี้ภาครัฐได้เข้ามามีบทบาทในการลดข้อจำกัดเหล่านั้น โดยเฉพาะ

กลไกการค้ำประกันสินเชื่อของบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ซึ่งผลการวิจัยพบว่าช่วยสนับสนุนการเข้าถึงเงินทุนของ SME ได้ และสำหรับในภาคครัวเรือนพบว่า การเข้าถึงบริการทางการเงิน เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ ผลการศึกษายังนำมาสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ว่าภาครัฐควรส่งเสริมการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน เพื่อให้ครัวเรือนมีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบธุรกิจได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงการออกผลิตภัณฑ์ที่ผสมผสานระหว่างการให้สินเชื่อกับผลิตภัณฑ์ที่ช่วยจัดการความเสี่ยง อันจะส่งผลให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำลดลง

ข. วิกฤตเศรษฐกิจการเงินที่เกิดขึ้นหลายครั้งในอดีตแสดงให้เห็นว่า **การจัดสรรทุนที่เกินพอดี**บั่นทอนเสถียรภาพและศักยภาพเศรษฐกิจ สำหรับภาคธุรกิจในทางทฤษฎีสามารถแสดงให้เห็นได้ว่า ภายใต้แรงกดดันจากการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนต่อการคัดกรองลูกหนี้ที่สูงขึ้นทำให้สถาบันการเงินมีแรงจูงใจลดลงในการรักษาคุณภาพสินเชื่อในระดับเดิม โดยในบางกรณี สถาบันการเงินอาจหันมาดำเนินกลยุทธ์เร่งครองตลาด และยอมให้ลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงสูงสามารถเข้าถึงสินเชื่อได้ ในภาวะดังกล่าว สินเชื่อของทั้งระบบเศรษฐกิจจะมีปริมาณสูงและต้นทุนต่ำลง ท่ามกลางคุณภาพสินเชื่อที่ด้อยลง ซึ่งเป็นลักษณะของตลาดสินเชื่อที่ร้อนแรง และเพิ่มความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางการเงิน ผลการวิจัยเชิงประจักษ์สนับสนุนทฤษฎีดังกล่าว โดยพบว่าในระดับมหภาค การขยายตัวของสินเชื่อที่มากเกินไปมักมีผลต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างจำกัด แต่กลับทำให้คุณภาพสินเชื่อด้อยลง ขณะที่ในระดับจุลภาคก็ปรากฏหลักฐานว่าสถาบันการเงินมีการดำเนินกลยุทธ์เร่งครองตลาดในบางกลุ่มอุตสาหกรรม ในช่วงเวลาเดียวกันกับที่ปริมาณสินเชื่อทั้งระบบเร่งสูงขึ้น

ค. **การเร่งตัวของหนี้ครัวเรือน** ในช่วงที่ผ่านมาเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการเร่งตัวของหนี้ครัวเรือนในช่วงที่ผ่านมายังไม่เป็นปัจจัยเสี่ยงระยะสั้นต่อเสถียรภาพของระบบการเงินโดยรวม เนื่องจากมูลค่าหนี้ที่เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่กระจุกตัวในกลุ่มผู้ที่รายได้ปานกลางถึงสูงซึ่งมีความสามารถในการชำระหนี้ที่ดีกว่า อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงต่อสถาบันการเงินแต่ละประเภทจะต่างกันขึ้นอยู่กับกลุ่มลูกหนี้ของตน สำหรับนัยต่อเศรษฐกิจมหภาค ภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้การบริโภคของครัวเรือนขยายตัวได้น้อยลงอย่างมีนัยสำคัญในช่วงต่อไป โดยเฉพาะกลุ่มครัวเรือนที่มีสัดส่วนภาระหนี้ต่อรายได้ (Debt Service Ratio : DSR) สูงกว่าร้อยละ 40 ขึ้นไป ซึ่งคนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีความเปราะบางทางการเงิน และมีความกังวลใจต่อการชำระหนี้ในอนาคต

ง. **ความเชื่อมโยงทั้งทางตรงและทางอ้อมระหว่างภาคการเงินและภาคการคลัง** ซึ่งนำไปสู่ความเปราะบางในภาคการคลัง อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อเสถียรภาพในภาคการเงินได้ ภาคการคลังที่ยั่งยืนจึงเป็นปัจจัยสนับสนุนเสถียรภาพของระบบการเงิน งานวิจัยพบว่า พฤติกรรมการดำเนินนโยบายการคลังในอดีต โดยเฉพาะการใช้จ่ายเงินโอนและการดำเนินกิจกรรมกึ่งการคลัง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นแรงกดดันให้หนี้สาธารณะเร่งสูงขึ้นในระยะยาว และเมื่อเทียบกับการประเมินขีดจำกัดทางการคลังพบว่า ระดับหนี้สาธารณะในปัจจุบันยังไม่เข้าใกล้ขีดจำกัด และมีพื้นที่การคลังเหลืออยู่มากเทียบกับกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว อย่างไรก็ตามเมื่อประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์จะทำให้ประมาณการหนี้สาธารณะเร่งสูงขึ้นมาก หากการดำเนินนโยบายการคลังยังคงมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเช่นในอดีต ไทยก็จะประสบปัญหาระดับหนี้สาธารณะเกินขีดจำกัดทางการคลัง

นอกจากนี้ ยังมี**ปาฐกถาพิเศษ** โดย Professor Robert M. Townsend จากมหาวิทยาลัย Massachusetts Institute of Technology ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งกล่าวถึงระบบการเงินในประเทศไทยและการเสวนาในหัวข้อ "ภาคการเงินกับการเติบโตอย่างยั่งยืนของเศรษฐกิจไทย"

2.2 จัดทำบทความขนาดสั้น (Focused and Quick : FAQ) นำเสนอประเด็นเศรษฐกิจที่ทันสถานการณ์ในเชิงวิชาการ และข้อเสนอแนะทางนโยบายเผยแพร่ 8 บทความ ครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจที่อยู่ในความสนใจ เช่น ดัชนีค่าเงินบาท ระบบเตือนภัยทางการเงิน อัตราเงินเฟ้อ การเคลื่อนย้ายแรงงาน บทความเหล่านี้ได้รับความสนใจจากสาธารณชนอย่างกว้างขวางผ่านการตีพิมพ์หรืออ้างอิงในหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจและนิตยสารเชิงวิชาการ

2.3 บทความเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ เพื่อสื่อสารเหตุการณ์ที่เป็นที่สนใจ อาทิ ในคอลัมน์แจงสี่เบี้ยของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ และหนังสือพิมพ์ในส่วนภูมิภาค เช่น ภาวะหนี้ครัวเรือน การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน FDI และเงินทุนเคลื่อนย้าย เสถียรภาพของเศรษฐกิจการเงิน และกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ เป็นต้น

3. **การกระชับความสัมพันธ์กับกลุ่มพันธมิตรทางวิชาการ**

3.1 จัดงานสัมมนา Young Economists ซึ่งเป็นการประชุมเชิงวิชาการที่ได้จัดต่อเนื่องเป็นปีที่ 6 เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างนักเศรษฐศาสตร์รุ่นใหม่ ทั้งจาก ธปท. หน่วยงานภาครัฐ สถาบันวิจัย และสถาบันการศึกษาต่างๆ โดยในปี 2557 จัดในหัวข้อ **"ยกเครื่องประเทศไทย (Overhauling Thailand)"** ระหว่างวันที่ 4 - 6 กรกฎาคม 2557 ณ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมไทยรวมทั้งการวางนโยบายที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นความสำคัญของแนวทางการปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ ที่มีนัยต่อเศรษฐกิจไทยในอนาคต รวมทั้งเสริมสร้างเครือข่ายระหว่างองค์กรซึ่งกันและกัน

3.2 จัดงานสัมมนา Research Workshop ซึ่งเป็นงานสัมมนาวิชาการครั้งที่ 5 ระหว่างนักเศรษฐศาสตร์ทั้งภายในและภายนอก ธปท. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และเทคนิคการวิจัย ระหว่างวันที่ 18 - 19 กรกฎาคม 2557 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีการนำเสนอบทความวิชาการ 5 เรื่อง และมีการเสวนาเรื่อง **"การพัฒนาเครือข่ายนักวิชาการเพื่อส่งเสริมงานวิจัยเชิงนโยบาย"** เพื่อระดมความคิดเกี่ยวกับการเชื่อมโยงนักวิจัยและผลงานวิจัยในประเทศเพื่อผลักดันงานวิจัยไปสู่การตัดสินนโยบาย

3.3 จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Economic Seminar) จำนวน 6 ครั้ง เพื่อเป็นเวทีเผยแพร่ผลงานวิชาการที่น่าสนใจของนักวิชาการจากทั้งภายในและภายนอก ธปท. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และเทคนิคการวิจัย

4. **การใช้กลุ่มพันธมิตรทางวิชาการให้เป็นประโยชน์มากขึ้น**

จัดสัมมนา Young Economists Interim จำนวน 1 ครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาประมาณ 40 คน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเศรษฐศาสตร์ชั้นนำของไทย เกี่ยวกับทิศทางเศรษฐกิจและนโยบายต่างๆ

11.2 การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

ในปี 2557 บทบาทของ ธปท. ในฐานะตัวแทนประเทศไทยในความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ มีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่องที่สำคัญ ได้แก่ (1) ผู้ว่าการ ธปท. ทำหน้าที่เป็น International Monetary and Financial Committee (IMFC) ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของนโยบายและการดำเนินงานของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (2) ผู้ว่าการ ธปท. ร่วมกับผู้ว่าการธนาคารกลางประเทศสมาชิกภายใต้สมาคมประชาชาติอาเซียน (ASEAN) ให้ความเห็นชอบกรอบการจัดตั้ง Qualified ASEAN Banks (QABs) ซึ่งจะช่วยให้ธนาคารพาณิชย์ของอาเซียนที่ผ่านหลักเกณฑ์ สามารถจัดตั้งและประกอบธุรกิจในประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคได้สะดวกขึ้น (3) ธปท. ร่วมกับประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กับจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี ได้ลงนามใน "ความตกลงแนวคิดริเริ่มเชียงใหม่พหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation Agreement: CMIM Agreement) ฉบับปรับปรุง" ครบทุกประเทศ ส่งผลให้ความตกลงได้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2557 เป็นต้นมา และ (4) ธปท. เป็นประธานและเจ้าภาพจัดการประชุมผู้ว่าการธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (The Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks : EMEAP[3]) ครั้งที่ 19 และการประชุมร่วมกับธนาคารกลางในกลุ่มยูโรโซน (EMEAP-Eurosystem High-Level Policy Dialogue) เพื่อแลกเปลี่ยนความเห็นและแนวนโยบายภายใต้ภาวะที่เศรษฐกิจการเงินโลกเชื่อมโยงกันมากขึ้น

นอกจากนี้ ผู้แทน ธปท. ยังมีการแลกเปลี่ยนความเห็นเชิงนโยบายกับประเทศต่าง ๆ ในเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ อาทิ การประชุมธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (The Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks : EMEAP) และธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Bank for International Settlements : BIS) โดยประเด็นที่ถูกหยิบยกในการหารือในปีที่ผ่านมา มุ่งเน้นเรื่องบทบาทและความท้าทายของธนาคารกลางในการดำเนินนโยบายการเงินเพื่อการรับมือกับผลกระทบจากมาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณของประเทศพัฒนาแล้ว (Advanced Economies) และการดูแลเสถียรภาพในช่วงที่ตลาดผันผวน

1) **สมาคมประชาชาติอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN)**
สำหรับกรอบความร่วมมือระหว่างธนาคารกลางอาเซียน ในการประชุมผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Central Bank Governors' Meeting: ACGM) ที่ กรุงเนปิดอว์ ประเทศเมียนมาร์ ในเดือนเมษายน 2557 ได้มีการหารือความคืบหน้าของคณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มทางการเงิน ซึ่งมีเป้าหมายการดำเนินการภายใน ปี 2563 ดังนี้

- การเปิดเสรีบัญชีทุน ประเทศสมาชิกนำเสนอสถานะการเปิดเสรีบัญชีทุน (Capital Account Liberalization Heat Map) และแผนการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้าย (Individual Milestones Blueprint) โดยแผนดังกล่าวของไทย สอดคล้องกับแผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศของ ธปท. ที่เน้นการผ่อนคลายกฎเกณฑ์ให้นักลงทุนไทยสามารถ นำเงินออกไปลงทุนในต่างประเทศได้สะดวกขึ้น นอกจากนี้ แต่ละประเทศจัดทำรายงาน Policy Dialogue Process on Safeguard Mechanisms for Capital Account Liberalization ปีละสองครั้ง เพื่อติดตามภาวะเงินทุนเคลื่อนย้าย รวมถึงความเสี่ยงสำคัญและการใช้มาตรการต่าง ๆ ในการจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าว

[3] *ประกอบด้วยธนาคารกลางของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย จีน เกาหลี ญี่ปุ่น ฮ่องกง ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์*

- การเปิดเสรีบริการทางการเงิน เป้าหมายที่สำคัญ คือ การจัดตั้ง Qualified ASEAN Banks (QABs) หรือการให้ธนาคารพาณิชย์ของอาเซียนที่ผ่านหลักเกณฑ์ สามารถจัดตั้งและประกอบธุรกิจในประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคได้สะดวกขึ้น ซึ่งที่ประชุม ACGM มีมติสนับสนุนกรอบการเปิดเสรีภาคธนาคารอาเซียน และได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าการธนาคารกลางของประเทศสมาชิกในเดือนธันวาคม 2557
- การพัฒนาตลาดทุน ที่ประชุมรับทราบผลการจัดทำ Bond Market Development Scorecard เพื่อประเมินสภาพคล่อง สถานะการเปิดเสรี และพัฒนาการของตลาด เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนักลงทุนอาเซียน
- การพัฒนาระบบการชำระเงิน ซึ่ง ธปท. เป็นประธานคณะทำงานนี้ร่วมกับธนาคารกลางอินโดนีเซีย ได้รายงานความคืบหน้าในการศึกษาประเด็นที่จะช่วยพัฒนาระบบการชำระเงิน ซึ่งครอบคลุมมิติต่าง ๆ ได้แก่ (1) การชำระสินค้าและบริการ (2) การโอนเงินของแรงงาน (3) การชำระเงินรายย่อย (4) การชำระหลักทรัพย์ และ (5) การจัดทำมาตรฐานระบบการชำระเงิน
- การเสริมสร้างศักยภาพของประเทศสมาชิก ซึ่งมี Asian Development Bank (ADB) และ South East Asian Central Banks (SEACEN) Research and Training Centre เป็นประธานร่วม เพื่อประสานความช่วยเหลือให้ตรงกับความต้องการของประเทศสมาชิก โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มประเทศ CLMV (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม)

2) สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กับจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี (อาเซียน+3)

หลังจากที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางประเทศอาเซียน+3 (ASEAN+3 Finance Ministers and Central Bank Governors' Meeting : AFMGM+3) เมื่อปี 2556 ได้มีมติเห็นชอบ "ความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation – CMIM) ฉบับปรับปรุง" เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกลไก CMIM ให้สามารถรับมือกับความผันผวนที่เพิ่มขึ้นของเศรษฐกิจการเงินโลก โดยมีสาระสำคัญคือ (1) เพิ่มวงเงินความช่วยเหลือจาก 120 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เป็น 240 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (2) ขยายระยะเวลาการขอใช้วงเงินความช่วยเหลือ (3) เพิ่มสัดส่วนเงินช่วยเหลือกรณีไม่เข้าโครงการความช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ จากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 30 ของวงเงินสูงสุดที่ประเทศสมาชิกสามารถขอรับได้ และ (4) เพิ่มบทบาทหน้าที่ของ CMIM ให้เป็นกลไกการป้องกันวิกฤต (Crisis Prevention Function) นอกเหนือจากการเป็นกลไกให้ความช่วยเหลือเมื่อประเทศประสบปัญหาดุลการชำระเงินหรือปัญหาสภาพคล่องระยะสั้น (Crisis Resolution Mechanism) แล้ว ในปี 2557 ประเทศสมาชิกได้ลงนามในความตกลงฉบับปรับปรุงดังกล่าวจนครบทุกประเทศ ส่งผลให้ความตกลงมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2557 เป็นต้นมา

นอกจากนี้ ในการประชุม AFMGM+3 ครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2557 ณ กรุงอัสตานา สาธารณรัฐคาซัคสถาน ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เร่งรัดการดำเนินการยกระดับสำนักวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+3 (ASEAN+3 Macroeconomic and Research office : AMRO) เป็นองค์การระหว่างประเทศ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำหน้าที่เป็นหน่วยงานอิสระที่คอยสอดส่องดูแลและติดตามเศรษฐกิจภายใต้กรอบความร่วมมือ CMIM

ทั้งนี้ ในวันที่ 10 ตุลาคม 2557 ระหว่างการประชุมประจำปี สภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี 2557 ณ กรุงวอชิงตัน ดี ซี ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสมาชิกอาเซียน+3 ได้มีพิธีลงนามในความตกลงเพื่อการจัดตั้ง AMRO ให้เป็นองค์การระหว่างประเทศ โดยความตกลงฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของ AMRO ในการติดตาม ประเมินและรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจและการเงินของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศและของภูมิภาคอาเซียน+3 รวมทั้งประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาค ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนการดำเนินงานของ CM ซึ่งจะส่งผลดีต่อทั้งประเทศไทยและต่อภูมิภาคอาเซียน+3 ในการสร้างความมั่นใจว่าจะมีกลไกถาวรในการเฝ้าระวังทางเศรษฐกิจและการเงินของภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพและมีความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้ภายหลังการลงนาม แต่ละประเทศจะดำเนินกระบวนการภายในเพื่อให้สัตยาบันให้ AMRO มีผลเป็นองค์การระหว่างประเทศต่อไป

3) **ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Bank for International Settlements : BIS)**

ในปี 2557 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ และผู้ช่วยผู้ว่าการ ธปท. ได้เข้าร่วมการประชุมสามัญประจำปี และการประชุม BIS Bi-Monthly Meeting เพื่อร่วมหารือแลกเปลี่ยนความเห็นและประสบการณ์กับผู้ว่าการธนาคารกลางจากประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศตลาดเกิดใหม่ (Emerging Market Economies) ซึ่งในปีนี้ที่ประชุมผู้ว่าการให้ความสำคัญกับบทบาทและความท้าทายของธนาคารกลางในการดำเนินนโยบายการเงินเพื่อการรับมือกับผลกระทบจากมาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณของประเทศพัฒนาแล้ว

นอกจากนี้ ได้มีการหารือในประเด็นอื่น ๆ ที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินนโยบายของธนาคารกลางเพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงิน อาทิ ประสิทธิภาพของมาตรการ Macroprudential ผลกระทบจากการปฏิรูปกฎเกณฑ์กำกับทางการเงินใหม่ ๆ (Regulatory Reform) ข้อดีและข้อเสียของระบบการเงินที่มีสกุลเงินหลักหลายสกุล (Multi-polar configuration) รวมถึงแนวโน้มและปัจจัยต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมบทบาทและยกระดับของสกุลเงินของประเทศตลาดเกิดใหม่ให้เป็น International Currency ในการนี้ ธปท. ได้จัดทำบทวิเคราะห์ (Contribution paper) ในหัวข้อต่าง ๆ จากมุมมองของไทยเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความเห็นและประสบการณ์ในการดำเนินนโยบายการเงินระหว่างประเทศสมาชิกอย่างต่อเนื่อง

4) **ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (The Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks : EMEAP[4])**

การประชุมภายใต้กรอบความร่วมมือ EMEAP ในปี 2557 เน้นการติดตามความเสี่ยงจากพัฒนาการในระบบเศรษฐกิจโลกที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินนโยบายของธนาคารกลางในภูมิภาคอย่างใกล้ชิด เช่น การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก การปฏิรูปเกณฑ์กำกับทางการเงิน พฤติกรรมของนักลงทุนในช่วงที่ภาวะการเงินผ่อนคลาย ทิศทางนโยบายการเงินของประเทศ G3 ที่แตกต่างกันชัดเจนมากขึ้น พลวัตของอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายนอกมากขึ้น อันเป็นผลจากความเชื่อมโยงของระบบเศรษฐกิจการเงิน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการค้าโลกที่อาจกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจภูมิภาคในระยะต่อไป

[4] *ประกอบด้วยธนาคารกลางของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย จีน เกาหลี ญี่ปุ่น ฮ่องกง ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์*

ในปีนี้ ธปท. เป็นประธานและเจ้าภาพจัดการประชุมผู้ว่าการธนาคารกลาง EMEAP ครั้งที่ 19 และการประชุมร่วมกับธนาคารกลางในกลุ่มยูโรโซน (EMEAP-Eurosystem High-Level Policy Dialogue) ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 25-26 กรกฎาคม 2557 ณ กรุงเทพฯ ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับความท้าทายในการดำเนินนโยบายของธนาคารกลางจากความไม่แน่นอนของการถอนมาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณ ของธนาคารกลางสหรัฐฯ รวมถึงการใช้เครื่องมือในการดำเนินนโยบาย (Policy Tools) เพื่อดูแลเสถียรภาพในช่วงที่ตลาดผันผวน ซึ่งที่ประชุมได้เน้นความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้าง Global safety net

สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลสถาบันการเงิน ธนาคารกลางสมาชิก EMEAP ได้มีหนังสือถึง Financial Stability Board (FSB) และหน่วยงานกำกับสถาบันการเงินของสหรัฐฯ (US regulators)[5] เพื่อแสดงความกังวลต่อการบังคับใช้เกณฑ์ Volcker Rule[6] ของสหรัฐฯ ที่จะเกิดขึ้นในเดือนกรกฎาคม 2558 ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำธุรกรรมของทั้ง US และ non-US banks และเป็นความเสี่ยงต่อสภาพคล่องและเสถียรภาพของระบบการเงินในภูมิภาค ทั้งนี้ EMEAP อยู่ระหว่างติดตามการปฏิรูปตลาดตราสารอนุพันธ์ (OTC derivatives market reforms) การหารือประเด็นที่เกี่ยวกับการกำกับสถาบันการเงินในระดับภูมิภาค และนวัตกรรมใหม่ในระบบการชำระเงิน เช่น Bitcoin หรือ Internet Banking ที่อาจเป็นความท้าทายต่อเสถียรภาพการเงินและมีนัยต่อนโยบายกำกับดูแลสถาบันการเงินในระยะต่อไป

5) **กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF)**

ในปี 2557 ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในฐานะผู้ว่าการของประเทศไทยในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นผู้แทนกลุ่มออกเสียงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 13 ประเทศ (Southeast Asia Voting Group : SEAVG) ใน International Monetary and Financial Committee (IMFC) ซึ่งเป็นผู้กำหนดทิศทางของแนวนโยบายการดำเนินงานของกองทุนการเงินฯ ใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ การให้กู้ยืมแก่ประเทศสมาชิกและความเพียงพอของทรัพยากร การดูแลและติดตามเสถียรภาพระบบ เศรษฐกิจการเงินโลก และการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ

ธปท. ได้ร่วมกับประเทศสมาชิกอื่นเร่งผลักดันให้การเพิ่มโควตากองทุนการเงินฯ จากการทบทวนรอบที่ 14 มีผลบังคับใช้โดยเร็วที่สุด เพื่อให้กองทุนการเงินฯ มีทรัพยากรที่เพียงพอต่อการให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิกในภาวะที่การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกยังคงอ่อนแอและตลาดการเงินระหว่างประเทศมีความผันผวนสูง อนึ่ง ในระหว่างรอการเพิ่มโควตา มีผลบังคับใช้นั้น ธปท. ยังให้การสนับสนุนการใช้ทรัพยากรจากความตกลงเงินกู้ยืมแบบพหุภาคี (New Arrangements to Borrow) และยังร่วมสมทบวงเงินกู้แบบทวิภาคีให้แก่กองทุนการเงินฯ ตามสัญญาเงินกู้ยืมที่ได้ลงนาม ในปี 2556

ด้านการดูแลและติดตามเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินโลก กองทุนการเงินฯ ได้ทบทวนประสิทธิภาพของการดำเนินงานในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาภายใต้กรอบ Triennial Surveillance Review ซึ่งให้ความสำคัญกับการปรับปรุงงานที่สำคัญ คือ (1) การวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงลึกและผลกระทบต่อเนื่องจากการที่ระบบเศรษฐกิจการเงินโลกมีความเชื่อมโยงกันสูง (2) การให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสมาชิก และ (3) การส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกรับเอาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของกองทุนการเงินฯ ไปปฏิบัติมากขึ้น

---

[5] *ประกอบด้วย Board of Governors of the Federal Reserve system (FRB), Office of the Comptroller of the Currency (OCC), Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC), US Securities and Exchange Commission (SEC), US Commodity Futures Trading Commission (CFTC)*

[6] *ห้ามสถาบันการเงินทำธุรกรรมซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อบัญชีตนเอง (proprietary trading) หรือมีความสัมพันธ์กับกองทุน Hedge Fund และ Private Equity Fund*

ด้านการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ที่ ธปท. ได้ให้การสนับสนุนการจัดตั้งสำนักงานให้ความช่วยเหลือทางวิชาการสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ในประเทศไทย (Technical Assistance Office for Lao P.D.R. and Myanmar: TAOLAM) นั้น ในปี 2557 ธปท. ได้เป็นเจ้าภาพและประธานการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษา (Advisory Committee) ของสำนักงานฯ ดังกล่าว เพื่อกำหนดทิศทางและจัดลำดับความสำคัญของแผนการดำเนินงานในระยะข้างหน้าให้สอดคล้องกับความต้องการในการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศ โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างกรอบนโยบายเศรษฐกิจมหภาคและการพัฒนาระบบสถิติเศรษฐกิจการเงิน

6) **ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South-East Asian Central Banks Research and Training Centre : SEACEN)**

ในปี 2557 ผู้ว่าการ ธปท. ในฐานะสมาชิกของสภาผู้ว่าการ (Board of Governor : BOG) ได้เข้าร่วมการประชุมสภาผู้ว่าการประจำปี เพื่อให้แนวทางการดำเนินงานแก่ SEACEN โดยในปีนี้ เป้าหมายหลักคือการพัฒนา SEACEN ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียได้สำเร็จเป็นที่เรียบร้อย และขณะนี้ SEACEN กำลังอยู่ในระหว่างการปรับโครงสร้างองค์กรให้ตอบสนองบทบาทของ SEACEN ในการเป็นองค์กรที่มีศักยภาพสูงและเป็นผู้นำทางความคิด (Thought Leadership) ในภูมิภาคได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในปี 2557 SEACEN ได้รับสมาชิกใหม่ คือ Hong Kong Monetary Authority (HKMA) เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 20 ด้วย

สำหรับกิจกรรมของ SEACEN นั้น เมื่อวันที่ 25 - 26 สิงหาคม 2557 SEACEN ได้มีการจัดงานสัมมนา SEACEN Cyber Security Summit ภายใต้หัวข้อ "Demystifying Cyber Risk: Evolving regulatory Expectations" รวมถึงจัดทำ SEACEN Supervisory Discussion Room (SSDR) เป็น online forum เพื่อหารือแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้ Basel III และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นไปตามแผนกลยุทธ์เพื่อยกระดับ SEACEN ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางความคิดด้านเสถียรภาพการเงินและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างธนาคารกลางในภูมิภาคให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ในเดือนพฤศจิกายน 2557 SEACEN ได้มีการจัดสัมมนา the 50th Anniversary SEACEN Governors' Conference ภายใต้หัวข้อ "Regional Initiatives in the Midst of Vulnerabilities" โดยมีการหารือและแสดงความคิดเห็นใน 3 ประเด็นหลัก คือ เงินทุนเคลื่อนย้าย การพัฒนาตลาดทุนของภูมิภาค และความเชื่อมโยงของภาคธนาคารระหว่างประเทศ

7) **การจัดทำความตกลงระหว่างประเทศอื่นๆ ของทางการไทย**

ความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA)

ในปี 2557 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้าร่วมกระบวนการกำหนดท่าทีและเข้าร่วมเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีและคุ้มครองการลงทุนและการเปิดเสรีบริการทางการเงิน อาทิ ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership) และความตกลงพันธมิตรทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP)

ความตกลงทวิภาคีแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลหยวนและบาท (Chinese Renminbi - Thai Baht Bilateral Swap Arrangement)

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ลงนามกับธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (PBC) เพื่อต่ออายุสัญญา "ความตกลงทวิภาคีแลกเปลี่ยนเงินหยวนและบาท" (Bilateral Currency Swap Arrangement : BSA) ทดแทนฉบับปัจจุบันที่หมดอายุในวันที่ 22 ธ.ค. 2557 เพื่อเป็นกลไกรองรับสภาพคล่องกรณีการขาดสภาพคล่องเงินบาทหรือหยวน และสร้างความเชื่อมั่นแก่ภาคเอกชนในการใช้เงินสกุลหยวนและบาทในการค้าและการลงทุนระหว่างกัน ภายใต้สัญญา BSA ฉบับใหม่นี้ กำหนดให้มีวงเงิน 70,000 ล้านหยวน หรือ 370,000 ล้านบาท และมีอายุสัญญา 3 ปีนับจากวันที่มีการประกาศใช้

บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแต่งตั้งธนาคารชำระดุลเงินหยวนในประเทศไทย (The Memorandum of Understanding on the Establishment of the Renminbi Clearing Arrangments in Thailand)

ธปท. และ PBC ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแต่งตั้งธนาคารชำระดุลเงินหยวนในประเทศไทย (RMB Clearing Bank) ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการความร่วมมือทางด้านการค้า การลงทุน และการเงินระหว่างประเทศไทยและจีน โดยการแต่งตั้งให้มี RMB Clearing Bank ในประเทศไทยนั้น จะช่วยการบริหารสภาพคล่องเงินหยวนของ ธพ. ไทยในตลาดการเงินในประเทศจีน ซึ่งจะช่วยให้มีการพัฒนาบริการและผลิตภัณฑ์เงินหยวนในประเทศไทย และทำให้ ธพ. ไทยสามารถลดต้นทุนการทำธุรกรรมเงินหยวนและเพิ่มความสะดวกในการทำธุรกรรมระหว่างไทยและจีนได้ด้วย

ต่อมาเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2558 PBC ได้ประกาศแต่งตั้งธนาคารไอซีบีซี (ไทย) จำกัด (มหาชน) เป็นธนาคารชำระดุลเงินหยวนในประเทศไทย

11.3 การดำเนินการด้านระบบข้อสนเทศ

11.3.1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตามยุทธศาสตร์ไอที ปี 2557 - 2559 ที่ครอบคลุมงานไอที 5 ด้าน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน ไอที (IT Infrastructure) ระบบงานคอมพิวเตอร์ (Application) เครื่องมือสำหรับผู้ใช้งาน (Client Platform) การจัดการความมั่นคงปลอดภัย (IT Security) และการบริหารจัดการไอที (IT Management) นั้น ธปท. ได้จัดทำ Roadmap โดยบูรณาการ (Integration) เทคโนโลยีในแต่ละด้านธุรกิจ รวมทั้งเพิ่มความสอดคล้อง (Alignment) ระหว่างด้านเพิ่มขึ้น

แผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท. ประจำปี 2557 ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการคอมพิวเตอร์ (กกค.) และคณะอนุกรรมการคอมพิวเตอร์ 7 ด้าน รวมทั้งสิ้น 52 แผน ภายใต้วงเงินงบประมาณ 214 ล้านบาท โดยในภาพรวม ณ สิ้นปี 2557 มีผลการดำเนินแผนงานที่สำคัญ ดังนี้

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานไอที (IT Infrastructure) ได้แก่ แผนงานยกระดับโครงสร้างพื้นฐานระบบไอที ปี 2557 เพื่อบูรณาการระบบไอทีให้มีประสิทธิภาพ เสถียร ปลอดภัย พร้อมใช้ ทั่วถึง และทันการณ์ ทั้งในการทำงานปกติและภาวะฉุกเฉิน ด้านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ดำเนินการขยายเครือข่ายศูนย์คอมพิวเตอร์ 1 และ 2 ทำให้ศูนย์คอมพิวเตอร์สามารถปฏิบัติงานคู่ขนานกัน (Active-Active) พัฒนาระบบเครือข่ายสำหรับอาคาร 2 และปรับเพิ่ม Zone เพื่อความปลอดภัยของเครือข่าย Internet ด้านระบบคอมพิวเตอร์มีขยายเนื้อที่ของศูนย์ข้อมูลองค์กร (SAN) รองรับการใช้งานเพิ่มเติม และยกระดับระบบเครื่อง (Compute) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านระบบงานไอทีพื้นฐานบน NEXT - GEN System และด้านทรัพยากรบุคคลและวางแผน (ERP) แผนงานเพิ่มขีดความสามารถระบบชำระเงิน และแผนงานเพิ่มขีดความสามารถระบบ ICAS ขยายและปรับปรุงการจัดการทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบงานด้านการชำระเงิน และทำให้ระบบ ICAS สามารถรองรับเช็คที่มีปริมาณสูงขึ้นในอนาคต และยกระดับระบบ Backup และ Recovery สำหรับระบบงานด้านไอทีพื้นฐาน

2) ด้านระบบงานคอมพิวเตอร์ แบ่งออกเป็นการดำเนินงาน 5 กลุ่ม ดังนี้

2.1) แผนงานด้านการชำระเงิน นอกเหนือจากการปรับโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบการชำระเงินในข้อ 1) แล้ว มีแผนงานเพื่อปรับปรุงระบบงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ได้แก่ แผนงานประเมิน ICAS ตามมาตรฐาน Principles for Financial Market Infrastructures (PFMI) ซึ่งมีผลการประเมินสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด ผ่านเกณฑ์ในระดับไม่ต่ำกว่า Broadly Observed ทั้งหมด และแผนงานยกระดับบาทเนตเข้าสู่มาตรฐาน PFMI ซึ่งมีการดำเนินการและการบริหารจัดการสอดคล้องกับมาตรฐาน PFMI สามารถฟื้นฟูระบบได้ภายในเวลา 2 ชั่วโมงตามที่กำหนด

แผนงานพัฒนาระบบการลดความเสี่ยงด้าน FX Settlement Risk เชื่อมโยงระบบ BAHTNET กับระบบ Hong Kong USD CHATS (US Dollar Clearing House Automated Transfer System) เพื่อรองรับธุรกรรม Payment versus Payment (PvP) ช่วยลดความเสี่ยงการชำระดุลธุรกรรมซื้อขาย USD/THB ให้แก่สถาบันการเงินไทย แผนงานพัฒนาระบบจัดการหลักประกันสำหรับการทำธุรกรรมกับ ธปท. (CMF) ช่วยลดความเสี่ยงของการชำระดุลแบบ Net Settlement ในระบบบาทเนตและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการหลักประกันของผู้ใช้บริการในการทำธุรกรรมผ่านหน้าต่างสภาพคล่องของ ธปท. โดยเริ่มใช้ระเบียบ ธปท. ว่าด้วยมาตรการจัดการความเสี่ยงจากการชำระดุลสุทธิพร้อมกันหลายฝ่ายในระบบบาทเนต (Securities Requirement for Settlement) แผนงานพัฒนาระบบ EWI (Early Warning Indicators) เพื่อติดตามและแจ้งเตือนปัญหาสภาพคล่องล่วงหน้าในระบบบาทเนต

แผนงานปรับปรุงระบบ ICAS ได้ปรับปรุงการวิเคราะห์ ติดตามและควบคุมการจัดทำภาพเช็ค (IQA) พัฒนาการรับรองสิ่งพิมพ์ออก (ข้อมูลและภาพเช็ค) ซึ่งใช้แทนต้นฉบับได้ แผนงานปรับปรุงระบบการจัดการธนบัตร ปรับเพิ่มรอบและปรับปรุงการเลือกจับคู่ของระบบ Banknote Exchange System (BES) และปรับเพิ่มประสิทธิภาพระบบ Banknote Ordering System (BOS) โดยพัฒนาการรับรายงานฐานะธนบัตรจาก ธพ. สมาชิกในรูปแบบใหม่

แผนงานพัฒนาระบบตราสารหนี้ RG ปรับปรุงระบบงานตราสารหนี้ให้มีฟังก์ชันที่ครบถ้วน รองรับการให้บริการงานพันธบัตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน โดยเริ่มใช้งานการนำส่งข้อมูลและชำระภาษีฯ Online (e-Filing) และ Greenshoe Option

2.2) แผนงานสร้างระบบข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ ได้แก่ แผนงานพัฒนาระบบข้อมูลสำคัญด้านสถาบันการเงินสำหรับผู้บริหาร (FI@aClick) ได้พัฒนาระบบงานสำหรับผู้บริหารเพื่อเรียกดูข้อมูลสำคัญด้านสถาบันการเงินได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ผ่านอุปกรณ์ Mobile Device แผนงานพัฒนาระบบข้อมูลสินเชื่อและภาระผูกพันของลูกหนี้ SMEs สร้างศูนย์รวมข้อมูลลูกหนี้ SMEs ของธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการกำหนดนโยบายให้ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น และแผนงานพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนนโยบายการชำระเงิน (PSIS) สำหรับการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนการออกนโยบายด้านระบบการชำระเงิน ครอบคลุมข้อมูลผู้ให้บริการ e-Payment (Bank & Non-bank) ข้อมูลเช็ค และข้อมูลบาทเนต

แผนงานปรับปรุงระบบกำกับติดตามดูแลธุรกรรมเงินตราต่างประเทศตามแผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ (Roadmap) พัฒนาระบบเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในต่างประเทศ (PIA) เพื่อการตรวจสอบติดตามและวิเคราะห์ผลกระทบกับตลาดการเงินและเสถียรภาพทางการเงินของประเทศและเตรียมความพร้อมในการเปิดเสรี และแผนงานพัฒนาระบบข้อมูลภาครัฐเพื่อติดตามฐานะการคลัง เพื่อประกอบการตัดสินใจและวิเคราะห์ความเกี่ยวพันระหว่างนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง แผนงานพัฒนาระบบติดตามแรงกดดันค่าเงินบาท สำหรับติดตามและวิเคราะห์แรงกดดันค่าเงินบาทจากการทำธุรกรรม FX ของ Non Residence

2.3) แผนงานที่สนับสนุนการปรับปรุงกระบวนการทำงานของฝ่ายงานต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ แผนงานปรับปรุงระบบ BIBOR ซึ่งปรับวิธีการรับข้อมูลและเพิ่มการเชื่อมโยงข้อมูล BIBOR เข้ากับรายงานธุรกรรม Interbank แผนงานปรับปรุงระบบกำกับติดตามดูแลธุรกรรมเงินตราต่างประเทศตามแผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ (Roadmap) รองรับการพิจารณาคำขออนุญาตผ่อนผันตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน และการพิจารณาคำขออนุญาตตามมาตรการป้องปรามฯ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำขออนุญาต และเพิ่มความรวดเร็วในกระบวนการพิจารณาคำขอฯ

แผนงานพัฒนาระบบกำกับตรวจสอบ Non-Bank ในการประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ รองรับการยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงข้อมูลทะเบียน และการขออนุญาตผ่อนผันทาง Internet สำหรับตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ การบันทึกการตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และการลงโทษ รวมทั้งปรับปรุงระบบทะเบียนผู้ประกอบการ Treasury Center และ Currency Future เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน แผนงานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการตรวจสอบสถาบันการเงิน รองรับการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงธุรกรรมที่สำคัญของสถาบันการเงิน (Significant Activities : SA) เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ แผนงานพัฒนาระบบงาน

การพิจารณคำขออนุญาตของสถาบันการเงิน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สถาบันการเงินในการยื่นคำขออนุญาตฯ และเพิ่มความรวดเร็วในกระบวนการพิจารณาคำขอทำธุรกรรม โดยเริ่มใช้งานการส่งคำขอและรายงานแบบ Free Form แผนงานปรับปรุงระบบบัญชีทุนสำรองเงินตรา (CRS) เพื่อการดำเนินงานของทุนสำรองเงินตรา ถูกต้อง ครบถ้วน ภายใต้กฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

แผนงานสำคัญด้านทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร ได้แก่ แผนงานพัฒนาระบบการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพและโอกาสก้าวหน้าพนักงาน ซึ่งพัฒนา Quick Win สำหรับแผนพัฒนารายบุคคล (IDP) เพื่อการวางแผนพัฒนาและติดตามผล Successor กลุ่มศักยภาพ และจัดทำรายงานเพื่อบริหารโอกาสก้าวหน้าของพนักงาน แผนงานพัฒนาระบบสรรหาพนักงานรองรับการสมัครงานผ่าน BOT Website สามารถตรวจสอบสถานการณ์สมัครได้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทั้งบุคคลภายนอก ผู้สมัครทุน นักศึกษาฝึกงาน แผนงานปรับฐานข้อมูลด้านทรัพยากรบุคคล Upgrade กลุ่มระบบงานด้าน HR และ FI เพิ่มความคล่องตัวและความยืดหยุ่นรองรับงานการปรับโครงสร้างตำแหน่งงานในอนาคต แผนงานพัฒนาระบบจัดการการเข้าออกพื้นที่ ธปท. ปรับปรุงให้ ธปท. มีกระบวนการเข้าออกพื้นที่ที่ครอบคลุมทุกกรณี ทุกพื้นที่ด้วยกระบวนการเดียวกัน ง่ายและสะดวก

2.4) แผนงานเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและความรู้ ได้แก่ แผนงานปรับปรุงระบบ BOT Website ปี 2556 เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ความเป็น ธปท. ในรูปแบบออนไลน์ (BOT Digital Experience) ตอบสนองความต้องการผู้ใช้งานภายนอก จัดหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์องค์กรและรองรับการใช้งานผ่าน Smart Device และแผนงานพัฒนาระบบพิพิธภัณฑ์หอศิลปกรรมเสมือนจริง ธปท. ซึ่งจะเป็นช่องทางสร้างประสบการณ์ความรู้งานศิลปกรรมใน ธปท. รูปแบบออนไลน์เสมือนจริงหมุนได้ 360 องศา ที่สามารถเชื่อมโยงบทบาทหน้าที่ และบุคลิกอารมณ์ของ ธปท. ได้

2.5) แผนงานระบบงานไอทีพื้นฐาน ได้แก่ แผนงานพัฒนา Smart Workforce เพื่อยกระดับและบูรณาการระบบงานไอทีพื้นฐานของ ธปท. ให้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมสภาพแวดล้อมการทำงานและการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องของพนักงาน รองรับการใช้งาน ทุกที่ ทุกเวลา หลากหลายอุปกรณ์ รวมทั้งการขยายพื้นที่ Mailbox ให้แก่พนักงานทุกคน ทยอยเริ่มใช้งาน BOTSocial กับกลุ่มผู้ดูแลระบบงานสำคัญระดับที่ 1 ด้านระบบการชำระเงิน

3) ด้านเครื่องมือสำหรับผู้ใช้งาน (Client Platform) แผนงานยกระดับโครงสร้างพื้นฐานระบบไอทีปี 2557 ยกระดับความปลอดภัยของเครื่องมือสำหรับผู้ใช้งาน โดยทยอยเปลี่ยนระบบปฏิบัติการเครื่อง PC/Notebook จาก Windows XP เป็น Windows 7 โดยทยอยปรับปรุงตามกลุ่มผู้ใช้งานและขยายผลครบทั้ง ธปท.

4) ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย (IT Security) ตามแผนงานยกระดับโครงสร้างพื้นฐานระบบไอที ปี 2557 มีการปรับเพิ่ม Zone เพื่อความปลอดภัยระบบเครือข่าย Internet และแผนงานเพิ่มความแกร่งของระบบรักษาความปลอดภัยไอที ปี 2557 ได้จัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการประเมินภาพรวม

ความปลอดภัยไอที ตามแนวมาตรฐานสากลด้านการบริหารจัดการความปลอดภัยสารสนเทศ (Information Security Management Systems - ISO27001 : 2013) การบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Systems - ISO22301 : 2012) และแนวมาตรการป้องกันความปลอดภัย (Cybersecurity Framework) รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีการปรับปรุงระเบียบ วิธีปฏิบัติ เรื่องการจัดการเอกสารลับ/สำคัญอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีความเหมาะสม ครบถ้วน และลดความซ้ำซ้อน นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดแนวทางป้องกันข้อมูลสำคัญรั่วไหล และเริ่มทยอยเข้ารหัสฮาร์ดดิสก์สำหรับ Notebook เพื่อปกป้องรักษาข้อมูลสำคัญ

ด้านกระบวนการประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง ได้ปรับเพิ่มให้สอดคล้องกับการประเมินความเสี่ยงด้านไอทีตามมาตรฐานสากล (IT-CSA) โดยขยายผลกับการประเมินความเสี่ยงด้านไอทีของโรงพิมพ์ธนบัตร รวมทั้งทบทวนกระบวนการด้าน Security Incident Response ให้ครอบคลุมสถานการณ์ภัยคุกคามที่อาจจะเกิดขึ้นได้ และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการจัดทำประชาสัมพันธ์ Security Awareness เตือนภัยไอที เพื่อเพิ่มความตระหนักในด้านความเสี่ยงและการป้องกันภัยคุกคามด้านไอทีอย่างต่อเนื่อง

5) ด้านการบริหารจัดการไอที (IT Management) ได้แก่ แผนงานปรับเปลี่ยนระบบจัดการบริการไอที เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการและการให้บริการด้านไอที ลดความเสี่ยงด้านกฎหมายและปฏิบัติการ แผนงานปรับเพิ่มคุณภาพการพัฒนาระบบงาน เพื่อเพิ่มคุณภาพระบบงานให้ดีขึ้น ใช้ระยะเวลาในการพัฒนาระบบงานสั้นลง โดยใช้กระบวนการพัฒนาระบบงานแบบใหม่ที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น (Agile Process) และเครื่องมือเพื่อช่วยตรวจสอบคุณภาพโปรแกรม โดยประยุกต์ใช้กับแผนงานต้นแบบ ช่วยให้ผู้พัฒนาสามารถตรวจพบและแก้ไขปัญหาได้ล่วงหน้าก่อนส่งมอบให้ผู้ใช้งานทดสอบ และจะขยายผลการใช้งานกับแผนงานปี 2558 ต่อไป

11.3.2 ด้านการบริหารจัดการข้อมูล

ในปี 2557 ธปท. ได้จัดเก็บข้อมูล ประมวลผล เผยแพร่ข้อมูลสถิติ พัฒนาคุณภาพและจัดทำเครื่องชี้ใหม่ รวมทั้งจัดทำบทความสถิติด้านเศรษฐกิจการเงิน เพื่อให้มีข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามมาตรฐานสากล และสนับสนุนการดำเนินนโยบายการเงิน การกำกับดูแลความมั่นคงของสถาบันการเงิน ตลาดการเงิน และเสถียรภาพของระบบการเงินตามบทบาทของธนาคารกลาง ทั้งยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านข้อมูลสถิติเศรษฐกิจการเงินแก่สาธารณชน นอกจากนี้ ยังได้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสถิติของประเทศให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งส่งข้อมูลให้องค์กรระหว่างประเทศตามบทบาทของประเทศสมาชิก รายละเอียดที่สำคัญของการดำเนินงาน ดังนี้

1. **การพัฒนาและจัดทำสถิติให้เพียงพอและเป็นไปตามมาตรฐานสากล**
   ธปท. ได้พัฒนาข้อมูลสถิติและเครื่องชี้ที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีสถิติใหม่ตามความต้องการด้านนโยบายของ ธปท. และสอดรับกับกลยุทธ์ของประเทศ รวมทั้งยกระดับสถิติที่จัดทำให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นและเป็นมาตรฐานสากล

1.1 **สถิติด้านเสถียรภาพระบบการเงิน** ในปี 2557 ธปท. ได้จัดทำแผนพัฒนาฐานข้อมูล จัดทำข้อมูลและเครื่องชี้ทางการเงินเพิ่มเติม เพื่อติดตามเสถียรภาพของระบบการเงิน (Financial Stability) เพื่อให้มีข้อมูลพอเพียงในการดูแลเสถียรภาพระบบการเงินตามมาตรฐานสากล (Data Gap Initiatives : DGI ที่ศึกษาโดย IMF และคณะทำงาน ตามข้อแนะนำของธนาคารกลางในกลุ่ม G20) และจัดทำชุดข้อมูลตามความต้องการใช้งานของ ธปท. ในระยะที่ 1 เน้น 5 ด้าน คือ เครื่องชี้ความแข็งแกร่งทางการเงิน ภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ ภาคอสังหาริมทรัพย์ และภาครัฐ ซึ่งได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

1.1.1) **บัญชีการเงิน** (Financial Accounts) ได้ปรับปรุงข้อมูลงบดุลในส่วนการถือครองสินทรัพย์และหนี้สิน (ข้อมูล Stock) ใน Financial Balance Sheet ตามรูปแบบ From-whom-to-whom ที่ได้ทำไว้เบื้องต้นสำหรับการใช้งานภายใน ธปท. โดยให้มีตัวคุม (Controlled total) จำแนกเป็นราย Sector และรายเครื่องมือทางการเงิน รวมทั้งปรับเพิ่มคุณภาพข้อมูล และจัดรูปแบบรายงานการวิเคราะห์ให้เข้าใจง่ายขึ้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำข้อมูล Flow ที่แสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะของสินทรัพย์และหนี้สินว่าเป็นผลจากการได้มาหรือใช้ไป (Transaction change) และ/หรือเป็นผลจากราคา (Valuation change) เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ พร้อมทั้งได้ประสานงานและจัดประชุมเชิงปฏิบัติการกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เพื่อหารือร่วมกันที่จะปรับ Financial Account รายภาคเศรษฐกิจที่ ธปท. จัดทำ ให้เชื่อมต่อสอดคล้องกับภาคเศรษฐกิจจริงที่ สศช. รับผิดชอบ ที่จะนำไปสู่การจัดทำข้อตกลงร่วมมือระหว่าง สศช. - ธปท. เพื่อจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลระบบบัญชีรายได้ประชาชาติ (System of National Account) ได้ตามมาตรฐานสากล สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงทางการเงินเพื่อดูแลเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจ และการเงินของประเทศในองค์รวมต่อไป

1.1.2) **เครื่องชี้วัดเสถียรภาพระบบการเงิน** (Financial Soundness Indicators : FSIs) ธปท. ได้มีการจัดทำตัวชี้วัดความแข็งแกร่งทางการเงิน ในกลุ่มสถาบันรับฝากเงิน 25 รายการ และตัวชี้วัดในกลุ่มอื่น 5 จาก 15 รายการ (รวม 30 จาก 40 รายการ) ตามมาตรฐานที่กำหนดและได้ประสานงานเพื่อส่งข้อมูลเข้าฐานข้อมูล FSI ของ IMF แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างรอข้อสังเกตหรือความเห็นจากทาง IMF ก่อนที่จะนำออกเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของ IMF (https://fsi.imf.org) และเว็บไซต์ของ ธปท. ภายในปี 2558 โดยในขั้นต้นจะเผยแพร่ข้อมูล FSIs 7 รายการ เฉพาะสถาบันการเงินที่ ธปท. กำกับดูแลเท่านั้น ไม่รวมสถาบันการเงินเฉพาะกิจ นอกจากนี้ได้มีการขยาย Coverage เครื่องชี้ FSIs เพิ่มเติม สำหรับ sector ที่ไม่ใช่สถาบันรับฝากเงิน และได้เข้าร่วมหลักสูตรการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับ FSIs ที่ IMF จัดขึ้น เพื่อประมวลผลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปรับปรุง FSIs

1.1.3) **สถิติภาคครัวเรือน** ได้ศึกษาหาแนวทางเพื่อให้ได้ข้อมูลรายได้ครัวเรือนที่เร็วขึ้นเพื่อใช้คำนวณ Debt Service Ratio (DSR) โดยศึกษานิยามและแหล่งข้อมูลสำหรับใช้ในการวิเคราะห์หนี้ครัวเรือนและความสามารถในการชำระหนี้ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้และวิธีปฏิบัติที่ดีในการจัดทำข้อมูลภาคครัวเรือนจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของการสำรวจครัวเรือน และการใช้ข้อมูลจาก Administrative sources รวมถึงความเป็นไปได้จากฐานข้อมูล National Credit Bureau และจากธนาคารพาณิชย์ โดยในขั้นนี้สรุปว่าจะใช้ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ต่อไปก่อน สำหรับการสำรวจรายได้ครัวเรือนที่มีความถี่มากขึ้นนั้น ธปท. จะได้หารือกับ สสช. ต่อไปในปี 2558

1.1.4) **สถิติภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน** (Non Financial Corporation : NFC) ได้ดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียน NFC เพื่อความสอดคล้องของประเภทธุรกิจและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ดำเนินการ เตรียมจัดทำกรอบข้อมูล Use and source of fund ของ NFC และ เครื่องชี้ทางการเงิน (Financial ratio) โดยมีแนวคิดจะแบ่ง NFC เป็น 2 กลุ่ม เพื่อสนับสนุนแนวทางการวิเคราะห์เรื่องวิสาหกิจขนาดใหญ่ที่ส่งผลกระทบสูง (Systematically Important Corporation : Si-Corp) และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

1.1.5) **สถิติภาคอสังหาริมทรัพย์** ได้ทบทวนและพัฒนาปรับปรุงเครื่องชี้สำหรับติดตามภาวะอสังหาริมทรัพย์และเครื่องชี้ด้านนโยบาย และได้ขอความช่วยเหลือทางเทคนิคจาก IMF ในการจัดทำดัชนีราคาที่อยู่อาศัย (Residential Property Price Index : RPPI) โดยการเพิ่มตัวแปรที่ช่วยอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาฯ ให้รอบด้านยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงเทคนิคในการจัดทำข้อมูลและสมการคำนวณและทดสอบตัวแปรที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงราคาฯ นอกจากนี้ได้ศึกษาการจัดทำดัชนีราคาที่อยู่อาศัยเพื่อการพาณิชย์ (Commercial Property Price Index : CPPI) และพัฒนาฐานข้อมูลให้สามารถรองรับการเก็บข้อมูลอสังหาริมทรัพย์เพื่อการพาณิชย์ ขณะนี้อยู่ระหว่างรอความชัดเจนเกี่ยวกับการปรับปรุง guideline ของการจัดทำ CPPI จาก IMF

1.1.6) **สถิติการคลัง** ได้ดำเนินงานพัฒนาระบบข้อมูลด้านการคลัง และเพิ่มความครอบคลุมของสถิติการคลังให้สมบูรณ์ ในส่วนของข้อมูลหนี้ภาครัฐและรัฐวิสาหกิจที่ ธปท. จัดทำมีการขยายความครอบคลุมข้อมูลหนี้รัฐวิสาหกิจและเงินกู้ของรัฐบาลให้เป็นไปตามนิยามของมาตรฐานสากล (ซึ่งจะแตกต่างจากนิยามตามกรอบกฎหมายการดูแลหนี้สาธารณะของไทย) รวมทั้งพัฒนาระบบการประมวลผลข้อมูลให้มีกลไกในการตรวจสอบและจัดรูปแบบมุมมองในหลายมิติตามความต้องการของผู้ใช้งาน ขณะนี้อยู่ระหว่างการประสานงานกับสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลหนี้รายสัญญา จากระบบประมวลผลใหม่ (GFMIS-TR) แทนระบบ Commonwealth เดิม รวมทั้งได้ร่วมประสานงานกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมบัญชีกลาง และสำนักงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาสถิติการคลังตามมาตรฐานสากล (Government Finance Statistics Manual ของ IMF) รวมทั้งอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในงานพัฒนาเครื่องชี้ทางการคลังต่อไป

1.2 ยกระดับสถิติที่จัดทำอยู่เดิมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

1.2.1) **สถิติภาคต่างประเทศ สถิติภาคต่างประเทศ** ได้ปรับปรุงรูปแบบข้อมูลหนี้ต่างประเทศตามคู่มือใหม่ (External Debt Statistics : Guide for Compilers and Users - 2013 EDS Guide) ในเดือนตุลาคม 2557 โดยจำแนกภาคเศรษฐกิจใหม่ตามคู่มือ Balance of Payments and International Investment Position Manual 6th Edition (BMP6) ให้สอดคล้องกับข้อมูลดุลการชำระเงินและฐานะการลงทุนระหว่างประเทศ และได้เพิ่มตารางการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าหนี้ทั้งเงินต้น และดอกเบี้ยที่จะครบกำหนดภายใน 1 ปี ซึ่งเป็น Encouraged Table ในรายงาน Quarterly External Debt Statistics (QEDS) ที่ส่งให้ World Bank และ IMF แล้ว ได้เพิ่มความถี่ในการจัดทำข้อมูลสถิติฐานะการลงทุนระหว่างประเทศ (International Investment Position) เป็นรายไตรมาส และเผยแพร่ข้อมูลตามกำหนดแล้วในเดือนกันยายน 2557 นอกจากนี้ ได้พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพสถิติบริการ และการเคลื่อนย้ายเงินทุนในสถิติดุลการชำระเงิน อาทิ สถิติบริการก่อสร้างระหว่างประเทศ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลบริษัทที่ทำธุรกิจก่อสร้างในต่างประเทศ และการจัดทำข้อมูลบริการภาคการเงินกับต่างประเทศ (Financial Services) รวมทั้งปรับปรุงข้อมูลเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ ปี 2548 - 2554 ในระดับรายละเอียดเพื่อให้สอดคล้องกับสถิติฐานะการลงทุนระหว่างประเทศมากขึ้น

1.2.2) **สถิติภาคเศรษฐกิจจริง** ได้พัฒนาและจัดทำดัชนีค่าจ้างแรงงาน (Labour Cost Index : LCI) ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยสร้างดัชนีตัวใหม่ซึ่งครอบคลุมค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา โบนัส และผลประโยชน์อื่น ๆ ที่เป็นตัวเงิน และได้เผยแพร่ข้อมูลในเดือนตุลาคม 2557 ซึ่งจะสะท้อนถึงผลตอบแทนที่แรงงานได้รับอย่างแท้จริงยิ่งขึ้นหรืออีกนัยหนึ่งต้นทุนแรงงานที่แท้จริง นอกจากนี้ ธปท. ได้เริ่มศึกษาการจัดทำดัชนีภาคบริการ (Service Index) เพื่อใช้เป็นเครื่องชี้ช่วยประมาณการผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการเป็นรายเดือน คาดว่าการจัดทำจะแล้วเสร็จภายในปลายปี 2558 ในส่วนของข้อสรุปการเปลี่ยนปีฐานและแนวทางในการปรับน้ำหนักที่ใช้คำนวณดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) ใหม่นั้น อยู่ระหว่างการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) สสช. และ สศช. โดย ธปท. ได้ประสานกับ สศอ. เพื่อเพิ่มรายการสินค้าในตระกร้า MPI เพื่อให้การวิเคราะห์ภาพรวมอุตสาหกรรมจาก MPI สอดคล้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริงมากขึ้น

1.2.3) **สถิติตลาดการเงิน** ได้ปรับปรุงพัฒนาสถิติตราสารการเงิน โดยจัดทำข้อมูล Flow เพื่ออธิบายการเปลี่ยนแปลงของสถิติการถือครองตราสารหนี้และตราสารทุนว่า มาจากการเปลี่ยนแปลงของธุรกรรมหรือราคา และอยู่ระหว่างประมวลผล และตรวจสอบความถูกต้องของสถิติก่อนที่จะเผยแพร่ ซึ่งจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในครึ่งแรกของปี 2558 และได้เพิ่มข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการถือครองกองทุนรวม โดยได้จัดประชุมชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นของบริษัทจัดการกองทุน และได้กำหนดการเริ่มรับข้อมูลดังกล่าวงวดสิ้นไตรมาสที่ 1 ปี 2558 ภายในเดือนเมษายน 2558

2. การประสานความร่วมมือในการจัดทำสถิติกับหน่วยงานภายนอก

2.1) ประสานความร่วมมือในฐานะที่ ธปท. เป็นประธานและเลขานุการของคณะอนุกรรมการสถิติสาขาการเงิน การธนาคาร และการประกันภัยของ สสช. ภายใต้แผนแม่บทสถิติของประเทศ ตาม พ.ร.บ. สถิติปี 2550 เพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถิติ พ.ศ. 2555 ของสาขาดังกล่าว นอกจากนี้ยังเป็นผู้แทน ธปท. ในคณะอนุกรรมการสถิติสาขาอื่น ๆ ได้แก่ สาขาบัญชีประชาชาติ สาขาการคลัง สาขาการค้าและดัชนี สาขาอุตสาหกรรม และดัชนีอุตสาหกรรม

2.2) เข้าร่วมในคณะทำงานภายในประเทศ ดังนี้ คณะกรรมการศูนย์ข้อมูลตราสารการเงินแห่งประเทศไทย (TFIIC) คณะกรรมการกำกับการศึกษาในโครงการปรับปรุงข้อมูลบัญชีเศรษฐกิจเงินทุนของประเทศไทยอนุกรม 2550 - 2554 คณะกรรมการสนับสนุน กำกับ และติดตามการจัดทำสถิตินักท่องเที่ยวและรายได้ด้านการท่องเที่ยว คณะทำงานพัฒนาข้อมูลเศรษฐกิจการท่องเที่ยว คณะทำงาน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดเก็บข้อมูลหนี้เงินกู้และสถานะหนี้เงินกู้คงค้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะทำงานติดตามการจัดทำข้อมูลสถิติการคลังตามระบบ Government Financial Statistics (GFS) และร่วมกับ สศช. และ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) หารือกรมบัญชีกลาง เพื่อชี้แจงความสำคัญ และขอรับข้อมูลกองทุนนอกงบประมาณ เพื่อให้การจัดทำสถิติการคลังเป็นไปตามมาตรฐานสากล

2.3) เข้าร่วมในคณะทำงานในต่างประเทศ ร่วมกับ ASEANStats และผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน ดังนี้ ด้านสถิติการลงทุนระหว่างประเทศ (Working Group on International Investment Statistics: WGIIS) ด้านสถิติเงินบริการระหว่างประเทศ (Working Group on Statistics on International Trade in Services : WGSITS) และด้านสถิติการค้าระหว่างประเทศ (International Merchandise Trade Statistics : IMTS)

2.4) เข้าร่วมเป็นคณะทำงานและเป็นประธานการประชุมเพื่อยกระดับมาตรฐานข้อมูลสถิติของประเทศในระดับภูมิภาค โดยส่งผู้เชี่ยวชาญสาขาสถิติดุลการชำระเงินและสถิติการคลังไปให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค (Technical Assistance Mission) ร่วมกับ IMF เพื่อช่วยเหลือประเทศในกลุ่มอาเซียน นอกจากนั้นยังให้ความร่วมมือกับ IMF ในการจัดอบรมที่ประเทศไทยในหลักสูตร Public Sector Debt Statistics Workshop ให้กับเจ้าหน้าที่ธนาคารกลางและกระทรวงการคลังจากประเทศในอาเซียน 14 ประเทศ รวมทั้งการให้ความเห็นในการปรับปรุงคู่มือการประมวลสถิติการเงินของ IMF ที่อยู่ระหว่างการร่างเพื่อเผยแพร่คู่มือเล่มใหม่ภายในปี 2558

2.5) ประสานงานและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการพัฒนาข้อมูลสถิติเศรษฐกิจการเงินของประเทศ อาทิ สสช. สศช. สบน. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เป็นต้น

3. **การเผยแพร่ข้อมูลและบทวิเคราะห์แก่สาธารณชน**
   3.1) จัดทำตารางสถิติใหม่ เผยแพร่ผ่าน BOT Website จำนวน 11 ตาราง ในเรื่องเกี่ยวกับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับมูลค่าการใช้บัตรพลาสติกเพื่อการชำระเงิน ดัชนีผลิตภาพแรงงาน ดัชนีต้นทุนแรงงาน รายงานฐานะการเงินของบริษัทบริหารสินทรัพย์ และดัชนีค่าจ้างแรงงาน นอกจากนี้ได้จัดทำตารางสถิติใหม่ที่มีการเพิ่มความถี่เป็นรายไตรมาส 8 ตาราง ในเรื่องเกี่ยวกับบัญชีฐานะการลงทุนระหว่างประเทศของไทย และยอดคงค้างเงินลงทุนจำแนกตามประเภทต่าง ๆ
   3.2) จัดทำบทความสถิติเผยแพร่ผ่าน BOT Website เพื่อเสริมสร้างความรู้แก่สาธารณชนด้านข้อมูลสถิติเศรษฐกิจการเงิน ดังนี้ 1) ผลการศึกษากรอบคุณภาพข้อมูลสำหรับงานสถิติ ธปท. 2) สถิติภาคต่างประเทศของไทย 3) แนวทางการประเมินเสถียรภาพการเงินของประเทศ ผ่านกรอบการวิเคราะห์งบดุลรวม 4) ผลการดำเนินงานของบริษัทบริหารสินทรัพย์ 5) ดัชนีค่าจ้างแรงงาน (Labour Cost Index)

4. **การพัฒนาและปรับปรุงระบบงานรองรับความต้องการใช้งานและง่ายต่อการเรียกใช้ข้อมูล**
   4.1) การพัฒนาและปรับปรุงระบบข้อมูลรองรับการกำกับดูแลสถาบันการเงิน ได้แก่ ระบบข้อมูลสินเชื่อและภาระผูกพันของลูกหนี้ SMEs รายตัว เพื่อให้มีฐานข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์สนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินของ SMEs การจัดทำรายงานและเผยแพร่อัตราค่าธรรมเนียมของสถาบันการเงินเพื่อรองรับการติดตามค่าธรรมเนียมที่เปลี่ยนแปลง
   4.2) การปรับปรุงระบบกำกับติดตามดูแลธุรกรรมเงินตราต่างประเทศตามแผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ เรื่องการปรับระบบเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วนสมบูรณ์และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และการปรับปรุงระบบติดตามแรงกดดันค่าเงินบาทเพื่อรองรับการติดตามและวิเคราะห์แรงกดดันค่าเงินบาทจากการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ
   4.3) พัฒนาข้อมูลเพื่อรองรับงานด้านการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน ได้แก่ ระบบข้อมูลภาครัฐเพื่อติดตามฐานะการคลัง ระบบข้อมูลภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงินเพื่อติดตามความเสี่ยงระบบการเงินและปรับปรุงระบบการประมวลผลข้อมูลสถิติการเงินให้รองรับการเปลี่ยนชุดข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

11.4 การเผยแพร่ความรู้ทางการเงิน

ธปท. ได้เผยแพร่ความรู้ทางการเงินเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้บริการทางการเงิน รวมทั้งมีความรู้เท่าทันภัยทางการเงิน ผ่านวิธีการและช่องทางที่หลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรม นิทรรศการ บรรยายให้ความรู้ ซึ่งในปี 2557 สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ประมาณ 45,000 รายทั่วประเทศ นอกจากนั้น ยังมีการสื่อสารให้ความรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และวิทยุทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ตลอดจนใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประชาสัมพันธ์เนื้อหาความรู้ให้มีความน่าสนใจและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบันผ่านอีเมล์ เว็บไซต์ และเฟซบุ๊ก เพื่อให้สามารถเข้าถึงสาธารณชนได้โดยง่าย

12. การดำเนินงานของสำนักงานภาค

สำนักงานภาคของ ธปท. ประกอบด้วย สำนักงานภาคเหนือ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำนักงานภาคใต้ โครงสร้างองค์กรของแต่ละภาค ประกอบด้วย (1) ส่วนเศรษฐกิจภาค (2) ส่วนคุ้มครองและให้ความรู้ผู้ใช้บริการทางการเงิน (3) ส่วนบริหารกิจการสำนักงานภาค และ (4) ทีมทรัพยากรบุคคลและบริหารกลยุทธ์

12.1 สำนักงานภาคเหนือ (สภน.)

รายละเอียดผลการดำเนินงานหลักประจำปี 2557 มี ดังนี้

1) **งานด้านเศรษฐกิจ**

1.1) **งานวิเคราะห์และติดตามภาวะเศรษฐกิจภาคเหนือและสาขาเศรษฐกิจสำคัญ**

ศึกษา สำรวจ ติดตาม วิเคราะห์และประมาณการเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจสาขาการผลิตและสาขาเศรษฐกิจสำคัญ (Commodity Desk) ดำเนินงานตามโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจ (Business Liaison Program : BLP) และประเมินภาพเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือ

จัดประชุมประเมินภาพเศรษฐกิจและแนวโน้มกับผู้ประกอบการสำคัญทุกไตรมาส และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นเศรษฐกิจกับสถาบันการเงิน องค์กรเอกชน และผู้ประกอบการในภูมิภาค ตลอดจนดำเนินโครงการผู้บริหารระดับสูง ธปท. สายนโยบายการเงิน พบผู้ประกอบการในภูมิภาค เพื่อประเมินภาวะและแนวโน้มธุรกิจสำหรับใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการดำเนินนโยบายการเงิน

จัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือรายเดือน รายไตรมาส และรายปี รายงานสถานการณ์ข้าวรายเดือน รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือรายเดือน รายไตรมาส โดยเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งจัดแถลงข่าวเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือทุกไตรมาส

เผยแพร่บทบาทหน้าที่ของ ธปท. ให้ประชาชนทราบและเข้าใจ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับภาครัฐและเอกชน โดยจัดสัมมนาวิชาการประจำปีในเขตภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง จัดเสวนาวิชาการร่วมกับสถาบันการศึกษาและองค์กรภายนอกอย่างสม่ำเสมอ ให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจการเงินตลอดจนเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดทำและประมวลผลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในเขตปฏิบัติการภาคเหนือ

1.2) **งานวิเคราะห์และติดตามภาวะเศรษฐกิจการเงินประเทศเพื่อนบ้าน**

ศึกษา ติดตาม และวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงินของสหภาพเมียนมาร์ และจีนตอนใต้ ตลอดจนความคืบหน้ากรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จัดทำและเผยแพร่รายงานเศรษฐกิจการเงินมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน รายไตรมาส สรุปข่าวเศรษฐกิจการเงินจีนตอนใต้ รายงานเศรษฐกิจการเงินสหภาพเมียนมาร์รายปี รายงาน/บทวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจการเงินเมียนมาร์ และรายงาน "เศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV 2557" ร่วมกับสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3) **งานสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการชำระเงิน**

ดำเนินโครงการสำรวจข้อเท็จจริงการค้าชายแดนและการชำระเงินชายแดนไทย-จีนในภาคเหนือ และการสำรวจและศึกษา "ปัญหา อุปสรรค และการส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่น ผลการผ่อนคลายเกณฑ์การขยายวงเงินถือธนบัตรเงินบาทไปประเทศเพื่อนบ้าน และแนวคิดการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ"

1.4) **งานพัฒนาเครื่องมือเพื่อการติดตามภาวะเศรษฐกิจภาคเหนือ**

พัฒนาระบบงานข้อมูลการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้มีฐานข้อมูลการค้าต่างประเทศรายละเอียดระดับภาค รวมทั้งฐานข้อมูลการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์ให้ลุ่มลึกขึ้น นอกจากนี้ ยังได้จัดทำดัชนีราคาที่อยู่อาศัยของภาคเหนือ เพื่อใช้เป็นเครื่องชี้ที่สำคัญประกอบการวิเคราะห์ภาวะอสังหาริมทรัพย์ร่วมกับดัชนีเครื่องชี้ตัวอื่น ๆ

1.5) **งานศึกษาเฉพาะเรื่องและการวิเคราะห์ประเด็นเศรษฐกิจการเงินที่สำคัญ**

ศึกษาและวิเคราะห์เชิงลึกเรื่องหนี้ครัวเรือนในภูมิภาค เพื่อวิเคราะห์สาเหตุหลักและข้อเสนอแนะในการป้องกันปัญหาหนี้ครัวเรือนสะสมมากขึ้นในอนาคต และการศึกษาภาวะการผลิต การส่งออก และแผนยุทธศาสตร์ข้าวของกัมพูชา รวมถึงจัดทำบทวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงินเผยแพร่แก่สาธารณชน จำนวน 10 เรื่อง

2) **งานด้านการคุ้มครองและให้ความรู้ผู้ใช้บริการทางการเงิน**

2.1) **งานส่งเสริมการให้ความรู้ทางการเงิน**

ให้ความรู้ทางการเงินโดยการเป็นวิทยากรและจัดอบรมความรู้ทางการเงินแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในเขตปฏิบัติการ อาทิ กลุ่ม SMEs กลุ่มผู้นำชุมชน สถาบันการศึกษาและประชาชนทั่วไป รวม 72 ครั้ง มีผู้เข้ารับฟังการบรรยายทั้งสิ้น 8,293 คน และผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ เคเบิ้ลทีวี สื่อสิ่งพิมพ์ และอื่น ๆ รวม 3 ช่องทาง จำนวน 118 ครั้ง สร้างเครือข่ายสื่อประชาสัมพันธ์ ทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 3 ครั้ง รวมทั้ง ดำเนินโครงการให้ความรู้ทางการเงิน ในรูปแบบนิทรรศการ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2557

2.2) **งานรับเรื่องร้องเรียน**

ให้คำปรึกษาและรับเรื่องร้องเรียนทางการเงินจำนวน 11,233 ราย เป็นการขอคำแนะนำ/คำปรึกษาผ่านระบบ Call Center 1213 จำนวน 11,182 ราย และหนังสือร้องเรียน 51 ราย ทุกรายดำเนินการแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด

2.3) **การติดตามดูแลภาคการเงิน**

กำกับ ตรวจสอบ ติดตามและวิเคราะห์บริษัทที่ประกอบธุรกิจที่มิใช่สถาบันการเงิน (Non-bank) ธุรกิจเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของบุคคลรับอนุญาตและตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ รวมทั้งสำรวจแผ่นปลิวเงินด่วนใน 10 จังหวัดภาคเหนือ

2.4) **การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน**

กำกับดูแลและตรวจสอบบุคคลรับอนุญาตที่ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศ จำนวน 102 ราย และตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ จำนวน 2 ราย 259 สำนักงาน รวมทั้งจัดประชุมและชี้แจงระเบียบหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบการในเขตภาคเหนือ

3) งานด้านธุรกิจการธนาคาร

3.1) งานพันธบัตร

3.1.1 ปี 2557 มีพันธบัตรครบกำหนดไถ่ถอน 13,034 ราย จำนวนเงิน 12,211.5 ล้านบาท มีผู้มายื่นไถ่ถอน 12,926 ราย จำนวนเงิน 12,107.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.2 และ 99.1 ตามลำดับ ดำเนินงานจ่ายดอกเบี้ย 47,649 ราย จำนวนเงิน 1,102.72 ล้านบาท นำส่งต้นเงิน/ดอกเบี้ยตามคำสั่งยึดทรัพย์ของกรมบังคับคดีและกรมสรรพากร 4 ราย งานจัดการมรดกในพันธบัตร 96 ราย มีผู้มาติดต่องานธุรกรรมต่างๆ 4,042 ราย ให้คำแนะนำ ตอบปัญหาเกี่ยวกับพันธบัตรทางโทรศัพท์ที่ติดต่อโดยตรงและรับโอนสายจาก Call Center 1213 สำนักงานภาคเหนือ สำนักงานใหญ่ และสำนักงานภาคอื่น รวม 6,070 ราย ณ สิ้นปี 2557 มีผู้ถือกรรมสิทธิ์ในพันธบัตร จำนวน 11,241 ราย จำนวนเงิน 7,778.82 ล้านบาท

3.1.2 จัดบรรยายเรื่อง "การใช้พันธบัตรเป็นหลักประกัน" ให้แก่เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศาล และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในเขตปฏิบัติการภาคเหนือ จำนวน 3 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมฟังบรรยาย 461 คน

3.2) งานสำนักหักบัญชี

3.2.1 ปี 2557 ปริมาณเช็คผ่านระบบ ICAS (Imaged Cheque Clearing and Archive System) ในเขตปฏิบัติการสำนักงานภาคเหนือ มีปริมาณเช็คเรียกเก็บเงิน 2.406 ล้านฉบับ มูลค่า 645,540.0 ล้านบาท ปริมาณเช็ครับเข้า 2.405 ล้านฉบับ มูลค่า 646,176.2 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 8.85 และ 0.37 ตามลำดับ และมีปริมาณเช็คคืนด้วยเหตุผลการคืนเงินในบัญชีไม่พอจ่ายจำนวน 3,582.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.55 ของยอดรวมเช็ครับเข้า

3.2.2 สำรวจ ติดตามผลกระทบการใช้ระบบงาน ICAS ศึกษาระเบียบชมรมธนาคาร ระเบียบสำนักหักบัญชี จัดทำร่างข้อตกลงธนาคารสมาชิกสำนักหักบัญชีจังหวัด สรุปผลกระทบกรณีสาขาธนาคารสมาชิกลาออกจากสมาชิกชมรมธนาคาร สำรวจผลกระทบจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวต่อการใช้ระบบ ICAS ที่จังหวัดเชียงราย จัดทำแนวทางรองรับกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินของสำนักหักบัญชีในภูมิภาค ให้คำปรึกษาและความรู้เรื่องการใช้งาน ICAS การคิดค่าธรรมเนียมเช็ค แก้ไขปัญหาการแลกเปลี่ยนและยกเลิกระบบขนส่งเช็คกลุ่มพิเศษ ให้แก่ชมรมธนาคารประชาชน ในเขตภาคเหนือร่วมประชุมหารือกับคณะทำงานปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการหักบัญชีเช็ค ผู้บริหารเงินสด สมาคมธนาคารไทยในการจัดตั้งชมรม ICAS เข้าร่วมประชุมชมรมธนาคารภาคเหนือ และประชาสัมพันธ์ ICAS News ให้ธนาคารสมาชิกชมรมธนาคาร 17 จังหวัด เดือนละ 2 ครั้ง

12.2 สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สภอ.)

รายละเอียดผลการดำเนินงานหลักประจำปี 2557 มีดังนี้

1) งานด้านเศรษฐกิจ

1.1) งานวิเคราะห์และติดตามแนวโน้มเศรษฐกิจ

1.1.1 ติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินภาวะเศรษฐกิจ รวมทั้งจัดทำและพัฒนาเครื่องชี้เศรษฐกิจ การสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติเพื่อใช้ประมาณการเศรษฐกิจ รวมถึงจัดทำรายงานเศรษฐกิจและการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุมสาขาเศรษฐกิจสำคัญทั้งด้านอุปทานและอุปสงค์ โดยจัดให้มีการงานแถลงข่าวเศรษฐกิจรายไตรมาส และเผยแพร่ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและเครื่องชี้เศรษฐกิจและการเงินสำคัญของภาคะวันออกเฉียงเหนือผ่านทางเว็บไซต์ของ ธปท.

ทั้งนี้ ข้อมูลส่วนหนึ่งได้จากการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกับผู้นำทางเศรษฐกิจทั้งภาครัฐและเอกชนในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 243 ราย ทั้งภาคการผลิต การค้าและการบริการ ตลอดจนสถาบันการเงิน ตามโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจ (Business Liaison Program : BLP) รวมทั้งยังมีการจัดประชุมตามโครงการ "ผู้บริหารระดับสูง ธปท. พบผู้ประกอบการ" ที่จังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดบุรีรัมย์ รวม 2 ครั้ง โดยการจัดโครงการดังกล่าวเพื่อเป็นการติดตามประเด็นสำคัญทางเศรษฐกิจและผลกระทบต่าง ๆ และจัดทำรายงานแนวโน้มธุรกิจ เพื่อนำเสนอข้อมูลให้แก่ธนาคาร

นอกจากนี้ ยังติดตาม ศึกษา วิเคราะห์แนวโน้ม และจัดทำรายงานสถานการณ์สินค้าเกษตรสำคัญของประเทศ (Commodity Desks) ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยและน้ำตาล ยางพาราและพลังงานทดแทน โดยสำนักงานภาคทั้ง 3 แห่ง ได้จัดทำรายงานร่วมกัน รวมถึงติดตามการดำเนินนโยบายของภาครัฐ ได้แก่ ผลกระทบจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ความเป็นไปได้ในการลดหนี้ของเกษตรกรอีสาน และสถานการณ์ภัยแล้งเพื่อประกอบการประชุมเศรษฐกิจมหภาค และเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของ ธปท. อย่างต่อเนื่อง

1.1.2 ติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเงินของประเทศเพื่อนบ้านประกอบด้วย สปป. ลาว กัมพูชา และเวียดนาม การติดตามภาวะการค้าระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงการค้าชายแดน พร้อมทั้งจัดทำรายงาน "เศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV 2557" ซึ่งครอบคลุมการศึกษา เพื่อพัฒนาการชำระเงินตามแนวชายแดนให้เอื้อต่อการค้าและการลงทุน รวมทั้งการรายงาน Hot news เช่น การลดค่าเงินดองของเวียดนาม และการออกบาทบอนด์ของ สปป. ลาว เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้ร่วมปรับปรุง BOT Website ใหม่ หัวข้อ-เศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง เพื่อให้สะดวกในการเข้าถึงข้อมูลมากยิ่งขึ้น

1.2) **งานศึกษาเฉพาะเรื่อง**

ในปี 2557 ได้ศึกษาเชิงลึก 2 เรื่อง คือ (1) ผลกระทบจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2) สถานะหนี้ครัวเรือน โอกาส และประสบการณ์แห่งการหลุดพ้นกับดักหนี้ครัวเรือนในภาคอีสาน รวมกับสำนักงานภาคเหนือและสำนักงานภาคใต้ พร้อมกันนี้ ยังได้จัดทำบทความเพื่อเผยแพร่ลงในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วารสารหอการค้าจังหวัดขอนแก่น และวารสารสภาอุตสาหกรรมจังหวัดขอนแก่น รวมทั้งเว็บไซต์ของ ธปท. จำนวน 13 เรื่อง

1.3) **ด้านความร่วมมือ งานประชุมและสัมมนาเชิงวิชาการ**

1.3.1 **การจัดประชุมทวิภาคีระหว่าง ธปท. - ธนาคารแห่ง สปป.ลาว** ที่ สปป.ลาว และการจัดประชุมทวิภาคีระหว่าง ธปท. - ธนาคารแห่งชาติกัมพูชา ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา

1.3.2 **ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ธนาคารกลางประเทศเพื่อนบ้าน** ได้แก่ (1) จัดการศึกษาดูงานที่สายระบบข้อสนเทศ ให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่ง สปป. ลาว (2) จัดการศึกษาดูงานให้กับคณะเจ้าหน้าที่จากธนาคารชาติแห่งกัมพูชา ในหัวข้อ "FACTA และ IFRS" รวมทั้งการดูงานโรงพิมพ์ธนบัตรและการตรวจสอบกิจการภายใน ที่ ธปท. (3) เป็นวิทยากรร่วมกับ ฝศร. ในหัวข้อ "Financial Programming" ให้กับเจ้าหน้าที่ธนาคารแห่ง สปป.ลาว ที่ สปป.ลาว นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกับ ฝศร. เดินทาง Fact Finding แผนความช่วยเหลือด้านวิชาการให้กับธนาคารแห่ง สปป.ลาว ประจำปี 2558

1.3.3 **จัดประชุมเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทย และ สปป.ลาว** สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (Joint Commission : JC) ระหว่างไทย - ลาว ครั้งที่ 3 ที่นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และหารือเกี่ยวกับ (1) แนวทางการสนับสนุนการพัฒนาระบบ ATM Pool และการเชื่อมต่อ APN (2) การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยใน สปป.ลาว (3) การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ AEC รวมทั้งหาแนวทางในการร่วมมือของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 2 ประเทศในด้านต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักธุรกิจทั้งสองฝ่าย

1.3.4 **งานสำรวจร่วมกับธนาคารแห่งชาติกัมพูชา** เรื่อง สภาพการค้า การลงทุนและการชำระเงินเพื่อการค้าไทย - กัมพูชา (คลองใหญ่ - เกาะกง - พนมเปญ)

1.3.5 **การมอบหนังสือให้กับห้องสมุด ธนาคารแห่ง สปป.ลาว** จากผลการประชุมทวิภาคีระหว่าง ธปท. - ธนาคารแห่ง สปป.ลาว

1.3.6 **จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน** เช่น ร่วมกับเจ้าหน้าที่ IMF และ ธหล. จัดประชุมเพื่อศึกษาขบวนการจัดเก็บข้อมูลการค้าชายแดนไทย-ลาว กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับเจ้าหน้าที่ศุลกากรไทย-ลาว รวมทั้งจัดการประชุมเพื่อรับฟัง เรื่อง เรียนรู้เพื่อนบ้าน CLV : เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง และเรื่อง มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีผลกระทบต่อผู้ส่งออกสินค้าเกษตรของไทยในอาเซียน

1.3.7 **จัดสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสครบรอบ 46 ปี ของ ธปท. สภอ.** หัวข้อ "โค้งสุดท้ายสู่ AEC…อีสานกับ CLMV จะปรับตัวอย่างไร"

1.3.8 **จัดสัมมนาโซนนิ่งภาคการเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ในหัวข้อ "โซนนิ่งภาคเกษตร ทางออกต่อการยกระดับรายได้เกษตรกรไทย" เพื่อสร้างองค์ความรู้ในเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเกษตรของอีสานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และพัฒนาทักษะในการติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตร รวมถึงการพยากรณ์แนวโน้มรายได้เกษตรกร (Farm Income)

1.3.9 **จัดสัมมนาและนำเสนอผลการศึกษา** เรื่อง "ปัญหาและทางออกหนี้ครัวเรือนไทย" เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในสาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขหนี้ครัวเรือน ตลอดจนรับฟังความคิดเห็น ปัญหา และมุมมองจากทุกภาคส่วนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3.10 **จัดเสวนา เรื่อง "ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจจากอดีตถึงปัจจุบัน"** เพื่อรวบรวมองค์ความรู้จากผู้เข้าร่วมเสวนาทั้งภาครัฐและเอกชนด้านเศรษฐกิจ ถึงความสำคัญ ที่มา ผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคของยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจภาคอีสานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึงการระดมความคิดเพื่อกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจของภาคอีสานในอนาคต

1.3.11 **จัดประชุมหารือเพื่อประเมินภาพเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ร่วมกับสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3.12 **ร่วมประชุม/สัมมนากับส่วนราชการและภาคเอกชน** 119 ครั้ง และเป็นวิทยากรบรรยายด้านเศรษฐกิจและการเงินทั้งภายในและภายนอก 32 ครั้ง บรรยายสรุปให้กับการประชุมหัวหน้าส่วนราชการ/สภาอุตสาหกรรม/หอการค้า 25 ครั้ง

2) งานด้านการคุ้มครองและให้ความรู้ผู้ใช้บริการทางการเงิน

2.1) งานส่งเสริมการให้ความรู้ทางการเงิน

2.1.1 จัดอบรม/บรรยายให้ความรู้ทางการเงินกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้มีรายได้ประจำ นักเรียน นักศึกษา กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นต้น รวมทั้งให้ความรู้ผ่านกลุ่มที่จะนำความรู้ไปถ่ายทอดต่อให้กับประชาชน เช่น ครู นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นักจัดรายการวิทยุ เป็นต้น รวม 61 ครั้ง จำนวนกว่า 10,800 คน โดยผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ 97.9 มีความรู้ความเข้าใจทางการเงินมากขึ้น

2.1.2 ให้ความรู้ทางการเงินผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ เพื่อให้เผยแพร่ไปสู่ประชาชนได้เป็นจำนวนมาก ประกอบด้วย : 1. สื่อวิทยุและโทรทัศน์ รวม 12 ครั้ง โดยส่งสื่อเสียงความรู้ทางการเงิน และสื่อละครวิทยุภาษาอีสานสอดแทรกความรู้ทางการเงิน เผยแพร่ไปยังประชาชนทางสถานีวิทยุต่าง ๆ ในภาคอีสาน 2. บทความให้ความรู้ทางการเงินตีพิมพ์ในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ทั้งหนังสือพิมพ์ระดับประเทศ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วารสารการเงินธนาคาร รวม 23 บทความ 3. ให้ความรู้เตือนภัยทางการเงินผ่านหอกระจายข่าวหมู่บ้านใน 8 จังหวัด รวม 16,215 หมู่บ้าน

2.1.3 ประชาสัมพันธ์บทบาทด้านการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินของ ธปท. ให้กับประชาชน โดยการบรรยายและผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ รวม 49 ครั้ง รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้แก่นักจัดรายการวิทยุ/วิทยุชุมชน 4 ครั้ง 4 จังหวัด รวม 191 คน จัดกิจกรรมโครงการธรรมสัญจร 1 ครั้ง รวม 2,850 คน

2.2) งานรับเรื่องร้องเรียน

รับปรึกษาและแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนแก่ประชาชนที่ใช้บริการทางการเงินจำนวน 12,039 ราย โดยได้ข้อยุติที่ สภอ. 11,968 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.4 และส่งให้ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) พิจารณาดำเนินการต่อไป 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.6

2.3) การติดตามดูแลภาคการเงิน

2.3.1 จัดทำรายงานการสำรวจที่ตั้งนายทุนเงินกู้นอกระบบที่ให้กู้โดยการขายฝากและการจำนองอสังหาริมทรัพย์กับประชาชนให้เป็นปัจจุบัน

2.3.2 จัดการเสวนาร่วมกับชมรมธนาคารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 เรื่อง คือ 1) สถาบันการเงินจะส่งเสริม SMEs ให้แข่งขันในตลาด AEC ได้อย่างไร 2) ความคืบหน้าแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 และทิศทางในระยะต่อไป รวมทั้งประสบการณ์การขยายสาขาต่างประเทศในกลุ่ม CLMV ของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) กรณีศึกษาที่ประเทศพม่า นอกจากนี้ ยังร่วมกับสายตลาดการเงินและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้ความรู้ เรื่อง "การลงทุนในต่างประเทศ : โอกาสในการทำธุรกิจและข้อกฎหมายที่ควรรู้" ให้กับนักธุรกิจในจังหวัดอุบลราชธานี มุกดาหาร และอุดรธานี

2.3.3 วิเคราะห์สถานะลูกหนี้รายใหญ่ของสถาบันการเงินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แยกตามประเภทธุรกิจ เพื่อประโยชน์ในการติดตามภาวะเศรษฐกิจ และการวางแผนพบผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.4) การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

จัดการประชุมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสถาบันการเงินและผู้บริหาร ธปท. สภอ. รวม 2 ครั้ง ส่งเสริมให้มีบุคคลรับอนุญาตเพิ่มขึ้น 3 ราย ส่งเสริมให้มีตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น 7 ราย รวมทั้งกำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศให้ปฏิบัติงานถูกต้องตามกฎหมาย

3) งานด้านธุรกิจการธนาคาร

3.1) งานพันธบัตร

3.1.1 ปริมาณพันธบัตรรัฐบาลและพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยที่ผู้ถือกรรมสิทธิ์ จดทะเบียนกับ สภอ. ณ สิ้นปี 2557 มียอดคงเหลือจำนวน 10,747 ราย จำนวนเงิน 9,331.4 ล้านบาท

3.1.2 ระหว่างปีมีธุรกรรมหลังการจำหน่ายพันธบัตร รวมทั้งสิ้น 43,816 รายการ จำนวนเงิน 11,335.9 ล้านบาท ในจำนวนนี้ เป็นการไถ่ถอนพันธบัตรที่ครบกำหนดไถ่ถอน จำนวน 11,023 รายการ จำนวนเงิน 10,084.8 ล้านบาท การจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร จำนวน 29,017 รายการ จำนวนเงิน 585.6 ล้านบาท และธุรกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3,776 รายการ จำนวนเงิน 665.5 ล้านบาท

3.1.3 จัดประชุมชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับการนำใช้พันธบัตรเป็นหลักประกัน กับหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานเทศบาลตำบล และหน่วยงานราชการอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดขอนแก่น อุดรธานี และนครราชสีมา รวม 3 ครั้ง

3.2) **งานระบบการหักชำระบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System : ICAS)**

3.2.1 ติดตามและกำกับดูแลระบบ ICAS ในการแลกเปลี่ยนเช็คกลุ่มพิเศษของสำนักหักบัญชีจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2.2 ประสานงานกับ ฝชพ. จัดประชุมหารือเกี่ยวกับการจัดตั้งชมรม ICAS แทนสำนักหักบัญชีจังหวัด ให้กับที่ปรึกษาชมรมธนาคารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประธานชมรมธนาคารจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำประเด็นสำคัญต่าง ๆ เข้าสู่การประชุม ICAS Working Group

3.2.3 ปี 2557 มีปริมาณเช็ครับเข้าจำนวน 2,603,879 ฉบับ จำนวนเงิน 906,329.1 ล้านบาท ในจำนวนนี้ มีปริมาณเช็คคืนจำนวน 41,795 ฉบับ จำนวนเงิน 10,472.9 ล้านบาท โดยอัตราส่วนเช็คคืนต่อเช็ครับเข้า เท่ากับร้อยละ 1.6

12.3 สำนักงานภาคใต้ (สภต.)

สรุปผลการดำเนินงานในปี 2557 ได้ดังนี้

1) **งานด้านเศรษฐกิจ**

1.1) **งานศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจภาคใต้** ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ติดตาม พัฒนาดัชนีเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจสำคัญ และประเมินเศรษฐกิจระดับภาค การติดตามสถานการณ์ในสาขาเศรษฐกิจสำคัญของภูมิภาคและประเทศ (Commodity Desk) โดยจัดทำเป็นรายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคใต้ รายงานราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย รายงานภาวะอสังหาริมทรัพย์ในภาคใต้ ตลอดจนการจัดทำรายงานแนวโน้มธุรกิจตามโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจ (Business Liaison Program : BLP) เพื่อประเมินและวิเคราะห์ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ เพื่อสนับสนุนการจัดทำภาพรวมเศรษฐกิจมหภาคและการดำเนินนโยบายการเงิน ตลอดจนเพื่อช่วยพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค และเผยแพร่รายงานผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งจัดให้มีการแถลงข่าวเศรษฐกิจและการเงินประจำไตรมาส

นอกจากนี้ ยังมีการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นเศรษฐกิจสำคัญและการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค การให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำและประมวลผลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ของคลังจังหวัด ตลอดจนการให้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจการเงิน และการดำเนินนโยบายของ ธปท. แก่ส่วนราชการ ผู้ประกอบการและนักศึกษา

1.2) **การจัดสัมมนาทางวิชาการและงานด้านการศึกษาเชิงลึก** เพื่อรวบรวมองค์ความรู้และข้อเสนอแนะในการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคและประเทศไทยอย่างยั่งยืน **ประกอบกับในปีนี้เป็นโอกาสพิเศษครบรอบการก่อตั้ง 50 ปี สำนักงานภาคใต้** จึงได้จัดสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับทิศทางเศรษฐกิจไทยและแนวทางการปฏิรูปเศรษฐกิจ ถึง 2 ครั้ง ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและสงขลา จากปกติที่จัดเป็นประจำปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ประชาชน ทั้งในภาคใต้ตอนบนและตอนล่างได้มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจการเงินไทยและการดำเนินนโยบายการเงินของ ธปท. อย่างทั่วถึง

งานด้านการศึกษาเชิงลึกเฉพาะเรื่อง จัดทำภายใต้แนวคิดหลัก "อนาคตเศรษฐกิจภาคใต้" โดยศึกษาทั้งโครงสร้างเศรษฐกิจภาคใต้ในภาพรวม และเจาะลึกในภาคเศรษฐกิจสำคัญของภาคใต้ อันประกอบด้วยหนี้ภาคครัวเรือน และการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม โดยได้นำเสนอผลการศึกษาและข้อเสนอแนะตลอดจนการให้ความเห็นของทรงคุณวุฒิ ผ่านการจัดสัมมนาวิชาการเศรษฐกิจภาคใต้

1.3) **จัดทำบทความเกี่ยวกับสาขาเศรษฐกิจภาคใต้ในประเด็นที่น่าสนใจ (Hot Issue)** โดยครอบคลุมถึงสาขาเศรษฐกิจและประเด็นสำคัญ เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อาหารทะเล อสังหาริมทรัพย์ ท่องเที่ยว การลงทุนภาคเอกชน และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นต้น โดยจัดทำเป็นบทความ 20 เรื่อง เผยแพร่ในเว็บไซต์ของธนาคาร หนังสือพิมพ์ ทั้งในส่วนกลางและในท้องถิ่น

1.4) **งานศึกษา ติดตาม วิเคราะห์เศรษฐกิจจังหวัดและการค้าชายแดน** ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการค้าชายแดน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัด การส่งเสริมการค้าชายแดนไทย - มาเลเซีย และการพัฒนาภายในกรอบความร่วมมือ IMT-GT

2) **งานด้านการคุ้มครองและให้ความรู้ผู้ใช้บริการทางการเงิน**

2.1) **งานส่งเสริมความรู้ทางการเงิน** จัดกิจกรรมเผยแพร่การให้ความรู้ทางการเงินแก่นักศึกษา ครู ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในลักษณะต่างๆ เช่น การบรรยาย การออกบูธนิทรรศการ การประชุมชี้แจง การแจกสิ่งพิมพ์และแผ่นพับ การให้สัมภาษณ์ทางวิทยุ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนและ SMEs เข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ของตน รู้จักวางแผนทางการเงิน สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินได้อย่างเหมาะสม และรู้เท่าทันเล่ห์เหลี่ยมกลโกงทางการเงินต่างๆ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้แก่ประชาชน โดยในปี 2557 ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวม 61 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 14,238 คน

นอกจากนี้ ยังได้จัดทำสื่อโฆษณาวิทยุ สายด่วน ศคง. 1213 ชุดความรู้ทางการเงิน และการแจ้งเตือนภัยทางการเงินเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ครอบคลุม 14 จังหวัดในภาคใต้ และจัดทำโปสเตอร์/แผ่นพับ และชุดหนังสือรอบรู้ทางการเงิน เพื่อแจกจ่ายให้แก่หน่วยงานต่างๆ รวมถึงการเขียนบทความทางการเงิน 27 เรื่อง เพื่อเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ภาคใต้โฟกัสซึ่งมียอดผลิต 5,000 ฉบับต่อสัปดาห์ และในเว็บไซต์กิมหยงเดือนละ 2 - 3 เรื่อง ซึ่งมีจำนวนผู้เปิดอ่านทั้งสิ้น 53,073 ครั้ง

ทั้งนี้ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีปัญหาความไม่สงบ ได้มีการจัดทำสื่อโฆษณาวิทยุ สายด่วน ศคง. 1213 เผยแพร่ผ่านสถานีวิทยุ 3 แห่ง ได้แก่ สถานีวิทยุ อสมท. 96.0 MHz จังหวัดนราธิวาส สถานีวิทยุ มอ. 107.25 MHz จังหวัดปัตตานี และสถานีวิทยุ อสมท. 102.5 MHz จังหวัดยะลา

2.2) **งานรับเรื่องร้องเรียน** ให้คำปรึกษา รับแจ้งเบาะแส และแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนแก่ประชาชนผู้ใช้บริการทางการเงิน จำนวน 15,627 ราย โดยดำเนินการได้ข้อยุติที่สำนักงานภาคใต้ จำนวน 15,519 ราย เท่ากับร้อยละ 99.31 และส่งเรื่องให้ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) พิจารณาดำเนินการต่อไปอีก 108 ราย

2.3) **การติดตามดูแลภาคการเงิน** สื่อสารนโยบายการกำกับดูแลสถาบันการเงินกับผู้บริหารสถาบันการเงิน พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการเข้าถึงบริการทางการเงิน สำรวจ และจัดทำฐานข้อมูลผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้นอกระบบ รวมทั้งศึกษาและรายงานข้อสนเทศเกี่ยวกับธุรกิจการเงินที่มีพฤติกรรมเข้าข่ายหลอกลวงประชาชน (ลักษณะแชร์ลูกโซ่) โดยแจ้งต่อสายงานที่รับผิดชอบ เพื่อใช้ในการพิจารณากำหนดนโยบายในการกำกับดูแล หรือดำเนินการทางกฎหมาย

2.4) **การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน** กำกับดูแลบุคคลรับอนุญาตและตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศให้ปฏิบัติตามกฎหมายและประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ณ สิ้นปี 2557 มีบุคคลรับอนุญาตในเขตปฏิบัติการภาคใต้จำนวน 714 ราย มูลค่าการซื้อและขายเงินตราต่างประเทศ 578.9 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ 578.9 ล้านดอลลาร์ สรอ. ตามลำดับ มีตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ จำนวน 225 ราย มูลค่าการรับโอนเงินเข้าและโอนเงินออก 13.5 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ 5.3 ล้านดอลลาร์ สรอ. ตามลำดับ

3) **งานด้านธุรกิจการธนาคาร**

3.1) **งานพันธบัตร**

3.1.1 ณ สิ้นปี 2557 มีผู้ถือกรรมสิทธิ์ในพันธบัตรรัฐบาลและพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งจดทะเบียนที่สำนักงานภาคใต้ จำนวน 9,730 ราย 10,703 ฉบับ มูลค่ารวม 8,400.6 ล้านบาท โดยในปี 2557 มีการจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร 44,546 รายการ จำนวนเงิน 831.3 ล้านบาท การไถ่ถอนพันธบัตร 11,931 ฉบับ จำนวนเงิน 8,866.5 ล้านบาท และการเปลี่ยนแปลงทะเบียนประวัติ 3,450 รายการ

3.1.2 ร่วมกับส่วนพันธบัตร ฝ่ายการชำระเงินและพันธบัตร จัดบรรยายเรื่อง "การให้บริการธุรกรรมพันธบัตรออมทรัพย์ชนิดไร้ใบตราสาร (Scripless)" ที่จังหวัดสงขลา ให้แก่ เจ้าหน้าที่สาขาธนาคารตัวแทนจำหน่ายพันธบัตร (ธนาคารกรุงเทพ กสิกรไทย กรุงไทย และไทยพาณิชย์) จากพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง มีผู้เข้าฟังจำนวน 205 คน

3.2) **การสนับสนุนการใช้ระบบ ICAS ในภูมิภาค** ได้มีหนังสือเพื่อขอทราบปัญหาและอุปสรรคในการใช้ระบบ ICAS ของสำนักหักบัญชีในภาคใต้ ภายหลังจากที่ได้ติดตั้งใช้งานครบทุกจังหวัด ไม่พบว่ามีปัญหาในการใช้ระบบ นอกจากที่กล่าว ได้ประสานงานกับสำนักหักบัญชี และชมรมธนาคารจังหวัดหรืออำเภอต่าง ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับของชมรม รวมทั้งข้อมูลรายรับรายจ่ายของสำนักหักบัญชีและชมรมธนาคารต่าง ๆ ส่งให้กับส่วนหักบัญชีเช็ค ฝ่ายการชำระเงินและพันธบัตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาดำเนินการสำหรับการจัดตั้งชมรม ICAS ระดับจังหวัดต่อไป

4) **งานอื่น ๆ**

การจัดทำหนังสือที่ระลึก 50 ปี ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ สภต. ได้จัดทำหนังสือที่ระลึกเพื่อนำเสนอพัฒนาการด้านบทบาทหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ ในแต่ละด้านที่มีการปรับเปลี่ยนไปตามกาลเวลา เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ รวมทั้งนำเสนอพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจภาคใต้ในช่วงกว่า 2 ทศวรรษที่ผ่านมา เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่จะมีผลต่อเศรษฐกิจภาคใต้ในอนาคตด้วย

03

รายงานของ
คณะกรรมการตรวจสอบ

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย (กตส.) ประกอบด้วยกรรมการอิสระที่มิได้เป็นผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย (คณะกรรมการ ธปท.) ในปี 2557 กตส. มีคณะกรรมการ 2 ชุด เนื่องจากกรรมการได้ครบวาระการดำรงตำแหน่ง โดย กตส. ชุดเดิมประกอบด้วย กรรมการจำนวน 4 ท่าน ดังนี้ 1. นายนนทพล นิ่มสมบุญ เป็นประธาน (ครบวาระการดำรงตำแหน่งเนื่องจากอายุครบ 70 ปีในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2557) 2. คุณพรทิพย์ จาละ (ครบวาระการดำรงตำแหน่งครั้งที่ 2 วันที่ 31 มกราคม 2557) 3. นายคณิศ แสงสุพรรณ (ครบวาระการดำรงตำแหน่งครั้งที่ 1 วันที่ 31 มกราคม 2557) และ 4. นางจิตติมา ดุริยะประพันธ์ (ครบวาระการดำรงตำแหน่งครั้งที่ 1 วันที่ 30 กันยายน 2557) เป็นกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบปัจจุบัน ประกอบด้วย คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ธปท. จำนวน 3 ท่าน และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกจำนวน 2 ท่าน แต่ละท่านดำรงตำแหน่งในระหว่างเวลา ดังนี้

1. นายอัชพร จารุจินดา (1 กุมภาพันธ์ 2557 - 26 กุมภาพันธ์ 2557) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ธปท. เป็นกรรมการ และ (27 กุมภาพันธ์ 2557 - ปัจจุบัน) เป็นประธาน
2. นายคณิศ แสงสุพรรณ (1 กุมภาพันธ์ 2557 - ปัจจุบัน) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ธปท. เป็นกรรมการ
3. นายอนุสรณ์ ธรรมใจ (1 พฤษภาคม 2557 - ปัจจุบัน) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ธปท. เป็นกรรมการ
4. นางจิตติมา ดุริยะประพันธ์ (1 ตุลาคม 2554 - 30 กันยายน 2557 และ 1 ตุลาคม 2557 - ปัจจุบัน) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากบุคคลภายนอก เป็นกรรมการ
5. นางดนุชา คุณพนิชกิจ (27 กุมภาพันธ์ 2557 - ปัจจุบัน) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากบุคคลภายนอก เป็นกรรมการ

กตส. ปฏิบัติหน้าที่เพื่อมุ่งให้เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการ ธปท. ในการกำกับการบริหารงานของ ธปท. และหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดของ ธปท. ให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีระบบงานด้านการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและการตรวจสอบกิจการภายในที่มีคุณภาพ ประสิทธิผล ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีความอิสระอย่างเพียงพอ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าการดำเนินงานของ ธปท. มีความโปร่งใส มีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนฝ่ายบริหารของ ธปท. ให้บริหารและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของ ธปท. ให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์ของ ธปท. ที่กำหนดไว้ดียิ่งขึ้น อนึ่ง การปฏิบัติหน้าที่ของ กตส. อยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย และงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ธปท.

ในปี 2557 มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวมทั้งสิ้น 11 ครั้ง ในจำนวนนี้เป็นการประชุมร่วมกับผู้ว่าการ ธปท. 2 ครั้ง ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน : สตง.) 2 ครั้ง และประชุม ณ ที่ทำการ พร้อมเยี่ยมชมการปฏิบัติงานของสายออกบัตรธนาคาร จำนวน 1 ครั้ง นอกจากนี้ได้จัดให้มีการเสวนา กตส. ประจำปี 2557

สรุปสาระสำคัญของงานที่ กตส. ดำเนินการและสอบทาน จำแนกตามลักษณะของงาน ดังนี้

1. **การสอบทานรายงานทางการเงิน**

   กตส. ได้สอบทานกระบวนการจัดทำงบการเงินและรายงานทางการเงินภายใต้การดำเนินงานของ ธปท. ได้แก่ งบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ทุนสำรองเงินตราและกิจการธนบัตร ให้มีความถูกต้องตามที่ควร เชื่อถือได้ มีนโยบายการบัญชีที่เหมาะสมและเปิดเผยข้อมูลอย่างพอเพียง ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

   กตส. เห็นว่ากระบวนการโดยรวมสำหรับการบันทึกบัญชีและการจัดทำงบการเงินของ ธปท. อยู่ภายใต้การควบคุมภายในที่รัดกุม มีประสิทธิผล งบการเงินแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ และเชื่อถือได้ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและตามแนวการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับธนาคารกลาง ตลอดจนสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เหมาะสม ในการนี้ กตส. มีข้อแนะนำเพื่อเสริมการอธิบายเหตุผลการขาดทุนที่เกิดขึ้นจริงให้มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย รวมถึงการนำเสนอผลการดำเนินงานฐานะการเงินรวมของ ธปท. ให้มีการเปรียบเทียบข้อมูลช่วงระยะเวลาที่ยาวขึ้นเพื่อให้ทราบแนวโน้มผลการดำเนินงานที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. **การจัดทำกระบวนการปฏิบัติงานของ กตส.**

กตส. มอบหมายให้ สตน. จัดทำกระบวนการปฏิบัติงานของ กตส. สำหรับการดำเนินการในเรื่อง (1) กระบวนการประเมินผลงานและการอุทธรณ์ผลประเมินผู้บังคับบัญชาระดับสูงของสายตรวจสอบกิจการภายใน (สตน.) ทั้งนี้ เพื่อให้มีการประเมินผลงานที่มีความยุติธรรมและโปร่งใสสนับสนุนการปฏิบัติงานของ สตน. ให้มีความเป็นอิสระ เที่ยงตรง เป็นไปตามมาตรฐานสากล และ (2) กระบวนการสอบทานกรณีที่อาจมีความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ ระหว่าง ธปท. กับ กรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานของ ธปท. และที่อาจมีการกระทำอันเป็นการทุจริต หรือใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ เพื่อให้การดำเนินงานของ ธปท. มีความโปร่งใสสอดคล้องตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

3. **การบริหารความเสี่ยง**

ตามที่ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร (ฝบส.) มีหน้าที่ในการจัดทำกรอบ นโยบาย และแนวทางบริหารความเสี่ยง ในการนี้ กตส. เห็นว่าบทบาทหน้าที่ของ ฝบส. และ สตน. มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันมาก จึงควรพิจารณาประสานงานร่วมกันเพื่อเสริมประสิทธิภาพและลดจุดที่อาจมีความซ้ำซ้อน รวมถึงการนำโครงสร้างความเสี่ยงองค์กร (Heat map) ที่ ฝบส. จัดทำไว้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการตรวจสอบ ซึ่ง สตน. ได้ดำเนินการสอดคล้องตามที่ กตส. ให้ข้อแนะนำไว้แล้ว

4. **สอบทานระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน**

กตส. ได้สอบทานรายงานผลการตรวจสอบตามแผนงานตรวจสอบประจำปี 2557 ของ สตน. ที่ได้รับอนุมัติแล้ว การรายงานผลการตรวจสอบที่มอบหมายเพิ่มเติม รวมทั้งได้สอบทานการดำเนินการของฝ่ายบริหารในการสอบสวนกรณีลักทรัพย์ ตลอดจนได้มีการเน้นแก่ฝ่ายบริหารถึงความสำคัญของการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ อย่างเคร่งครัด และให้นำข้อเสนอจากผลการตรวจสอบไปดำเนินการ โดยรวม กตส. เห็นว่า กระบวนการปฏิบัติงานของ ธปท. มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม รัดกุม และมีประสิทธิภาพเพียงพอ รวมถึง ฝ่ายบริหารได้ให้ความสำคัญในการติดตาม กำกับดูแลให้มีการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในด้วยตนเอง และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ กตส. เห็นว่า กระบวนการตรวจสอบของ สตน. ในการสอบทานกระบวนการในการกำหนดนโยบาย มีแนวทางการตรวจสอบที่ดีและชัดเจน

ด้านการตรวจสอบกิจการภายใน กตส. รับทราบผลการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบของ สตน. จากผู้ตรวจประเมินภายนอก ซึ่งผลการตรวจประเมินงานตรวจสอบกิจการภายในมีคุณภาพ และสอดคล้องตามมาตรฐานสากลทุกข้อ ในการนี้ กตส. เห็นว่างานตรวจสอบกิจการภายในมีประสิทธิผลและมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับ ธปท. ในภาพรวม โดย กตส. ได้ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

5. **การกำกับดูแลและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน**

กตส. ได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนงานตรวจสอบประจำปี 2558 แผนงานและงบประมาณ รวมถึงแผนพัฒนาบุคลากรประจำปี 2558 ของ สตน. ทั้งนี้ กตส. เห็นพ้องกับการดำเนินงานของ สตน. ที่ให้ความสำคัญทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบ และการพัฒนาความรู้ด้านธุรกิจของ ธปท. รวมถึง การพัฒนาเครื่องมือในการตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักการของมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

กตส. จัดให้มีการเสวนาประจำปี 2557 ซึ่งเป็นการประชุมร่วมระหว่าง กตส. กับพนักงานทุกท่านใน สตน. อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อสื่อสาร เสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อบทบาทหน้าที่ของ กตส. และ สตน. ในการนี้ กตส. ได้ให้ข้อแนะนำในหลักการทำงานตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล รวมทั้งสนับสนุนให้ สตน. เสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกของงานตรวจสอบกับผู้รับตรวจ ซึ่งจะช่วยพัฒนางานให้ดีขึ้น

6. **การประชุมร่วมกับผู้ว่าการ**

กตส. ประชุมร่วมกับผู้ว่าการจำนวน 2 ครั้ง โดยการหารือครอบคลุม เรื่องแผนงานตรวจสอบประจำปี 2558 โครงสร้างและบทบาทงานตรวจสอบที่เหมาะสม รวมถึงบทบาทของ ธปท. ในงานคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน และงานด้านการรักษาความปลอดภัย เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการกำกับดูแลงานภายในของ ธปท. ในการนี้ ผู้ว่าการให้ความเห็นว่าแผนงานตรวจสอบประจำปี 2558 ของ สตน. ในภาพรวมเหมาะสม โดยเห็นว่างานตรวจสอบที่ควรให้ความสำคัญคืองานที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ เงินสด รวมถึงงานที่ดำเนินการอยู่ในสำนักงานที่ห่างไกล และงานบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

นอกจากนี้ กตส. และผู้ว่าการได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องโครงสร้างของสายตรวจสอบกิจการภายในที่เหมาะสมสำหรับ ธปท. โดยได้พิจารณาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรด้วย

7. **การประชุมร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในฐานะผู้สอบบัญชี**

กตส. ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีปีละ 2 ครั้ง (การประชุมหารือโดยไม่มีผู้บริหารของ ธปท. จำนวน 1 ครั้ง) เพื่อรับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีต่อแนวปฏิบัติด้านบัญชีและการจัดทำงบการเงินของ ธปท. การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นไปตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน รวมทั้งสอบถามปัญหา ข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ในการนี้ กตส. ได้ให้ข้อแนะนำเพื่อเสริมสร้างและพัฒนางานตรวจสอบของผู้สอบบัญชีภายนอก

นอกจากนี้ กตส. ได้พิจารณาค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีประจำปี เพื่อนำเสนอคณะกรรมการ ธปท. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

8. **การรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ**

กตส. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเสนอต่อคณะกรรมการ ธปท. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรายไตรมาส ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2551 มาตรา 55

ความเห็นของ กตส. โดยสรุป

ในการปฏิบัติหน้าที่ กตส. ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎบัตรนั้น กตส. ได้พยายามอย่างดีที่สุดในการใช้ความรู้ ความสามารถและทักษะของกรรมการตรวจสอบทุกท่าน ในการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระ และเป็นกลางต่อคณะกรรมการ ธปท. ผู้บริหารและพนักงานของ ธปท. โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย โดย กตส. ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและฝ่ายงานต่าง ๆ ของ ธปท. เป็นอย่างดี ผลจากการประชุมหารือได้รับการพิจารณาดำเนินการเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

ในภาพรวม กตส. เห็นว่าคณะกรรมการ ธปท. ผู้บริหาร ตลอดจนพนักงานของ ธปท. มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ ธปท. อย่างมีคุณภาพเยี่ยงมืออาชีพ และได้ให้ความสำคัญอย่างเหมาะสมต่อการดำเนินงานภายใต้ระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อความมีประสิทธิผล โปร่งใส และเชื่อถือได้ รวมทั้ง ได้จัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในที่รัดกุม เหมาะสม เพียงพอ การปฏิบัติงานสอดคล้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ผลการตรวจสอบภายในเป็นประโยชน์ และเป็นไปตามหลักวิชาการ ซึ่งสะท้อนความมีประสิทธิภาพของ ธปท. ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

(นายอัชพร จารุจินดา)
ประธานกรรมการตรวจสอบ
มกราคม 2558

04

รายงานของผู้สอบบัญชี และงบการเงิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และงบกำไรขาดทุน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุนและงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุเรื่องอื่น ๆ

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงิน

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรของกิจการ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิผลของการควบคุมภายในของกิจการ การตรวจสอบรวมถึงการประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร รวมทั้งการประเมินการนำเสนองบการเงินโดยรวม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย

(นางสาวพวงชมนาถ จริยะจินดา)
รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวเขมณัฏฐ์ จิตราวิริยะกุล)
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 3

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
วันที่ 18 มีนาคม 2558

งบแสดงฐานะการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2557	2556
สินทรัพย์			
เงินสดและเงินฝาก	4	607,943,908,900	492,994,426,691
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	5	70,208,301,231	73,455,069,061
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	6	2,601,115,563,286	2,981,605,814,745
เงินให้กู้ยืม	7	167,558,982,163	200,496,570,557
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	8	5,959,017,072	5,419,072,897
สินทรัพย์อื่น	9	74,503,413,001	118,625,279,900
รวมสินทรัพย์		**3,527,289,185,653**	**3,872,596,233,851**
หนี้สินและทุน			
เงินรับฝาก	10	337,023,468,495	448,361,528,595
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร	11	46,338,537,775	49,044,462,424
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	12	271,360,000,000	257,790,000,000
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	13	3,494,273,987,795	3,471,646,920,748
หนี้สินอื่น	14	78,787,279,424	72,255,189,646
รวมหนี้สิน		**4,227,783,273,489**	**4,299,098,101,413**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2557	2556
หนี้สินและทุน (ต่อ)			
ทุน			
ทุนประเดิม		20,000,000	20,000,000
เงินจัดสรรตามกฎหมาย	15	27,307,931,128	27,307,931,128
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	16	624,075,747	624,075,747
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	17	(93,975,284,695)	117,680,024,858
ขาดทุนสะสม	18	(572,901,331,397)	(442,656,329,363)
ขาดทุนสุทธิสำหรับงวด		(61,569,478,619)	(129,477,569,932)
รวมทุน		**(700,494,087,836)**	**(426,501,867,562)**
รวมหนี้สินและทุน		**3,527,289,185,653**	**3,872,596,233,851**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล)
ผู้ว่าการ

(นางสาววงษ์วธู โพธิรัชต์)
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการเงินและการบัญชี

งบกำไรขาดทุน

ธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2557	2556
รายได้			
ดอกเบี้ยรับ		47,024,409,987	36,622,578,375
ค่าธรรมเนียม		930,162,544	697,025,639
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน			
เงินตราต่างประเทศสุทธิ		9,442,625,391	-
รายได้อื่น	19	2,018,101,022	15,209,655,829
รวมรายได้		**59,415,298,944**	**52,529,259,843**
ค่าใช้จ่าย			
ดอกเบี้ยจ่าย		109,575,584,306	133,140,539,485
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน			
เงินตราต่างประเทศสุทธิ		-	42,484,910,562
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		4,264,615,938	3,811,677,582
ค่าใช้จ่ายอื่น		7,144,577,319	2,569,702,146
รวมค่าใช้จ่าย		**120,984,777,563**	**182,006,829,775**
ขาดทุนสุทธิ		**(61,569,478,619)**	**(129,477,569,932)**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

ธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

หน่วย : บาท

	2557	2556
ขาดทุนสุทธิ	(61,569,478,619)	(129,477,569,932)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น		
ส่วนเปลี่ยนแปลงในบัญชีเงินสำรองอันเกิดจาก		
การตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	(211,655,309,553)	234,148,670,686
ขาดทุนจากการประมาณการตาม		
หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(767,432,102)	(280,732,851)
รวมกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสุทธิ	**(212,422,741,655)**	**233,867,937,835**
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	**(273,992,220,274)**	**104,390,367,903**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน

ธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

หน่วย : บาท

	ทุนประเดิม	เงินจัดสรรตามกฎหมาย	เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	ขาดทุนสะสม	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	รวม
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2556	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	(116,468,645,828)	(333,375,845,141)	(108,999,751,371)	(530,892,235,465)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี							
โอนขาดทุนสุทธิงวดก่อนเข้าขาดทุนสะสม	-	-	-	-	(108,999,751,371)	108,999,751,371	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	-	-	-	234,148,670,686	(280,732,851)	(129,477,569,932)	104,390,367,903
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2556	**20,000,000**	**27,307,931,128**	**624,075,747**	**117,680,024,858**	**(442,656,329,363)**	**(129,477,569,932)**	**(426,501,867,562)**
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2557	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	117,680,024,858	(442,656,329,363)	(129,477,569,932)	(426,501,867,562)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี							
โอนขาดทุนสุทธิงวดก่อนเข้าขาดทุนสะสม	-	-	-	-	(129,477,569,932)	129,477,569,932	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	-	-	-	(211,655,309,553)	(767,432,102)	(61,569,478,619)	(273,992,220,274)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2557	**20,000,000**	**27,307,931,128**	**624,075,747**	**(93,975,284,695)**	**(572,901,331,397)**	**(61,569,478,619)**	**(700,494,087,836)**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกระแสเงินสด

ธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2557	2556
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
ขาดทุนสุทธิ		(61,569,478,619)	(129,477,569,932)
รายการปรับกระทบขาดทุนสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)			
จากกิจกรรมดำเนินงาน :			
ค่าเสื่อมราคาและรายจ่ายตัดบัญชี		529,378,995	551,754,080
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		(2,453,316)	(157,957,787)
สินทรัพย์ระหว่างทำตัดจำหน่าย		646,858	6,405,134
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน		(1,848,412,896)	(13,024,959,146)
รายได้ดอกเบี้ย		(47,024,409,987)	(36,622,578,375)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย		109,575,584,306	133,140,539,485
(กำไร)ขาดทุนจากการเฉลี่ยต้นทุนสินทรัพย์และ หนี้สินเงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด		(14,946,380,447)	103,046,627,810
กำไรจากการลดยอดเงินกันไว้เผื่อขาดทุนจาก ภาระรับขายฝาก		(59,522,140)	(80,870,157)
รายได้ค้างรับลดลงสุทธิ		1,447,407	303,257
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้นสุทธิ		60,020,272	1,564,630
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า(เพิ่มขึ้น)ลดลงสุทธิ		1,258,528,735	(1,847,700,208)
เงินสดรับ(จ่าย)จากการดำเนินงาน		(14,025,050,832)	55,535,558,791
เงินสดรับดอกเบี้ย		47,814,236,660	43,463,492,330
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย		(79,167,064,495)	(91,894,349,751)
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานก่อนการ เปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/หนี้สินดำเนินงาน		(45,377,878,667)	7,104,701,370

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

ธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2557	2556
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง			
เงินฝากต่างประเทศ		(64,214,450,810)	207,076,776,834
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน		(835,316,516)	(2,263,374,619)
เงินให้กู้ยืม		32,813,628,745	4,606,360,200
สินทรัพย์อื่น		(2,621,205,876)	(506,809,135)
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)			
เงินรับฝาก		(111,336,903,080)	61,163,326,874
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน		13,570,000,000	102,490,000,000
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย		(8,378,881,952)	(425,852,929,557)
หนี้สินอื่น		(795,256,846)	(1,791,165,669)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน		**(187,176,265,002)**	**(47,973,113,702)**
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์ในประเทศ		(24,258,713,498)	(14,643,140,271)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ในประเทศ		50,831,000,000	37,655,000,000
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์ต่างประเทศ		(12,148,401,090,603)	(16,462,452,482,881)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ต่างประเทศ		12,365,059,621,998	16,494,951,334,270
เงินสดจ่ายจากการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		(995,563,165)	(321,185,904)
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		3,164,244	161,538,207
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน		**242,238,418,976**	**55,351,063,421**
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในเงินสด		794,836,111	4,402,732,862
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ		55,856,990,085	11,780,682,581
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด		140,724,380,418	128,943,697,837
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	4	**196,581,370,503**	**140,724,380,418**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จัดตั้งตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ. ธปท.) โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินภารกิจอันพึงเป็นงานของธนาคารกลางเพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงินและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินของ ธปท. ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ธปท. โดยมาตรา 54 กำหนดให้การบัญชีของ ธปท. จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เว้นแต่คณะกรรมการ ธปท. จะกำหนดเฉพาะเรื่องเป็นอย่างอื่นเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นโดยทั่วไป

งบการเงินนี้เป็นงบการเงินของ ธปท. โดยไม่รวมทุนสำรองเงินตรา กิจการธนบัตร และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 3 เรื่องนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลาและอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เว้นแต่จะเปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชีเฉพาะเรื่อง ส่วนรายได้และค่าใช้จ่ายที่มิใช่ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.2 การรับรู้ผลจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน

กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. จะรับรู้เข้าเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. ธปท.

3.3 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงานกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี จะรับรู้เข้าเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการลดลงของฐานะเงินตราต่างประเทศในแต่ละสกุลเงิน การคำนวณต้นทุนเงินตราต่างประเทศใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของรายการเงินตราต่างประเทศที่ได้มาแต่ละสกุลเงินเป็นรายวัน เพื่อเป็นต้นทุนของรายการขายในวันนั้น ทั้งนี้ นโยบายการบัญชีดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นซึ่งคณะกรรมการ ธปท. กำหนด โดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ธปท.

3.4 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contracts)

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ทั้งนี้ จะรับรู้กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในงบกำไรขาดทุนเมื่อครบกำหนดชำระตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

3.5 สัญญารับขายฝากเงินตราต่างประเทศ (Forward Contracts under Resale Agreements)

ธปท. รับขายฝากเงินตราต่างประเทศจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยมีภาระต้องขายคืนในอนาคตตามอัตราที่ตกลงกันไว้ สัญญารับขายฝากที่ยังไม่ครบกำหนดแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

3.6 สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Swap Contracts)

สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้บริหารสภาพคล่อง โดยถือเป็นการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2 สกุล และมีสัญญาแลกเปลี่ยนเงินสกุลเดียวกันกลับคืนในอนาคต แสดงด้วยมูลค่าสุทธิของภาระคงค้างที่แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงานกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าภาระคงค้างแสดงเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และทยอยรับรู้ส่วนต่างอันเกิดจากการแลกเปลี่ยนเป็นดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยจ่ายตามระยะเวลาของสัญญา

3.7 สัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures Contracts)

สัญญาซื้อขายในอนาคตเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาและอัตราดอกเบี้ยแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุนและรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการชำระส่วนต่างของราคา

3.8 ทองคำ

การถือครองทองคำของ ธปท. เป็นการกระจายความเสี่ยงของการบริหารสินทรัพย์ต่างประเทศ เพื่อช่วยรักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศ แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าของทองคำแสดงรายการเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุนและจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายทองคำ

ต้นทุนของทองคำที่จำหน่ายระหว่างปี คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

3.9 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

หลักทรัพย์ในประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินนโยบายการเงิน แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

หลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์แสดงรายการเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นสำหรับหลักทรัพย์ที่จะถือจนครบกำหนด แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

ต้นทุนของหลักทรัพย์ที่จำหน่ายระหว่างปี คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

3.10 เงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมแสดงตามยอดเงินต้นคงค้าง ส่วนดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้ยืมแสดงรวมไว้ในสินทรัพย์อื่น

3.11 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงด้วยราคาทุน ส่วนอาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม

อาคารและอุปกรณ์จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีอายุการใช้งานเกินกว่า 1 ปี และค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

อาคาร สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและการเสริมสร้างปรับปรุง	5-20	ปี
อุปกรณ์	3-15	ปี

3.12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ 5 ปี

3.13 การยืมตราสารหนี้

ธปท. ยืมตราสารหนี้จากสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และ/หรือนิติบุคคลอื่นตามที่ ธปท. กำหนด และออกตราสารหนี้ ธปท. ให้ผู้ให้ยืมตราสารหนี้เพื่อเป็นหลักประกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินนโยบายการเงิน รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย

ธปท. จะรับรู้ค่าธรรมเนียมจากการทำธุรกรรมเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน และเปิดเผยจำนวนตราสารหนี้ที่ยืมเป็นภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และกรณี ธปท. นำตราสารหนี้ที่ยืมไปขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ธปท. จะแสดงสิทธิที่จะได้รับคืนตราสารหนี้ตามสัญญาซื้อคืนด้วยมูลค่าตามสัญญาไว้ในสินทรัพย์อื่น และแสดงภาระผูกพันที่ต้องส่งคืนตราสารหนี้ไว้ในหนี้สินอื่น

3.14 ผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน

3.14.1 โครงการสมทบเงิน

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ให้พนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และให้ ธปท. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กองทุนนี้ได้จดทะเบียนกองทุน

สำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว เงินส่วนที่ ธปท. จ่ายสมทบเข้ากองทุนดังกล่าว รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

3.14.2 โครงการผลประโยชน์

โครงการผลประโยชน์ ประกอบด้วย โครงการบำเหน็จบำนาญ ตามข้อบังคับ ธปท. ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน ตามระเบียบ ธปท. เรื่อง การรักษาพยาบาล

ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) แสดงเป็นหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานด้วยมูลค่าปัจจุบัน และรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน สำหรับกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดขึ้น

4. เงินสดและเงินฝาก ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2556
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินสด	105,806	94,202
เงินฝากในประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	11	16
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	90,764	46,506
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	196,581	140,724
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำและเงินฝากพิเศษ)	411,363	352,270
รวม	**607,944**	**492,994**

ธปท. ถือเงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำ) เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มิได้ถือไว้เพื่อการชำระภาระผูกพันระยะสั้น

5. สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2556
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศทั้งหมด	68,796	72,814
หัก เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1	(8,194)	(9,345)
ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	(36,939)	(39,254)
สิทธิซื้อส่วนสำรอง	23,663	24,215
สิทธิพิเศษถอนเงิน	46,545	49,240
รวม	**70,208**	**73,455**

6. เงินลงทุนในหลักทรัพย์ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2556
หลักทรัพย์ในประเทศ		
แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	205,530	233,235
รวมหลักทรัพย์ในประเทศ	205,530	233,235
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		
แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	51,130	100,930
แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม		
ราคาทุน	2,323,808	2,645,245
บวก กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าและปรับมูลค่าเงินลงทุน	20,647	2,196
	2,344,455	2,647,441
รวมหลักทรัพย์ต่างประเทศ	2,395,585	2,748,371
รวม	**2,601,115**	**2,981,606**

7. เงินให้กู้ยืม ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2556
การให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินเพื่อผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย	165,604	198,266
การจัดสรรวงเงินแก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	1,955	2,231
รวม	**167,559**	**200,497**

การให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินเพื่อผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย เป็นการให้กู้ยืมตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พ.ศ. 2555

การจัดสรรวงเงินแก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นการจัดสรรตามภาระผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 21.5.1

8. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2557								
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				สุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	
ที่ดิน	2,473	-	-	2,473	-	-	-	-	2,473
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	4,247	52	1	4,298	2,399	197	-	2,596	1,702
อุปกรณ์	2,684	82	39	2,727	1,754	228	39	1,943	784
สินทรัพย์ระหว่างทำ	168	954	122	1,000	-	-	-	-	1,000
รวม	**9,572**	**1,088**	**162**	**10,498**	**4,153**	**425**	**39**	**4,539**	**5,959**

หน่วย : ล้านบาท

	ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2556								
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				สุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	
ที่ดิน	2,476	-	3	2,473	-	-	-	-	2,473
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	4,177	71	1	4,247	2,217	182	-	2,399	1,848
อุปกรณ์	2,705	163	184	2,684	1,682	253	181	1,754	930
สินทรัพย์ระหว่างทำ	357	293	482	168	-	-	-	-	168
รวม	**9,715**	**527**	**670**	**9,572**	**3,899**	**435**	**181**	**4,153**	**5,419**

ค่าเสื่อมราคาประจำปี 2557 และ 2556 มีจำนวน 413 ล้านบาท และ 435 ล้านบาท ตามลำดับ

9. สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2556
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ - เงินบาท	45,133	48,599
สินทรัพย์สุทธิจากสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ	-	43,312
รายได้ค้างรับ	16,445	14,134
อื่น ๆ	12,925	12,580
รวม	**74,503**	**118,625**

เงินลงทุนในองค์กรอื่น แสดงอยู่ในรายการอื่นๆ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2556 มีจำนวน 1,575 ล้านบาท และ 1,666 ล้านบาท ตามลำดับ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนของ ธปท. ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และระบบงาน แสดงอยู่ในรายการอื่นๆ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2556 มีจำนวนสุทธิ 290 ล้านบาท และ 365 ล้านบาท ตามลำดับ และมีค่าตัดจำหน่ายประจำปี 2557 และ 2556 จำนวน 116 ล้านบาท และ 117 ล้านบาท ตามลำดับ

10. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2556
เงินรับฝากแบบไม่มีดอกเบี้ย		
เงินรับฝากจากรัฐบาล	184,751	320,092
เงินรับฝากจากสถาบันการเงิน	105,058	99,548
เงินรับฝากอื่น	12,066	10,679
	301,875	430,319
เงินรับฝากแบบมีดอกเบี้ย	35,148	18,043
รวม	**337,023**	**448,362**

เงินรับฝากแบบมีดอกเบี้ย เป็นเงินรับฝากที่ ธปท. รับฝากจากสมาชิกสถาบันการเงินโดยจ่ายดอกเบี้ยเพื่อเป็นช่องทางให้สถาบันการเงินใช้ปรับสภาพคล่องสิ้นวัน และ ธปท. ใช้ควบคุมดูแลอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินให้เหมาะสมในการส่งผ่านนโยบายการเงิน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาตลาดการเงิน

11. สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร

สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศจัดสรรให้ตามสัดส่วนโควตาที่ประเทศไทยมีอยู่ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2556 สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรมีจำนวน 970 ล้านหน่วย สิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 46,339 ล้านบาท และ 49,044 ล้านบาท ตามลำดับ

12. หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน

หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2556 มียอดคงค้างจำนวน 271,360 ล้านบาท และ 257,790 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นการทำธุรกรรมในประเทศทั้งจำนวน

13. ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2556
พันธบัตร ธปท.		
อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี	1,925,421	1,855,618
อายุคงเหลือเกิน 1 ปี	810,843	977,920
หัก ส่วนที่ถือโดย ธปท.	(54,310)	(65,311)
	2,681,954	2,768,227
ตราสารหนี้ ธปท. อื่น (อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี)	812,320	703,420
รวม	**3,494,274**	**3,471,647**

ตราสารหนี้ที่ ธปท. เป็นผู้ออกประกอบด้วยพันธบัตร ธปท. และตราสารหนี้ ธปท. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของ ธปท. รวมทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย โดยในปี 2557 ธปท. มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร ธปท. จำนวน 72,205 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ ธปท. จำนวน 17,230 ล้านบาท แสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของดอกเบี้ยจ่าย

พันธบัตร ธปท. ส่วนที่ถือโดย ธปท. เกิดจากการซื้อคืนพันธบัตร ธปท. เพื่อช่วยให้การบริหารสภาพคล่องในตลาดเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

14. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2556
เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และ 2	8,195	9,345
ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	36,938	39,254
หนี้สินสุทธิจากสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ	8,590	-
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	4,511	3,910
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	17,777	18,317
อื่น ๆ	2,776	1,429
รวม	**78,787**	**72,255**

ทั้งนี้ หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ประกอบด้วย หนี้สินตามโครงการบำเหน็จบำนาญ 3,199 ล้านบาท และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน 1,312 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2556
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 1 มกราคม	3,910	3,800
ผลประโยชน์ของพนักงานสำหรับปี	227	204
ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างปี	(407)	(354)
ผลประโยชน์ของพนักงานที่รับโอนระหว่างกิจการสุทธิ	14	(21)
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	767	281
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	**4,511**	**3,910**

ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	
อัตราคิดลดเฉลี่ย	2.96% - 6.23%
อัตราขึ้นเงินเดือนถัวเฉลี่ย	7.00%
อัตราแนวโน้มต้นทุนการรักษาพยาบาล	5.00%
อายุขัย	ตารางมรณะของประเทศไทย พ.ศ. 2551

15. เงินจัดสรรตามกฎหมาย

ตามพระราชกำหนดโอนสินทรัพย์บางส่วนในบัญชีสำรองพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา พ.ศ. 2545 เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมและเสริมสร้างความมั่นคง โดยในปี 2545 ธปท. ได้รับโอนเงินบาทจากบัญชีสำรองพิเศษของทุนสำรองเงินตรา จำนวน 165,000 ล้านบาท เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสม และส่วนที่เกินจากการชดเชยดังกล่าวแสดงไว้เป็นเงินจัดสรรตามกฎหมาย จำนวน 27,308 ล้านบาท ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีรายการเคลื่อนไหวในบัญชีดังกล่าว

16. เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ

เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 มียอดคงเหลือ จำนวน 624 ล้านบาท เป็นเงินสำรองที่สะสมขึ้นจากกำไรสุทธิส่วนที่เหลือจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2533 - 2539 เพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐตามหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง โดยกระทรวงการคลังจะเป็นผู้กำหนดการนำส่งเงินดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินเพิ่มเติม ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิสะสมเข้าบัญชีดังกล่าวอีก

17. เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2556
กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(114,000)	115,691
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	20,675	2,206
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	(683)	(81)
กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าสัญญารับขายฝาก	33	(136)
รวม	**(93,975)**	**117,680**

เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน มีไว้เพื่อสะสมผลกำไรหรือขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 13 (2) แห่ง พ.ร.บ. ธปท.

18. ขาดทุนสะสม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2556 ธปท. มียอดคงค้างในบัญชีขาดทุนสะสม จำนวน 572,901 ล้านบาท และ 442,656 ล้านบาท ตามลำดับ รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงขาดทุนสะสมปรากฏในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน

ทั้งนี้ สาเหตุการขาดทุนในปี 2557 เกิดจากดอกเบี้ยจ่ายจากการดูดซับสภาพคล่องในการดำเนินนโยบายการเงิน

19. รายได้อื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2556
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	1,848	13,025
อื่น ๆ	170	2,185
รวม	**2,018**	**15,210**

20. ผลตอบแทนผู้บริหารสำคัญ

ในปี 2557 และ 2556 ธปท. ได้จ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้บริหารตั้งแต่ระดับรองผู้ว่าการขึ้นไปและคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ตาม พ.ร.บ. ธปท. ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผน สั่งการและควบคุมการดำเนินการของ ธปท. จำนวน 62 ล้านบาท และ 60 ล้านบาท ตามลำดับ

21. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ธปท. มีภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

21.1 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 864 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 883 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2558

นอกจากนี้ ธปท. มีภาระผูกพันตามสัญญารับขายฝากเงินเยนญี่ปุ่น เทียบเท่า 39 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2558 - 2563

ทั้งนี้ ธปท. ได้แสดงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าดังกล่าวไว้ในสินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9 หรือหนี้สินอื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 14

21.2 สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ โดยเป็นการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 28,094 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายคืนเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 5,535 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2558

ทั้งนี้ ธปท. ได้แสดงมูลค่าสุทธิจากภาระคงค้างของสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นหนี้สินอื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 14

21.3 สัญญาซื้อขายในอนาคต

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์ในอนาคต โดยเป็นการซื้อหลักทรัพย์ เทียบเท่า 27 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายหลักทรัพย์ เทียบเท่า 4,594 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนด ในปี 2558

21.4 สัญญาความตกลงกับธนาคารกลางอื่น

21.4.1 ธปท. มีบันทึกข้อตกลงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราอาเซียน (ASEAN Swap Arrangement - ASA) เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนอายุสัญญา 2 ปี สิ้นสุดวันที่ 16 พฤศจิกายน 2558 โดยกรณีที่ประเทศสมาชิกประสบปัญหาทางการเงิน ธปท. จะสมทบเงินช่วยเหลือในวงเงิน 300 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ ธปท. สามารถขอรับความช่วยเหลือได้ 2 เท่าของวงเงินสมทบหรือไม่เกิน 600 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ ในปี 2557 ธปท. และคู่สัญญามิได้มีการขอใช้วงเงินตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าว

21.4.2 ธปท. และกระทรวงการคลัง เป็นภาคีในสัญญาความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation Agreement - CMIM) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2553 โดยล่าสุดได้ลงนามสัญญาความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคีฉบับปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2557 ส่งผลให้ ธปท. ต้องสมทบเงินช่วยเหลือในกรณีที่ประเทศสมาชิกประสบปัญหาหรือมีแนวโน้มจะประสบปัญหาทางการเงินในวงเงินไม่เกิน 9,104 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ ธปท. สามารถขอรับความช่วยเหลือได้ในวงเงิน 2.5 เท่า ของวงเงินสมทบหรือไม่เกิน 22,760 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ ในปี 2557 ธปท. และคู่สัญญามิได้มีการขอใช้วงเงินตามสัญญาดังกล่าว

21.4.3 ธปท. มีการลงนามความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินสกุลท้องถิ่น (บาท-หยวน)(Chinese Yuan/Thai Baht Bilateral Swap Arrangement - BSA) กับธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการชำระธุรกรรมการค้าระหว่างประเทศวงเงินรวม 70,000 ล้านหยวน หรือเทียบเท่า 370,000 ล้านบาท โดยมีอายุสัญญา 3 ปี สิ้นสุดวันที่ 22 ธันวาคม 2560 ทั้งนี้ ในปี 2557 ธปท. และคู่สัญญามิได้มีการขอใช้วงเงินตามความตกลงดังกล่าว

21.5 ภาระผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ธปท. โดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีภาระผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ดังนี้

21.5.1 ความตกลงให้กู้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศฉบับใหม่ (New Arrangement to Borrow - NAB) วงเงิน 340 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศได้ขอใช้วงเงินดังกล่าวบางส่วนซึ่งแสดงไว้ในเงินให้กู้ยืมตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7

21.5.2 ความตกลงให้กู้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศภายใต้โครงการ 2012 Bilateral Borrowing ในรูปแบบ Note Purchase Agreement (NPA) วงเงิน 1,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ ในปี 2557 กองทุนการเงินระหว่างประเทศมิได้มีการขอใช้วงเงินตามความตกลงดังกล่าว

21.6 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ในการดำเนินกิจการตามปกติ ธปท. ถูกฟ้องร้องเป็นทุนทรัพย์รวมจำนวน 3,616 ล้านบาท ซึ่งในขณะนี้ยังไม่ทราบผลของคดี และจากการคาดการณ์เมื่อคดีถึงที่สุดความเสียหาย ซึ่งเป็นทุนทรัพย์ที่ถูกฟ้องร้องน่าจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ ธปท.

22. การบริหารความเสี่ยงของ ธปท.

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ธปท. ยึดหลักการมีธรรมาภิบาลที่ดี โดยมีคณะกรรมการต่าง ๆ ทำหน้าที่ดูแลและจัดการการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. เช่น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คบส.) ของ ธปท. ซึ่งมีผู้ว่าการเป็นประธาน และ คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (อสง.) ของ ธปท. ซึ่งมีรองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงินเป็นประธาน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ธปท. จากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เพื่อทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการ ธปท. ในการดูแลการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี และสร้างความมั่นใจว่าคณะกรรมการ ธปท. ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของ ธปท. ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กรจะเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของ ธปท. และคณะกรรมการต่าง ๆ

22.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

22.1.1 ความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท.

ความเสี่ยงหลักที่มีผลต่องบการเงินของ ธปท. มีดังนี้

1. ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) เกิดจากการที่สินทรัพย์ของ ธปท. ประกอบด้วยสินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นในการดำเนินนโยบายการเงินและดูแลเสถียรภาพค่าเงิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ในขณะที่หนี้สินส่วนใหญ่ของ ธปท. อยู่ในสกุลเงินบาท

2. ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) เกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศซึ่งเป็นผลจากการดำเนินนโยบายการเงิน อาจแตกต่างจากอัตราดอกเบี้ยที่ ธปท. ได้รับจากการลงทุนในต่างประเทศเป็นอย่างมาก

22.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ

การนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางการเงิน ทั้งความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) ในสภาวการณ์ปัจจุบันที่ตลาดพันธบัตรรัฐบาลของประเทศหลัก ๆ ยังคงให้อัตราผลตอบแทนต่ำอันเป็นผลมาจากการดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายของธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ ธปท. จึงได้มีการขยายขอบเขตการลงทุนไปในตลาดและสินทรัพย์ประเภทใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มอัตราผลตอบแทนและกระจายความเสี่ยง โดยที่ยังคำนึงถึงความมั่นคง สภาพคล่อง ผลตอบแทน และการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

ก. รักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อวัดค่าตามสกุลเงินที่มีความมั่นคงสูง
ข. ความเสี่ยงทางการเงินโดยรวมของเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดี

แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ประกอบด้วยความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสินทรัพย์ และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสกุลเงิน

   ธปท. บริหารความเสี่ยงด้านตลาดโดยการกำหนดองค์ประกอบของสินทรัพย์และสกุลเงินของกองทุนที่ใช้เป็นดัชนีอ้างอิง (Benchmark Portfolio) ให้มีการเปรียบเทียบระหว่างผลตอบแทนและความเสี่ยงที่เหมาะสม และอยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่คณะกรรมการ ธปท. กำหนด รวมทั้งมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Tracking Error Limits) จากการบริหารแบบที่สามารถเบี่ยงเบนออกจากดัชนีอ้างอิงได้ (Active Management) โดยแยกเป็นระดับการเบี่ยงเบนด้านสินทรัพย์และด้านสกุลเงิน รวมทั้งมีระบบงานที่ใช้ในการควบคุมดูแลไม่ให้มีการลงทุนที่เบี่ยงเบนเกินไปจากระดับความเสี่ยงที่กำหนด

   ในการจัดทำดัชนีอ้างอิงนั้น ได้ใช้หลักการสากลในการจัดทำเพื่อให้ได้กองทุนที่มีการกระจายตัวของสินทรัพย์และสกุลเงินที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นค่าความเสี่ยงรวมของความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนั้น ธปท. ยังทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยวิธี Stress Test เพื่อประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเงินสำรองระหว่างประเทศภายใต้สภาวะตลาดต่าง ๆ

2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธปท. อาจไม่ได้รับการชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้าหรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ ธปท. ความเสี่ยงนี้รวมถึงความเสี่ยงที่มูลค่าตลาดของตราสารหนี้ด้อยค่าลงจากการปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Downgrades) ของตราสารหนี้หรือของผู้ออกตราสารหนี้

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธปท.มีดังนี้

(1) กำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำ (Minimum Credit Rating) ของคู่ค้าและผู้ออกตราสาร เพื่อจำกัดให้ระดับ Credit Value-at-Risk อยู่ในระดับที่ต่ำ
(2) กำหนด Aggregate Credit Exposure Limits ของคู่ค้าในรูปของ Deposit Equivalent Exposure โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตและจำนวนคู่ค้าที่เหมาะสม
(3) กำหนด Individual Credit Exposure Limit ของคู่ค้าตามอันดับเครดิตโดยมีการปรับ Limit ตามเครื่องชี้แนวโน้มการปรับลดอันดับเครดิตก่อนการปรับลดอันดับเครดิตจริง
(4) กำหนด Sovereign Credit Limits โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ และเป็นข้อมูลที่นำไปใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิง

3. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) อาจเกิดได้จากการที่ ธปท. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เน้นการกำหนดระดับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Assets) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการในด้านสภาพคล่องและการเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ (Liquidity Premium) และผลเสียหายทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ต้องขายสินทรัพย์นั้น

22.2 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ธปท. ได้กำหนดให้ทุกส่วนงานใน ธปท. มีการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self - Assessment - CSA) อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อนำผลไปปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ได้ทบทวนกระบวนการในการรายงานเหตุการณ์ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Loss Incident Reporting) เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์ติดตามความเสี่ยง และกำหนดแนวทางป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ขึ้นอีกในอนาคต รวมทั้งได้ใช้ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System - RMS) เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ธปท.

สำหรับการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management) ธปท. มีแผนฉุกเฉินเพื่อรองรับสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของ ธปท. โดยในช่วงต้นปี 2557 เกิดความไม่สงบทางการเมืองที่ค่อนข้างยืดเยื้อ และส่งผลกระทบต่อการเดินทางมาปฏิบัติงานบริเวณพื้นที่ ธปท. สำนักงานใหญ่ ธปท. ได้ดำเนินการตามแผนฉุกเฉินโดยย้ายไปปฏิบัติงาน ณ สถานที่สำรองนอกเขต กทม. เป็นการชั่วคราว ทั้งนี้การปฏิบัติงานตามแผนฉุกเฉินดังกล่าวส่งผลให้ ธปท. สามารถดำเนินงานหลักได้อย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงัก และสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนต่อระบบการเงินของประเทศได้ในระดับหนึ่ง

23. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ธปท. ให้ออกงบการเงิน เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558

05
การบริหาร และการพนักงาน

ภาพรวมผลการดำเนินการและการกำกับดูแลกิจการ

1. ภาพรวมผลการดำเนินการในปี 2557

ธปท. ใช้ Balanced Scorecard (BSC) เป็นเครื่องมือหลักในการกำหนดเป้าหมาย ติดตามและประเมินผลการดำเนินการ โดยเป้าหมายสำคัญถูกแบ่งออก 4 กลุ่มดังนี้

1) การดำเนินการตามพันธกิจหลัก (Mission Targets)
2) การตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders' Needs)
3) การดำเนินการตามยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนพันธกิจหลัก (Strategic Thrusts)
4) การบริหารจัดการภายใน (Workforce & Internal Excellence)

BOT Strategic Roadmap 2557

ตามเป้าหมายที่กำหนดภายใต้กรอบ BSC ผลการดำเนินการสำคัญสำหรับปี 2557 สรุปได้ดังนี้

มุมมองที่ 1 พันธกิจหลัก (Mission Targets)

(1) **การดูแลเสถียรภาพราคา (Price Stability)** ธปท. บรรลุตามกรอบอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (Core Inflation) เฉลี่ยร้อยละ 0.5-3.0 นอกจากนี้ ธปท. ได้เสนอกระทรวงการคลังเพื่อกำหนดกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อสำหรับปี 2558 โดยเปลี่ยนจากอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยรายไตรมาสที่ร้อยละ 0.5-3.0 เป็นอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยรายปีที่ร้อยละ 2.5±1.5 ซึ่งสอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากลและระยะเวลาส่งผ่านของนโยบายการเงิน

(2) **การดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน (Financial Stability)** บรรลุเป้าหมายโดยสถาบันการเงินภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. มีสภาพคล่องสูง ธปท. ให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลในเชิงรุก (forward looking) โดยดูแลให้สถาบันการเงินมีฐานะกองทุนและระดับกันสำรองเพียงพอรองรับคุณภาพสินทรัพย์ที่อาจเสื่อมลงจากสมมติฐานต่าง ๆ รวมถึงผลการทดสอบ Stress Test เพื่อประเมินความเพียงพอของฐานะการเงินภายใต้ภาวะปกติและภาวะวิกฤติ พบว่าธนาคารพาณิชย์มีฐานะแข็งแกร่ง นอกจากนี้ ธปท. ได้ให้ความสำคัญในการปรับกระบวนการติดตามดูแลสถาบันการเงิน โดยขยายการตรวจสอบให้ครอบคลุมบริษัทลูกและบริษัทในเครือที่มีนัยสำคัญมากขึ้น เช่น บริษัทประกันภัย บริษัทหลักทรัพย์ เพื่อให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงของระบบการเงิน

(3) **การดูแลเสถียรภาพระบบชำระเงิน (Payment System Stability)** บรรลุตามเป้าหมายโดยระบบการชำระเงินสำคัญให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง (System Availability) และสอดคล้องตามมาตรฐานสากล โดยมีผลประเมินตนเอง (Self-assessment) ของระบบการชำระเงินสำคัญ (BATHNET และ ICAS) ผ่านตามเกณฑ์ Principles for Financial Market Infrastructures (PFMI) และ ธปท. ได้มีการประเมินตนเองในเรื่องอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของ ธปท. ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลระบบการชำระเงินที่สำคัญ พบว่ามีความสอดคล้องตาม PFMI เช่นกัน นอกจากนี้ ธปท. ได้ผลักดันให้บริษัท National ITMX ซึ่งดูแลระบบ Interbank Transaction Management and Exchange (ITMX) มีการประเมินตนเองตามมาตรฐานสากลครบทุกระบบงานที่ให้บริการ

(4) **ความเป็นเลิศด้านธนบัตร (Banknote Excellence)** ธปท. สามารถดำเนินการผลิตและบริหารจัดการธนบัตรได้บรรลุตามเป้าหมาย โดยธนบัตรหมุนเวียนในระบบอยู่ในสภาพดี มีเพียงพอต่อการใช้งาน ยากต่อการปลอมแปลง

(5) **การคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (Consumer Protection on Financial Services)** ธปท. บรรลุตามเป้าหมายทั้งด้านการรับเรื่องร้องเรียนที่ได้รับข้อยุติและการให้ความรู้ทางการเงินกับกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ ธปท. ได้ออกแนวปฏิบัติเรื่อง การคุ้มครองผู้ใช้เงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้มั่นใจว่าการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์มีการคำนึงถึงสิทธิของผู้ใช้บริการครบถ้วน รวมทั้ง ขอความร่วมมือให้บริษัทผู้ประกอบธุรกิจที่มิใช่สถาบันการเงินมีการรายงานข้อมูลอัตราค่าธรรมเนียมบริการทางการเงิน และธนาคารพาณิชย์และบริษัทในกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องมีการรายงานอัตราค่าธรรมเนียมเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เพื่อให้มีการเปิดเผยข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจนและโปร่งใส และเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเลือกใช้บริการที่ตรงกับความต้องการ

มุมมองที่ 2 การตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders' Needs)

ธปท. ให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจและสื่อสารกับสาธารณชนและภาคเอกชน ผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เช่น การสื่อสารกับภาคสถาบันการเงินในช่วงวิกฤติการเมือง ซึ่งทำให้ระบบการเงินและการชำระเงินทำงานได้อย่างราบรื่น การสื่อสารกับภาคเอกชนเพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดเชิงโครงสร้างเศรษฐกิจของไทย อาทิ โครงสร้างแรงงานและโครงสร้างอุตสาหกรรม เพื่อให้ภาคเอกชนตื่นตัวในการปรับตัวเชิงโครงสร้างมากขึ้น สำหรับผลสำรวจความเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงกว้าง (General Perception Audit) ที่ดำเนินการสำรวจตั้งแต่สิ้นปี 2556 ถึงต้นปี 2557 ชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการที่ดีขึ้นจากปี 2554 โดยกลุ่มเป้าหมายภายนอกยังมองว่า ธปท. มีความเป็นกลาง โปร่งใส มีอิสระ ยึดมั่นในหลักการ มีความน่าเชื่อถือสูง มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นมืออาชีพ และมีแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดตั้งสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ เพื่อให้เป็นองค์กรที่สามารถส่งเสริมการผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพเพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจการเงินของประเทศ ส่งเสริมการพัฒนางานวิชาการในวงกว้าง และเป็นศูนย์รวมของงานวิจัยที่รองรับโจทย์ด้านนโยบายของประเทศ

มุมมองที่ 3 ยุทธศาสตร์สนับสนุนพันธกิจหลัก (Strategic Thrusts)

ธปท. ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนพันธกิจหลักขององค์กร ได้แก่

(1) **ประสานนโยบายเศรษฐกิจเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน** : ธปท. ได้นำเสนอแนวคิดเพื่อร่วมขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศผ่านช่องทางต่างๆ อาทิ การปฏิรูปด้านการคลัง ได้จัดทำ white paper เสนอกระทรวงการคลังเกี่ยวกับแนวคิดการดำเนินนโยบายการคลังที่มีความรับผิดชอบ (fiscal rule/fiscal procedures/fiscal council) และได้ผลักดันการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจผ่านคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบกำกับดูแลและระบบบรรษัทภิบาลของรัฐวิสาหกิจ และได้นำเสนอประเด็นที่เป็นมาตรการเร่งด่วน และมาตรการปฏิรูปสร้างความเข้มแข็งระยะยาวให้กับคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) นอกจากนี้ ธปท. ได้ร่วมผลักดันกลยุทธ์ Connectivity ผ่านการจัดตั้งคณะทำงานร่วมกับส่วนงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะทำงานส่งเสริม การใช้เงินหยวนในการชำระค่าสินค้าและบริการ และคณะทำงานร่วมญี่ปุ่น-ไทย ซึ่งมีสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) เป็นแกนนำ เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านการเงิน และขยายขอบเขตความร่วมมือด้านการเงินสองประเทศ เป็นต้น

(2) **ดูแลให้ค่าเงินปรับตัวตามกลไกตลาดมากขึ้น** : ธปท. อยู่ระหว่างศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนต่อผู้ประกอบการ เพื่อประกอบการทบทวนกลยุทธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งคาดว่ารายงานจะแล้วเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 ธปท. ได้พัฒนาระบบงานเพื่อกำกับติดตามดูแลธุรกรรมเงินตราต่างประเทศตามแผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ โดยได้พัฒนาระบบพิจารณาคำขออนุญาตตามระเบียบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน และระบบเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในต่างประเทศ เพื่อให้รองรับการตรวจสอบติดตามเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับระบบการเงินของไทย

นอกจากนี้ ธปท. ได้ร่วมลงนามในความตกลงทวิภาคีเพื่อแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลหยวนและบาท (Bilateral Swap Agreement) และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแต่งตั้งธนาคารชำระดุลเงินหยวนในประเทศไทยกับธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (People's Bank of China - PBC) ซึ่งจะทำให้ไทยสามารถเข้าถึงแหล่งสภาพคล่องเงินหยวนของจีนได้มากขึ้น และจะช่วยให้ธนาคารพาณิชย์ไทยสามารถลดต้นทุนในการทำธุรกรรมเงินหยวน และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำธุรกรรมระหว่างไทยและจีนได้ด้วย

(3) **เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเงินสำรองทางการ** : ธปท. ได้มีการปรับโครงสร้างงานบริหารผู้จัดการทุนภายนอกเพื่อรองรับการขยายขอบเขตการลงทุน โดยให้ ธปท. ขยายขอบเขตการลงทุนผ่านผู้จัดการทุนภายนอก (External Fund Managers: EFMs) โดยกระจายการลงทุนไปยังสินทรัพย์และสกุลเงินใหม่ ๆ เพื่อสร้างผลตอบแทนที่สูงขึ้น ซึ่งเริ่มมีผลตั้งแต่ 1 มกราคม 2558

(4) **เพิ่มศักยภาพในการสอดส่องดูแลความเสี่ยงเชิงระบบ** : ธปท. ได้กำหนดกรอบ แนวทางและกระบวนการที่พร้อมในการให้ความช่วยเหลือสภาพคล่องทางการเงินแก่สถาบันการเงินและการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน และได้จัดทำกรอบและแนวทางในการจัดทำข้อมูลเพื่อรองรับงานด้านการดูแลเสถียรภาพการเงิน ได้แก่ ข้อมูลภาคอสังหาริมทรัพย์ ภาคครัวเรือน ภาครัฐ ภาคเอกชนที่ไม่ใช่ธนาคาร และเครื่องชี้วัดเสถียรภาพระบบการเงิน (Financial Soundness Indicators) รวมทั้งแนวทางในการจัดทำข้อมูลของบัญชีการเงินเศรษฐกิจรายภาค เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินความเสี่ยงเชิงระบบและความเชื่อมโยงของภาคเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดพิมพ์ Financial Stability Report เพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารนโยบายด้านเสถียรภาพระบบการเงินของ ธปท. กับสาธารณชน

(5) **ส่งเสริมพัฒนาการและประสิทธิภาพของระบบสถาบันการเงินเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน** : ธปท. มุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีการแข่งขันเพิ่มขึ้นในระบบสถาบันการเงินไทย โดยกระทรวงการคลังได้ให้ใบอนุญาตประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์แก่ผู้ให้บริการรายใหม่ ในรูปบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Subsidiary) 2 แห่ง ได้แก่ Australia & New Zealand Banking Group Limited และ Sumitomo Mitsui Trust Bank Limited และประสานงานกับกระทรวงการคลัง เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงิน ในการดำเนินมาตรการสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ (Nano Finance) และเพิ่มประสิทธิภาพของระบบธนาคารพาณิชย์ โดยลดต้นทุนของระบบด้วยการขยายระยะเวลามาตรการภาษีและค่าธรรมเนียมจากการควบรวมกิจการ รวมทั้งได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลลูกหนี้ SMEs และเผยแพร่ข้อมูลภาพรวมของเงินให้สินเชื่อและภาระผูกพันของธุรกิจ SMEs ให้แก่สถาบันการเงินเพื่อใช้พิจารณาขยายสินเชื่อแก่ธุรกิจ SMEs นอกจากนี้ ธปท. อยู่ระหว่างกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่ 3

(6) **ส่งเสริมประสิทธิภาพและความมั่นคงของระบบการชำระเงิน** : ธปท. ได้ส่งเสริมการใช้ e-Payment ในหน่วยงานภาครัฐและกำหนดแนวทางพร้อมกรอบเวลาการปรับเปลี่ยนบัตรเดบิตและบัตรเอทีเอ็มเป็นชิปการ์ด เพื่อเพิ่มความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นในการใช้บริการ รวมถึงพัฒนาและส่งเสริมการใช้มาตรฐานกลางข้อความการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (National Payment Message Standard : NPMS) ธปท. ได้ให้บริการโอนเงินผ่านระบบบาทเนตในส่วนของ Payment versus Payment (PvP) กับ USD CHATS เพื่อลดความเสี่ยงด้าน FX Settlement ของการชำระเงินสกุล USD ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2557 เป็นต้นมา และได้ออกมาตรการจัดการความเสี่ยงจากการชำระดุลสุทธิพร้อมกันหลายฝ่ายในระบบบาทเนต (Securities Requirement for Settlement: SRS) โดยได้ออกระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้รับหนังสือแสดงความตกลงจากธนาคารสมาชิกแล้ว และเตรียมความพร้อมในการดำรงตราสารหนี้ในไตรมาส 2 ปี 2558 นี้

สำหรับการดำเนินงานเพื่อรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) นั้น ธปท. ได้ร่วมกับธนาคารกลางในประเทศอาเซียนดำเนินการภายใต้คณะทำงาน Working Committee on Payment and Settlement System นอกจากนี้ ได้สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบการชำระเงินในภูมิภาค เพื่อผลักดันงานตามยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงเศรษฐกิจการเงินกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ กัมพูชา ลาว และเมียนมาร์ (CLM) สำหรับการกำหนดแนวทางปรับปรุง Business Continuity Plan (BCP) ของระบบการเงินของประเทศ ได้จัดทำสรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีผลกระทบรุนแรงเป็นวงกว้างที่อาจจะทำให้ระบบการเงินหยุดชะงัก รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางดำเนินการ

(7) **คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินอย่างเป็นระบบ** : ธปท. ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพของการรับและดูแลเรื่องร้องเรียน โดยการควบรวมงานที่เกี่ยวข้องกับการรับเรื่องร้องเรียนใน ธปท. ให้อยู่ภายใต้ส่วนงานเดียวกัน และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรู้ทางการเงินแก่กลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาสื่อความรู้ในรูปแบบของ Infographic ภาพนิ่ง และ Booklet เพิ่มมากขึ้น รวมถึงการจัดทำแผน "การจัดกิจกรรมมาตรฐาน (Toolkit)" และขยายช่องทางการเผยแพร่ผ่าน Facebook และจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ธปท. ยังคงมุ่งเน้นให้มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก อาทิ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) สมาคมธนาคารไทย และโดยเฉพาะกับ Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และทิศทางการดำเนินงานด้านการให้ความรู้ทางการเงินในระดับสากล

(8) **เสริมสร้าง BOT Social Capital ด้วยระบบ Reputation Management ที่มีประสิทธิผล** : โดยจัดทำหนังสือเนื่องในโอกาสครบรอบ 72 ปี ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจการเงินสำคัญที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของ ธปท. ในช่วงเวลาที่ผ่านมา เพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารไปยังกลุ่ม Stakeholders กลุ่มต่างๆ ให้มีความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และทิศทางการทำงานของ ธปท. ที่ผ่านมา นอกจากนี้ ได้ปรับปรุง BOT Website ให้เข้าใจง่ายรูปแบบทันสมัย สนองความต้องการของกลุ่มผู้ใช้งานภายนอก รวมทั้งสื่อสารภารกิจของ ธปท. มากขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ริเริ่มโครงการศูนย์การเรียนรู้สร้างสรรค์ ธปท. เพื่อให้เป็นแหล่งความรู้ทางด้านเศรษฐกิจการเงิน และเพิ่มความรู้ความเข้าใจต่อสาธารณชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ ธปท.

มุมมองที่ 4 การบริหารจัดการภายใน (Workforce & Internal Excellence)

ในด้านการสรรหาและพัฒนาพนักงาน ธปท. ได้ปรับระบบการสรรหาเป็นเชิงรุกมากขึ้น (Proactive Talent Sourcing) จัดทำแผนพัฒนาพนักงานกลุ่มศักยภาพ (Talent) ให้เติบโตและมีคุณลักษณะตามที่ ธปท. ต้องการ จัดทำแผนและพัฒนากลุ่มทดแทนตำแหน่งบริหารสำคัญ (Successor) เพื่อให้มีอัตรากำลังที่มีคุณภาพและมีจำนวนที่สามารถปฏิบัติตามพันธกิจและยุทธศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งเพียงพอที่จะรองรับภารกิจของ ธปท. ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงการปรับโครงสร้างเงินเดือนให้สอดคล้องกับโครงสร้างตำแหน่งงานเพื่อให้สามารถแข่งขันกับตลาดได้ มีการจัดทำแผนสร้างเสริมองค์กรสุขภาวะ (Happy Workplace) และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี (Healthy Environment) เพื่อนำ ธปท. ไปสู่การเป็นองค์กรในดวงใจ (Organization of Choice) และส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้สึกผูกพันกับองค์กร

ในด้านกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ธปท. ได้นำเครื่องมือปรับปรุงกระบวนการทำงาน (Business Process Improvement หรือ Lean Six Sigma-LSS) ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดขั้นตอนและเวลาดำเนินการในหลายกระบวนการ รวมทั้งมีการปรับกระบวนการวางแผนให้สอดรับกับกระบวนการบริหารผลงาน และยกระดับการตั้งเป้าหมายงานให้ท้าทายขึ้น เพื่อช่วยในการขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ธปท. เริ่มนำหลักการ Activities - based Costing (ABC) มาประยุกต์ใช้โดยให้เชื่อมโยงกับกรอบ Balanced Scorecard ซึ่งเป็นกรอบในการบริหารผลงานของ ธปท. ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเชื่อมโยงการวิเคราะห์การใช้ทรัพยากรและผลงานอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังช่วยสร้างการตระหนักรู้ในเรื่องของต้นทุนการดำเนินการได้ดีขึ้น โดยระบบดังกล่าวคาดว่าจะแล้วเสร็จปี 2558

2. โครงสร้างองค์กร ระบบงาน และกระบวนการทำงาน

ธปท. ยังดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ระบบงาน และกระบวนการทำงาน ในปี 2557 อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการผลักดันงานสำคัญตามพันธกิจหลักและแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี ของ ธปท. (ปี 2555-2559) เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพงานและการเพิ่มสมรรถนะขององค์กร (Organization Capability) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาองค์กรแบบองค์รวมที่เชื่อมโยงระบบงานและโครงสร้างองค์กรเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ (Organization Alignment) รวมทั้งการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรที่เพียงพอรองรับความท้าทายและภาระงานสำคัญ ๆ สรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ มีดังนี้

2.1 การปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และกระบวนการทำงานที่มีนัยสำคัญต่อยุทธศาสตร์องค์กร

2.1.1 ยุทธศาสตร์ด้านการประสานนโยบายเศรษฐกิจการเงินในสภาพแวดล้อมที่ระบบการเงินโลกมีความผันผวนและส่งผลกระทบต่อพลวัตรเศรษฐกิจการเงินไทย จึงเป็นความท้าทายที่ ธปท. ต้องเผชิญกับแรงกดดันจากความคาดหวังของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ (Key Stakeholders) ที่มีต่อบทบาทการดำเนินนโยบายด้านการเงินของ ธปท. ดังนั้นจึงมีการจัดตั้ง "ส่วนเศรษฐกิจภาคกลาง" สังกัดฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน (ฝศง.) เพื่อช่วยให้ ธปท. สามารถวิเคราะห์กิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับจุลภาคได้ครอบคลุมทั้งประเทศ เป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพการประมาณการเศรษฐกิจและการตัดสินใจดำเนินนโยบายทางการเงินได้แม่นยำยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังปรับปรุงการเสนองานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้องานด้านเศรษฐกิจของสำนักงานภาคทั้ง 3 แห่ง ให้เสนอตรงต่อผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน เพื่อให้การส่งผ่านนโยบายการดำเนินการด้านเศรษฐกิจของสายนโยบายการเงินและสำนักงานภาคสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสานงานและเชื่อมโยงกันมากขึ้น ลดความซ้ำซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพ และความยืดหยุ่นคล่องตัว ในการบริหารอัตรากำลังและพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะการโยกย้ายหมุนเวียนพนักงานระหว่างกัน จะช่วยลดช่องว่างความแตกต่างด้านศักยภาพของพนักงานลง

นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดตั้งสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ (สศป.) เป็นส่วนงานหนึ่งของ ธปท. ที่มีรูปแบบการบริหารจัดการแบ่งกึ่งอิสระ มีคณะกรรมการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วยฯ กำกับดูแลโดยตรง ทั้งนี้เพื่อให้สถาบันฯ ดำเนินงานตามพันธกิจหลักด้านการผลิตงานวิจัยเกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจการเงินที่สำคัญของประเทศ งานวิจัยที่รองรับพันธกิจหลักของ ธปท. และมีบทบาทในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนางานวิชาการในวงกว้างโดยเป็นศูนย์ประสานงาน และเชื่อมโยงทางด้านการทำวิจัยระหว่าง ธปท. กับสถาบันวิจัย และหน่วยงานภายนอกทั้งในและต่างประเทศ

2.1.2 ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารเงินสำรองทางการ มีการจัดตั้ง "ส่วนกลยุทธ์บริหารผู้จัดการทุนภายนอก" สังกัดฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร (ฝบส.) เพื่อรองรับการขยายสัดส่วนการลงทุนผ่านผู้จัดการทุนภายนอกตามที่คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย (กกธ.) อนุมัติให้ขยายกรอบการลงทุนไปยัง Emerging Market และเพิ่มประเภทตราสารการลงทุนให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น ตลอดจนจัดให้มีการถ่ายทอดและเรียนรู้ความรู้เชิงลึกจากผู้จัดการทุนภายนอก เพื่อรองรับการดำเนินการลงทุนเองในอนาคต ต่อมามีการพิจารณาทบทวนการแบ่งงานและการจัดโครงสร้างองค์กรอีกครั้งเพื่อความเหมาะสม โดยให้ ฝบส. รับผิดชอบงานกำกับการลงทุนและบริหารความเสี่ยง และโอนย้ายงานเฉพาะด้านที่เกี่ยวกับการลงทุนของผู้จัดการทุนภายนอกไปสังกัดฝ่ายบริหารเงินสำรอง (ฝบง.) ซึ่งจะช่วยให้ ธปท. มองเห็นภาพรวมการบริหารการลงทุนในเงินสำรองทางการได้ทั้งหมด

2.1.3 ยุทธศาสตร์ด้านการสื่อสารภายในและภายนอกมีการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและระบบงานของฝ่ายบริหารการสื่อสารองค์กร (ฝบร.) ให้สอดรับกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ ธปท. โดยมุ่งเน้นการทำงานที่เข้าถึงและเชื่อมโยงกับความต้องการของ Stakeholder อย่างเป็นระบบ ปรับเปลี่ยน บทบาทงานเลขานุการให้ทำงานเชิงกลยุทธ์ ทำหน้าที่เป็น Corporate Secretary เน้นการทำงานลักษณะ Partnership กับส่วนงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการทำงานในเชิงลึกและ Forward looking เพื่อผลักดันให้เกิด Reputation Management และการสื่อสารสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกับนโยบาย ธปท.

2.2 การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและกระบวนการทำงาน เพื่อรองรับภาระงานสำคัญๆ ตามกฎหมาย

2.2.1 สายนโยบายสถาบันการเงิน (สนส.) มีการปรับเพิ่มขยายส่วนงานในฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน เพื่อให้สามารถรองรับภารกิจด้านกำกับและตรวจสอบผู้ให้บริการระบบการชำระเงินตามมาตรา 4 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 โดยรับโอนงานด้านกำกับดูแลและพิจารณาคำขอของผู้ให้บริการการชำระเงินมาจากฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน สายกำกับสถาบันการเงิน เพื่อให้การควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินครอบคลุมงานทุกด้านและเบ็ดเสร็จในที่เดียว ได้แก่ การกำหนดเกณฑ์นโยบายการกำกับดูแลและตรวจสอบ นอกจากนี้ให้โอนงานศึกษาจัดทำท่าทีประกอบการกำหนดนโยบายกำกับดูแลสถาบันการเงินจากฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน มาไว้ที่ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน (เดิมชื่อฝ่ายนโยบายความเสี่ยง) เพื่อรวมศูนย์งานด้านนโยบายการกำกับสถาบันการเงินไว้ที่เดียว เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

2.2.2 ฝ่ายจัดการกองทุน (ฝกท.) ปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเพิ่มทีมกลยุทธ์และความช่วยเหลือสถาบันการเงิน เพื่อรองรับงานวางแผนกลยุทธ์ของกองทุนฟื้นฟูในระยะกลางและยาว และแผนสนับสนุนช่วยเหลือสถาบันการเงินที่อยู่ระหว่างเสนอปรับแก้ไขกฎหมายใหม่ ช่วยเอื้ออำนวยให้ ธปท. ดำเนินหน้าที่บริหารกองทุนฟื้นฟูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และกระบวนการทำงาน เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพงานและยกระดับศักยภาพองค์กร

2.3.1 การวางแผนกำลังคนเชิงกลยุทธ์ 3 ปี (ปี 2557 - 2559) โดย ธปท. ตระหนักถึงความท้าทายและภาระงานตามยุทธศาสตร์ นโยบายและกฎหมายที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการแข่งขันด้านบุคลากรที่มีศักยภาพในตลาดแรงงานที่ค่อนข้างสูง ธปท. จึงให้สายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร ร่วมกับทุกส่วนงานดำเนินการวางแผนกำลังคนเชิงกลยุทธ์ระยะ 3 ปี (2557 - 2559) รองรับการบริหารและจัดสรรทรัพยากรบุคคลให้ได้ทั้งจำนวนและ

คุณสมบัติที่ถูกต้อง (Right people with the right skills) เหมาะสมกับตำแหน่งงาน (Right place) ในเวลาที่ต้องการ (Right time) เพื่อรองรับการผลักดันงานตามยุทธศาสตร์ นโยบาย ภารกิจตามกฎหมาย และงานประจำปกติที่มีความสำคัญให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.3.2 จัดตั้งฝ่ายวิจัยออกบัตรธนาคาร (ฝวธ.) ในสายออกบัตรธนาคาร เพื่อมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพงานวิจัยด้านการผลิตและการกระจายธนบัตร โดยการเพิ่มบทบาทและภารกิจปรับปรุงระบบงาน โครงสร้างองค์กร และการบริหารจัดการงาน ให้งานวิจัยมีลักษณะรวมศูนย์ครอบคลุมทั้งด้านเคมี ฟิสิกส์ วิศวกรรม และการบริหารจัดการธนบัตร

2.3.3 สายกำกับสถาบันการเงิน (สกส.) ปรับภารกิจและระบบงานให้สอดคล้องกับหน้าที่และความท้าทายที่ต้องเผชิญ เพื่อรักษาความมีเสถียรภาพของสถาบันการเงินและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้บริการ โดย

- ปรับเปลี่ยนแนวทางการตรวจสอบสถาบันการเงินให้ครอบคลุมได้ทั้งเชิงลึกและกว้าง และทุกความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้
- ตัดลดงานที่หมดความจำเป็นโดยยุบส่วนพัฒนาการตรวจสอบ ICAAP และตั้งเป็นส่วนตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศแทน เพื่อให้มีอัตรากำลังเพียงพอรองรับงานตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพิ่มมากขึ้นตามธุรกิจของธนาคารพาณิชย์
- โอนงานกำกับ e-Payment ไปที่ฝ่ายนโยบายการชำระเงิน และงานรับเรื่องร้องเรียนไปที่ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน เพื่อให้งานที่มีความเชื่อมโยงกันเบ็ดเสร็จอยู่ภายใต้สังกัดเดียว
- พัฒนาศักยภาพพนักงานให้ทันกับความก้าวหน้าของธุรกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบให้ตรวจได้ทั้งกลุ่มธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ในเชิงลึกมากขึ้น

2.3.4 จัดตั้ง "โครงการ Business Process Improvement" ขึ้น โดย ธปท. กำหนดเป้าหมายให้ทุกส่วนงานในฐานะเจ้าของกระบวนการทำงานดำเนินการปรับปรุงกระบวนการทำงานด้วยการนำแนวคิด Lean มาปรับใช้ เพื่อ**ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความกระชับ รวดเร็ว ลดข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นให้น้อยที่สุด เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงานอย่างยั่งยืน และใช้อัตรากำลังได้อย่างคุ้มค่า** นอกจากนี้ ธปท. ยังมุ่งหวังให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทาย

3. การกำกับดูแลกิจการและการบริหารความเสี่ยง

3.1 การกำกับดูแลกิจการ

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ได้กำหนดภารกิจหลักของ ธปท. และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ธปท. ในการควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ ธปท. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน รวมถึงแผนงาน งบประมาณ และหลักเกณฑ์การบริหารสินทรัพย์ของ ธปท. และให้ ธปท. ดำเนินการด้านนโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน และนโยบายระบบการชำระเงิน ภายใต้การดำเนินการของคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบนโยบายแต่ละด้าน ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.)

ทั้งนี้ เพื่อให้มีการประสานงานในการกำหนดนโยบายร่วมกัน และเชื่อมโยงความรับผิดชอบในการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายต่างๆ ธปท. มีระบบการทำงานที่ประสานความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการนโยบายในรูปคณะอนุกรรมการ เช่น คณะอนุกรรมการเสถียรภาพระบบการเงิน (อสร.) เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย (กตส.) ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ธปท. จะทำหน้าที่เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการ ธปท. ในการกำกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด ธปท. ให้เป็นไปโดยสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม มีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบกิจการภายในที่มีประสิทธิภาพและรัดกุม

ในส่วนของการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ธปท.จากกรรมการ ธปท. ที่ไม่ใช่ผู้บริหารของ ธปท.และจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จะทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการ ธปท. ในการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี

3.2 การบริหารความเสี่ยงองค์กร

การบริหารความเสี่ยงของ ธปท. มีคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คบส.) ซึ่งมีผู้ว่าการเป็นประธาน และคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (อสง.) ซึ่งมีรองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงินเป็นประธาน โดยมีฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กรเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลงานบริหารความเสี่ยง ให้เป็นไปตามนโยบายของ ธปท. และคณะกรรมการชุดต่างๆ โดยครอบคลุมความเสี่ยงด้านนโยบายและด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และความเสี่ยงด้านชื่อเสียง รายละเอียดสรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

3.2.1 การบริหารความเสี่ยงภาพรวม

ในปี 2557 ธปท. ได้มีการประเมินความเสี่ยงซึ่งมีนัยสำคัญต่อองค์กร และพิจารณาแนวทางจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม กระบวนการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวจะช่วยเสริมให้การดำเนินงานของ ธปท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และสร้างความมั่นใจว่า คณะกรรมการ ธปท. และคณะผู้บริหารระดับสูงของ ธปท. ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน และมีแนวทางจัดการและควบคุมที่เหมาะสม ทั้งนี้ ธปท. ได้นำประเด็นความเสี่ยงองค์กรเหล่านี้มาใช้ประกอบในการพิจารณาจัดทำแผนงานสนับสนุนยุทธศาสตร์ปี 2558 ด้วย

3.2.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. ครอบคลุมความเสี่ยงทางการเงินที่เป็นผลจากการดำเนินบทบาทการเป็นธนาคารกลาง 3 ด้านหลัก ได้แก่ การบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ การดำเนินนโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน และการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินเพื่อรักษาเสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน โดยที่ความเสี่ยงทางการเงินจำแนกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) คือ ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน และราคาหลักทรัพย์ที่ลงทุน
2) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่อาจไม่ได้รับการชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้า หรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ ธปท. ความเสี่ยงนี้รวมถึงความเสี่ยงที่มูลค่าตลาดของตราสารด้อยค่าลงจากการปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ
3) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถได้มาซึ่งสภาพคล่องภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

ทั้งนี้ เป้าหมายการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. ได้แก่

1) การใช้ประโยชน์จากแนวทางและเทคนิคการบริหารความเสี่ยงทางการเงินอย่างเหมาะสม เพื่อเสริมให้การดำเนินนโยบายเป็นไปอย่างรอบคอบ รัดกุม โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินนโยบายตามบทบาทหน้าที่ของธนาคารกลาง
2) การวางระบบการบริหารความเสี่ยงให้รวมเข้าไปในกระบวนการพิจารณาและการดำเนินนโยบายอย่างบูรณาการ

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. ประกอบด้วยคณะกรรมการและอนุกรรมการหลายชุด ที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและกำกับควบคุมดูแล สรุปได้ดังนี้

1) คณะกรรมการ ธปท. กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศในระดับสูงสุด ได้แก่ วัตถุประสงค์และแนวทางการบริหารกองทุนต่าง ๆ ของเงินสำรองระหว่างประเทศ ประเภทสินทรัพย์และธุรกรรมที่อนุญาตให้ลงทุน ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และหลักเกณฑ์การบริหารความเสี่ยงทั้งความเสี่ยงด้านตลาด ด้านเครดิต และด้านสภาพคล่อง
2) คณะกรรมการตรวจสอบ (กตส.) กำหนดนโยบายตรวจสอบการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน รวมถึงนโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3) คณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) สนับสนุนคณะกรรมการ ธปท. ในการดูแลการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. ให้มีการประเมินความเสี่ยง การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ การติดตาม รายงาน และควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม
4) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คบส.) กำหนดกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยง รวมถึงการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. และการบริหารจัดการเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กร รวมทั้งอนุมัติเกณฑ์การบริหารความเสี่ยงภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ธปท.
5) คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (อสง.) กลั่นกรองกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. เพื่อเสนอต่อ คบส. พิจารณา รวมถึงอนุมัติและติดตามการดำเนินการในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. ภายใต้กรอบที่คณะกรรมการ ธปท. และ คบส. กำหนด
6) คณะอนุกรรมการตลาดเงิน (อนต.) ดูแลให้การดำเนินการด้านนโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน เป็นไปตามเกณฑ์การควบคุมความเสี่ยงตามที่ คบส. กำหนด รวมทั้งอนุมัติหลักเกณฑ์ที่อยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจที่มี

ทั้งนี้ ฝ่ายที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงินให้เป็นไปตามกรอบและนโยบายที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ ได้แก่ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร (ฝบส.) ซึ่งรายงานตรงต่อรองผู้ว่าการ ด้านบริหาร เพื่อให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน (Segregation of Duties) และมีการตรวจสอบถ่วงดุล (Check and Balance) กับฝ่ายบริหารเงินสำรอง

ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ทำธุรกรรม (Front Office)
อนึ่ง ฝบส. ประเมิน กำกับ และติดตาม ผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการบริหารสินทรัพย์ ผ่านระบบ Wall Street System (WSS) ซึ่งเป็นระบบ Straight Through Processing โดยมีระบบ Compliance, Access และ Audit Trail ที่ดี และสามารถวัดความเสี่ยงได้แบบ Real-time

ธปท. ทบทวนดัชนีอ้างอิงของกองทุนต่างๆ เป็นประจำตามกรอบระยะเวลาการลงทุน เพื่อให้สัดส่วนการลงทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ภาพรวมของการทบทวน ทำให้การบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศในปัจจุบันมีการกระจายความเสี่ยงมากกว่าในอดีต ผ่านการถือครองสินทรัพย์และสกุลเงินที่หลากหลายมากขึ้น

3.2.3 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

1) การประเมินความเสี่ยงและการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self - Assessment : CSA)
ในปี 2557 ทุกส่วนงานใน ธปท. มีการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมด้วยตนเองตามระเบียบของ ธปท. ซึ่งกำหนดให้ทุกส่วนงานประเมิน CSA อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อนำผลดังกล่าวไปปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ ธปท. ได้ทบทวนกระบวนการในการรายงานเหตุการณ์ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Loss Incident Reporting) รวมทั้ง ได้ใช้ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System : RMS) เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ธปท.

2) การจัดทำและทดสอบแผนฉุกเฉิน (Business Continuity Plan : BCP)
ปัจจุบัน ธปท. มีแผนฉุกเฉินเพื่อรองรับสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของ ธปท. ประกอบด้วยแผนฉุกเฉินกรณีเกิดวินาศภัยและเหตุการณ์ความไม่สงบ และแผนฉุกเฉินเพื่อเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก โดยในช่วงต้นปี 2557 ที่เกิดความไม่สงบทางการเมืองที่ค่อนข้างยืดเยื้อและส่งผลกระทบต่อการเดินทางมาปฏิบัติงานบริเวณพื้นที่ ธปท. สำนักงานใหญ่ ธปท. ได้มีการดำเนินการตามแผนฉุกเฉิน โดยย้ายไปปฏิบัติงานที่สถานที่สำรองนอกเขต กทม. เป็นการชั่วคราว ส่งผลให้ ธปท. สามารถดำเนินงานหลักได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงัก นอกจากนี้ สำหรับความคืบหน้าการดำเนินงานตามโครงการปรับปรุง Business Continuity Plan (BCP) เพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบในวงกว้าง (Wide-scale Impact) นั้น ธปท. อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติงานสำรองแห่งใหม่ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตภูมิภาค ทั้งนี้ คาดว่าจะพร้อมใช้งานในช่วงปลายปี 2559

4. การบริหารทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร

4.1 สถานะด้านกำลังคน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 มีจำนวนพนักงานทั้งสิ้น 3,659 คน ลดลงจากสิ้นปี 2556 จำนวน 5 คน หรือ ร้อยละ 0.13 เนื่องจากมีพนักงานออกจากงาน 107 คน ขณะที่มีพนักงานเข้าใหม่ 102 คน ในจำนวนพนักงานทั้งสิ้นดังกล่าวเป็นพนักงานชายและพนักงานหญิงร้อยละ 46 และร้อยละ 54 ตามลำดับ

ในปี 2557 พนักงานที่ออกจากงาน 107 คน แบ่งเป็นเกษียณอายุ 71 คน ลาออกด้วยความสมัครใจ 15 คน ส่วนที่เหลืออีก 21 คน เป็นการให้ออกจากงานก่อนบรรจุ ถึงแก่กรรมและเลือกออกจากงานก่อนเกษียณอายุ (Early Retirement) ในขณะเดียวกันมีพนักงานเข้าใหม่จำนวน 102 คน กระจายปฏิบัติงานในสายงานต่าง ๆ รวม 10 สายงาน และ 1 ฝ่ายงาน ที่สำคัญได้แก่ สายระบบข้อสนเทศ สายนโยบายการเงิน สายช่วยงานบริหาร สายกำกับสถาบันการเงิน สายออกบัตรธนาคาร สายตลาดการเงินและฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร

ตารางแสดงสรุปข้อมูลของพนักงาน ธปท. ปี 2557

จำนวนพนักงานทั้งสิ้น	**3,659 คน**	**ลดลงจากสิ้นปี 2556 ร้อยละ 0.13**
<u>เพศ</u>		<u>สัดส่วนต่อพนักงานทั้งสิ้น</u>
พนักงานชาย	1,683 คน	ร้อยละ 46
พนักงานหญิง	1,976 คน	ร้อยละ 54
<u>ระดับการศึกษา</u>		<u>สัดส่วนต่อพนักงานทั้งสิ้น</u>
ปริญญาเอก	68 คน	ร้อยละ 1.85
ปริญญาโท	1,670 คน	ร้อยละ 45.65
ปริญญาตรี	1,482 คน	ร้อยละ 40.50
ต่ำกว่าปริญญาตรี	439 คน	ร้อยละ 12.00
<u>สังกัดของพนักงานเข้าใหม่</u>		<u>สัดส่วนต่อพนักงานเข้าใหม่</u>
สายระบบข้อสนเทศ	16 คน	ร้อยละ 15.68
สายนโยบายการเงิน	15 คน	ร้อยละ 14.70
สายช่วยงานบริหาร	15 คน	ร้อยละ 14.70
สายกำกับสถาบันการเงิน	14 คน	ร้อยละ 13.72
สายออกบัตรธนาคาร	14 คน	ร้อยละ 13.72
สายตลาดการเงินและและฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร	13 คน	ร้อยละ 12.74
สายนโยบายสถาบันการเงิน	4 คน	ร้อยละ 3.92
สายตรวจสอบกิจการภายใน	3 คน	ร้อยละ 2.94
สายวางแผนและงบประมาณ	2 คน	ร้อยละ 1.96
สายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร	2 คน	ร้อยละ 1.96
ฝ่ายจัดการกองทุน	2 คน	ร้อยละ 1.96

4.2 การบริหารทรัพยากรบุคคล

ในปี 2557 ธปท. ได้ดำเนินงานตามกรอบแนวคิดแผนยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร Phase 1 ต่อเนื่องจากปี 2556 เพื่อรักษาความเป็นองค์กรที่มีผลปฏิบัติงานเป็นเลิศ (High Performance Organization) โดยได้ดำเนินการตามกิจกรรมสอดรับกับเป้าหมายงานทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านวางแผนและสรรหาบุคลากร ด้านพัฒนาและกลยุทธ์การรักษาบุคลากร ด้านพัฒนาคุณภาพภาวะผู้นำ ด้านบริหารผลงาน สิทธิประโยชน์ การยกย่องและให้รางวัล ด้านการมีส่วนร่วมและผูกพันของพนักงานและด้านปรับกระบวนการทำงานและโครงสร้างองค์กร ซึ่งได้พิจารณาดำเนินการจากระยะเวลาและผลกระทบ โดยมีกิจกรรมที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2557 เช่น การปรับโครงสร้างเงินเดือนใหม่ การเพิ่มจำนวนทุนการศึกษา และปรับเกณฑ์การส่งพนักงานไปปฏิบัติงานองค์กรภายนอก (Secondment) การปรับเพิ่มสวัสดิการโครงการ Employee Assistant Program (EAP) ให้คำปรึกษาในด้านต่าง ๆ ทางโทรศัพท์ (Hotline สบายใจ) ให้แก่พนักงานและครอบครัว การปรับระบบค่างานและโครงสร้างระดับตำแหน่ง การเริ่มโครงการยกย่องและให้รางวัล (Recognition and Awards) ตั้งกลุ่มงานรับและสืบสวนเรื่องร้องทุกข์และร้องเรียน เป็นต้น

เรื่องเตรียมกำลังคนทดแทนได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยได้นำข้อมูลพนักงานกลุ่มผู้สืบทอดตำแหน่งงาน (Successor Pool) ระดับผู้บริหารส่วนขึ้นไป และพนักงานกลุ่มศักยภาพ (Talent) ระดับผู้บริหารทีมและเจ้าหน้าที่ชำนาญงานมาประกอบการพิจารณาในการเลื่อนตำแหน่ง/การย้ายพนักงาน รวมทั้งดำเนินการจัดทำเส้นทางอาชีพ (Career Road Map - CRM) และแผนพัฒนาพนักงานรายบุคคล (Individual Development Plan - IDP) เพื่อพัฒนาให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเตรียมความพร้อมรองรับภารกิจและตำแหน่งเป้าหมายในอนาคตอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการพัฒนาพนักงานกลุ่มผู้สืบทอดตำแหน่งงาน และพนักงานกลุ่มศักยภาพ ทั้งด้านภาวะผู้นำ การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์และทักษะความสามารถด้านอื่น ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การหมุนเวียนงานในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะระดับผู้อำนวยการขึ้นไป การส่งพนักงานไปปฏิบัติงานองค์กรภายนอก (Secondment Program) การโค้ชระดับผู้บริหาร (Executive Coaching) เป็นต้น

สำหรับการสรรหาบุคลากรภายนอก ธปท. ได้เพิ่มช่องทางการสรรหาและรูปแบบ การจ้างใหม่ ๆ โดยยังคงดำเนินการควบคู่ไปกับการส่งเสริมภาพลักษณ์ ธปท. เช่น การจ้างงานในรูปแบบพนักงานสัญญาจ้าง การปรับปรุงโครงการนักศึกษาฝึกงานให้เชื่อมโยงไปสู่การสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ จัดโครงการสรรหาเชิงรุกร่วมกับมหาวิทยาลัย (Campus Visit) รวมถึงการสื่อสารผ่านสังคมอิเล็กทรอนิกส์ (Social Media) เช่น Facebook เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วถึงและรวดเร็ว ซึ่งส่งผลให้คุณภาพของผู้สมัครมีแนวโน้มดีขึ้น

นอกจากนี้ ธปท. ได้เตรียมความพร้อมในการมุ่งสู่การเป็นองค์กรในดวงใจ (Towards Organization of Choice) ตามแผนยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร Phase 2 โดยมีความมุ่งหวังที่จะให้พนักงานมีความสุขในการทำงาน (Happiness) มีความภาคภูมิใจ (Pride) และมีความผูกพัน (Engagement) รวมทั้งพนักงานมีความพึงพอใจในวัฒนธรรมในการทำงาน รู้สึกเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมกับความสำเร็จขององค์กร ธปท. จึงได้จัดจ้างที่ปรึกษาบริษัทไพร้ซวอเตอร์เฮ้าส์คูเปอร์ส จำกัด (PwC) ดำเนินการแปลงแผนกลยุทธ์ เป็นแผนกิจกรรม (Tactical Plan) ที่เชื่อมโยงกันและสามารถปฏิบัติได้จริง ก่อนที่จะนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในปี 2558 ต่อไป โดยประกอบด้วยเป้าหมายใน 2 ส่วน ดังนี้

1. การสร้างเสริมองค์กรสุขภาวะ (Happy Workplace) ซึ่งแบ่งงานออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความหลากหลายและการมีส่วนร่วม การบริหารคนต่างรุ่น สมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน และการบริหารสุขภาพแบบองค์รวม โดยให้พนักงานมีส่วนร่วมผ่านทางคณะกรรมการปรึกษาหารือร่วม (กปร.) ซึ่งมีตัวแทนพนักงานจากทุกสายงานเข้าร่วม

2. การมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่เกื้อหนุน (Enabling Working Environment) ซึ่งแบ่งงานออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ วัฒนธรรมองค์กรและค่านิยมร่วม กฎระเบียบที่เหมาะสมและยืดหยุ่น สิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่ การยกย่องชมเชยและการให้รางวัล และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (คปอ.) เพื่อดูแลให้พนักงานมีความปลอดภัย และมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน รวมทั้งมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่เกื้อหนุน

ในด้านการบริหารผลงาน ธปท. ได้มีการจัดทำเป้าหมายงานรายบุคคลที่สอดคล้องกับ Balance Scorecard (BSC) และแผนงานกลยุทธ์ขององค์การ และพัฒนาตัวชี้วัดให้เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถผลักดันผลงานโดยรวมของ ธปท. ให้ดียิ่งขึ้น ขณะเดียวกันได้ปรับหลักเกณฑ์การกำหนดสัดส่วน (Force ranking) ให้มีความยืดหยุ่นขึ้น เพื่อให้การประเมินผลการปฏิบัติงานมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงโดยเน้น Positive Reinforcement รวมทั้งสนับสนุนให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Constructive Feedback) สำหรับผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรม เพื่อให้มีการพัฒนาผลการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ผลงานโดยรวมของ ธปท. อีกทางหนึ่ง

สำหรับการบริหารค่าตอบแทน ธปท. ได้เข้าร่วมสำรวจค่าตอบแทนกับกลุ่มธุรกิจการเงิน โดยค่าตอบแทนโดยรวมของพนักงาน ธปท. ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มธุรกิจการเงิน จึงได้ปรับโครงสร้างค่าตอบแทนเพื่อให้ค่าตอบแทนของ ธปท. ใกล้เคียงกับระดับเฉลี่ย (P50) ของตลาด เพื่อให้ ธปท. สามารถจูงใจและรักษาบุคลากรที่มีศักยภาพ สำหรับการสรรหาพนักงานใหม่ได้มีการเพิ่มค่าวุฒิการศึกษาสำหรับคุณวุฒิที่สูงกว่าปริญญาตรีตามแนวปฏิบัติของตลาด รวมทั้งปรับเพิ่มเงินบำนาญ และปรับโครงสร้างบัญชีเงินเดือนสำหรับใช้คำนวณบำเหน็จบำนาญ เพื่อให้อดีตพนักงานที่เกษียณอายุสามารถดำรงชีพได้ตามภาวะครองชีพที่สูงขึ้น

ในส่วนของการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล (Recognition & Awards) ธปท. สนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานจัดส่งผลงานเพื่อเข้าร่วมรับการคัดเลือก โดยมีผลงานที่ได้รับรางวัลตามโครงการยกย่องชมเชยและให้รางวัลจำนวน 27 ผลงาน แบ่งเป็นผลงานด้านวิจัยและพัฒนา 3 ผลงาน และด้านนวัตกรรมและการปรับปรุงการทำงาน 24 ผลงาน ซึ่งผลงานที่ดีเยี่ยมที่สุด จำนวน 1 ผลงานได้รับคัดเลือกให้ได้รับรางวัล Governor award และนำไปแสดงใน Hall of Frame ของ ธปท. เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่พนักงานดังกล่าว

นอกจากนี้ ธปท. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลและอุทธรณ์ร้องทุกข์ เพื่อกำกับการดำเนินการของ ธปท. ให้อยู่ในมาตรฐานธรรมาภิบาลที่ดีขององค์การของรัฐ รวมทั้งกำหนดให้พนักงานและพนักงานสัญญาจ้างต้องเข้าเรียน Online Compliance Training เรื่องการล่วงละเมิด (Harassment)

4.3 การฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน

ธปท. โดยสถาบันพัฒนาบุคลากร (สพบ.) ดำเนินการพัฒนาบุคลากรของ ธปท. อย่างต่อเนื่องตามแผนแม่บท 5 ปี (พ.ศ. 2555 - 2559) ด้านทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร โดยพนักงานทุกระดับได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาภายใต้โครงการต่างๆ ทั้งที่ ธปท. จัดดำเนินการเอง (In-house Training Program) การไปเข้ารับการพัฒนาระยะสั้น ณ สถาบันชั้นนำภายนอกทั้งในและต่างประเทศ (Internal and External Program) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันในกระบวนการทำงาน และการได้เรียนรู้องค์ความรู้สำคัญที่ได้รับถ่ายทอดจากผู้บริหารระดับสูงผ่านวิธีการและเครื่องมือจัดการความรู้ที่ ธปท. ได้พัฒนาขึ้น

ธปท. ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาผู้บริหารและพนักงานกลุ่มศักยภาพ เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่หรือทดแทนในตำแหน่งระดับบริหารที่สำคัญ สามารถรองรับภารกิจ ธปท. ในอนาคตได้อย่างครบถ้วนไม่ขาดช่วง โดยได้เน้นการพัฒนาผู้บริหารของ ธปท. ให้เป็นโค้ช ตระหนักถึงการพัฒนาตนเองด้วยการโค้ชทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม และการสร้าง Coaching Culture ในองค์กร

ในปี 2557 ธปท. ได้พัฒนาบทเรียนออนไลน์ (Online Compliance Training) ให้พนักงานทุกคนได้เรียนรู้และตระหนักในการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่สำคัญ โดยเริ่มในหัวข้อการล่วงละเมิด (Harassment) รวมทั้งได้ดำเนินการให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้สำคัญ (Critical Knowledge) ของผู้บริหารระดับสูงที่เกษียณอายุ จัดทำเป็นชุดความรู้ในรูป Pocket book และ e-Book เผยแพร่ในองค์กรให้กับกลุ่มผู้สืบทอดตำแหน่งและผู้เกี่ยวข้อง

นอกเหนือจากการพัฒนาพนักงานที่ดำเนินการโดยสถาบันพัฒนาบุคลากรแล้ว ธปท. ได้จัดสรรวงเงินงบประมาณ เพื่อให้ส่วนงานต่างๆ วางแผนและดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาพนักงานของตน ตามความจำเป็นเฉพาะของส่วนงานและรองรับแผนยุทธศาสตร์ของ ธปท.

4.4 การพัฒนาองค์กร

ปี 2557 เป้าหมายของการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร พัฒนาระบบงานและกระบวนการทำงานของ ธปท. ยังคงมุ่งเน้นเพื่อความเป็นองค์กรในดวงใจ และมีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในปีที่ผ่านมาจึงดำเนินการเพื่อรองรับการผลักดันภารกิจตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี และพันธกิจหลักที่สำคัญๆ ให้สำเร็จลุล่วงและช่วยยกระดับศักยภาพองค์กร

BOT

คณะกรรมการและผู้บริหาร ธนาคารแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ 31 ธันวาคม 2557

นายอำพน	กิตติอำพน	ประธานกรรมการ
นายประสาร	ไตรรัตน์วรกุล	รองประธานกรรมการ
นางทองอุไร	ลิ้มปิติ	กรรมการ
นางผ่องเพ็ญ	เรืองวีรยุทธ	กรรมการ
นายไพบูลย์	กิตติศรีกังวาน	กรรมการ
นายอาคม	เติมพิทยาไพสิฐ	กรรมการ
นายกฤษฎา	จีนะวิจารณะ	กรรมการ
นายคณิศ	แสงสุพรรณ	กรรมการ
นายอัชพร	จารุจินดา	กรรมการ
นายพิชัย	ชุณหวชิร	กรรมการ
นายอนุสรณ์	ธรรมใจ	กรรมการ
นายวิรไท	สันติประภพ	กรรมการ

ผู้บริหารธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ 31 ธันวาคม 2557

ผู้ว่าการ	**นายประสาร**	**ไตรรัตน์วรกุล**
รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน	นางทองอุไร	ลิ้มปิติ
รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน	นางผ่องเพ็ญ	เรืองวีรยุทธ
รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร	นายไพบูลย์	กิตติศรีกังวาน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายทรัพยากรบุคคลฯ	นายณัฐวุฒิ	พงศ์สิริ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน	นางจันทวรรณ	สุจริตกุล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน	นางฤชุกร	สิริโยธิน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตรวจสอบกิจการภายใน	นางสาวนวพร	มหารักขกะ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อสนเทศ	นายเพิ่มสุข	สุทธินุ่น
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน	นายรณดล	นุ่มนนท์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน	นายเมธี	สุภาพงษ์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร	นายสาทร	โตโพธิ์ไทย
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผนและงบประมาณ	นางสุภาวดี	ปุณศรี
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายออกบัตรธนาคาร	นายวรพร	ตั้งสง่าศักดิ์ศรี

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน	**นางทองอุไร**	**ลิ้มปิติ**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน	**นางฤชุกร**	**สิริโยธิน**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน	นายสมบูรณ์	จิตเป็นธม
ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายความเสี่ยง	นางสาวจามรี	สุทธิพงษ์ชัย
ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายธุรกิจและบัญชีสถาบันการเงิน	นางสาวยุพิน	เรืองฤทธิ์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน	นายจาตุรงค์	จันทรังษ์
ผู้อำนวยการ สำนักวิเคราะห์และการต่างประเทศ	นายสมชาย	เลิศลาภวศิน
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน	นางนิศารัตน์	ไตรรัตน์วรกุล
ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายและกำกับระบบการชำระเงิน	นายบัญชา	มนูญกุลชัย

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน	**นายรณดล**	**นุ่มนนท์**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ 1	นายอานุภาพ	คูวินิชกุล
ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบ 1	นางวรางคณา	ธำรงรัตน์
ผู้ชำนาญการพิเศษ ฝต1.	นายศุภชัย	งามประภาวัฒน์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ 2	นางสาวสิริธิดา	พนมวัน ณ อยุธยา
ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบ 2	นายยงศักดิ์	เซี่ยงหลอ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิเคราะห์และติดตามฐานะ	นางนวอร	เดชสุวรรณ์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิเคราะห์และติดตามฐานะ	นายจิตเกษม	พรประพันธ์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางบุษกร	ธีระปัญญาชัย
ผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา	นางสาวสุนัดดา	ปริปุณณะ
ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจและ Non-bank	นายบุญทอง	พฤกษมหาศาล
ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน	นางวิเรขา	สันตะพันธุ์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายจัดการกองทุน	นางสาวปรียานุช	จึงประเสริฐ
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารทรัพย์สินและหนี้	นายบุญชัย	กาญจนพิมาย
ผู้อำนวยการ สำนักกฎหมายและติดตามทรัพย์สิน ฝกท.	นางจิรารัตน์	ตัณฑ์กุลรัตน์
รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน	**นางผ่องเพ็ญ**	**เรืองวีรยุทธ**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน	**นายเมธี**	**สุภาพงษ์**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน	นางรุ่ง	มัลลิกะมาส
ผู้อำนวยการ สำนักเศรษฐกิจมหภาค	นายดอน	นาครทรรพ
ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายการเงิน	นายยรรยง	ไทยเจริญ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	นางอลิศรา	มหาสันทนะ
ผู้ทรงคุณวุฒิ ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (IMF)	นางพรวิภา	ตั้งเจริญมั่นคง
ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	นางสาวชญาวดี	ชัยอนันต์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ	นายปิติ	ดิษยทัต
ที่ปรึกษางานด้านเสถียรภาพระบบการเงิน	นายทรงธรรม	ปิ่นโต
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน	**นางจันทวรรณ**	**สุจริตกุล**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตลาดการเงิน	นางสาววชิรา	อารมย์ดี
ผู้อำนวยการ สำนักธุรกิจตลาดการเงิน	นางสาวดารณี	แซ่จู
ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ด้านโครงสร้างฯ	นางวรรณพร	ลักษณะสุต
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารเงินสำรอง	นายอัมพร	แสงมณี
ผู้อำนวยการ สำนักกลยุทธ์การลงทุน	นายสันติ	รังสิยาภรณ์รัตน์
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารการลงทุน	นางสาวปฤษฎี	จินดาหรา
ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านบริหารกองทุนฯ	นางสาววงจันทร์	ศรีเปารยะ
ผู้อำนวยการ ฝ่ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน	นายณัฏฐ์	ลุมพิกานนท์

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร	**นายไพบูลย์**	**กิตติศรีกังวาน**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร	นายปฤษันต์	จันทน์หอม
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการ	นางวราภรณ์	ศุภางคเสน
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารความเสี่ยงทางการเงิน	นางสาวเมทินี	ศุภสวัสดิ์กุล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อสนเทศ	**นายเพิ่มสุข**	**สุทธินุ่น**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการชำระเงินและพันธบัตร	นางภรวดี	ตาปสนันทน์
ผู้อำนวยการ สำนักวิเคราะห์และพัฒนา	นางสาวกุฎา	รณะนันทน์
ผู้อำนวยการ สำนักจัดการชำระเงินและพันธบัตร	นางสาวประภาภรณ์	ถนอมวงศ์ทัย
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายสถิติและข้อสนเทศ	นางผุสดี	การเจริญดี
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายสถิติและข้อสนเทศ	นายพิชิต	ภัทรวิมลพร
ผู้อำนวยการ สำนักสถิติ	นางสมศจี	ศิกษมัต
ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนพัฒนาข้อสนเทศ	นางสุนันทา	คงศรีเจริญ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางผุสดี	หมู่พยัคฆ์
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบงานธุรกิจ 1	นางสาวศิริพรรณ	อิสริยะพฤทธิ์
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบงานธุรกิจ 2	นายธีระ	ปัตติทากร
ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางนวลศิริ	เหรียญทองคำ
ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนและจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางสาวดวงแก้ว	ไทรนนท์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร	**นายสาทร**	**โตโพธิ์ไทย**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารการสื่อสารองค์กร	นายจิรเทพ	เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
ผู้อำนวยการ สำนักสื่อสารสัมพันธ์	นายนันทวัฒน์	สังข์หล่อ
ผู้อำนวยการ สำนักผู้ว่าการ	นางสมฤดี	รังสิยาภรณ์รัตน์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายธุรการและบริหารอาคาร	นางสุรีย์	จิรรัตนโสภา
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารพัสดุและบริการ	นายวัชรินทร์	แท่นทอง
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารอาคาร	นายบุญเลิศ	ตระกูลขจรศักดิ์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกฎหมายและคดี	นายพฤทธิพงศ์	ศรีมาจันทร์
ผู้อำนวยการ สำนักคดี	นางวรรณี	พรสมบูรณ์ศิริ
ผู้อำนวยการ สำนักกฎหมาย	นายโอรส	เพชรเจริญ
ผู้อำนวยการ ฝ่ายรักษาความปลอดภัย	นายเฉลิมพล	กิ้มประพันธ์
ที่ปรึกษาผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร	นายวีระชาติ	ศรีบุญมา
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร	**นายณัฐวุฒิ**	**พงศ์สิริ**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายทรัพยากรบุคคล	นางธัญญนิตย์	นิยมการ
ผู้อำนวยการ สำนักกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล	นางชุติมา	วิบูลสุข
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารงานบุคคล ฝทบ.	นายบุญเลิศ	ตั้งจิตเจริญ
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารและวิเคราะห์กำลังคน	นางสาวอุษณีย์	ปิยะพลรุ่งโรจน์

ผู้อำนวยการ สถาบันพัฒนาบุคลากร	นางสาวมัทนา	ไวทยะโกมล
ผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาองค์กร	นางพัชญา	ศรีปลั่ง
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผนและงบประมาณ	**นางสุภาวดี**	**ปุณศรี**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการเงินและการบัญชี	นางสาววงษ์วธู	โพธิรัชต์
ผู้อำนวยการ สำนักการเงินและบัญชี ฝบช.	นางพัชรา	วินยเวคิน
ผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผน	นายธาริฑธิ์	ปั้นเปี่ยมรัษฎ์
ผู้อำนวยการ ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน	นางชนาธิป	จริยาวิโรจน์
ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นายชาญชัย	บุรถาวร
ผู้อำนวยการ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นายธเนศชัย	อังวราวงศ์
ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคใต้	นางวจีทิพย์	พงษ์เพ็ชร
ผู้อำนวยการ สำนักงานภาคใต้	นายสัญญา	จันทวดี
ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคเหนือ	นายสิงห์ชัย	บุณยโยธิน
ผู้อำนวยการ สำนักงานภาคเหนือ	นางสุรีรัตน์	ลัคนานิตย์
ผู้อำนวยการ หอสมุด จดหมายเหตุ และพิพิธภัณฑ์	นางสาวประภากร	วรรณกนก
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายออกบัตรธนาคาร	**นายวรพร**	**ตั้งสง่าศักดิ์ศรี**
ผู้อำนวยการอาวุโส โรงพิมพ์ธนบัตร	นายวิรัตน์	กิติพิพัฒน์
ผู้อำนวยการ สำนักวิศวกรรมและสนับสนุนการผลิต	นางศรีน้อย	เล็กอุทัย
ผู้อำนวยการ สำนักการผลิต	นายสรจักร	จันทรเบญจกุล
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร	นางวาสนา	นิมิตยงสกุล
ผู้อำนวยการ สำนักจัดการธนบัตร ฝจธ.	นางเต็มมาศ	ชุตินิมิตกุล
ผู้อำนวยการ ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน	นายศรัณย์	ธำรงรัตน์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายการบัญชีและพัสดุ	นางศรัณยา	วจนานวัช
ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารและพัฒนาบุคคล	นายนิรุท	ลิ้มมณี
ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัยออกบัตรธนาคาร	นางสาวโสภี	สงวนดีกุล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตรวจสอบกิจการภายใน	**นางสาวนวพร**	**มหารักขกะ**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายในและติดตามการปฏิบัติงาน	นางนิรมล	อัศวมณี
ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน ฝตต.	นายประสาท	สมจิตรนึก
ผู้อำนวยการ ฝ่ายติดตามการปฏิบัติงาน ฝตต.	นายยุทธ	ขุนสีห์ภาคย์
ผู้อำนวยการอาวุโส กลุ่มงานยุทธศาสตร์องค์กร	นายทิตนันทิ์	มัลลิกะมาส
ผู้อำนวยการ กลุ่มงานยุทธศาสตร์องค์กร	นายสุพัฒน์พงษ์	นาวารัตน์
โฆษก ธปท.	นายจิรเทพ	เสนีวงศ์ ณ อยุธยา

BOT
ผังโครงสร้างองค์กร ธนาคารแห่งประเทศไทย

ผังโครงสร้างองค์กร ธนาคารแห่งประเทศไทย

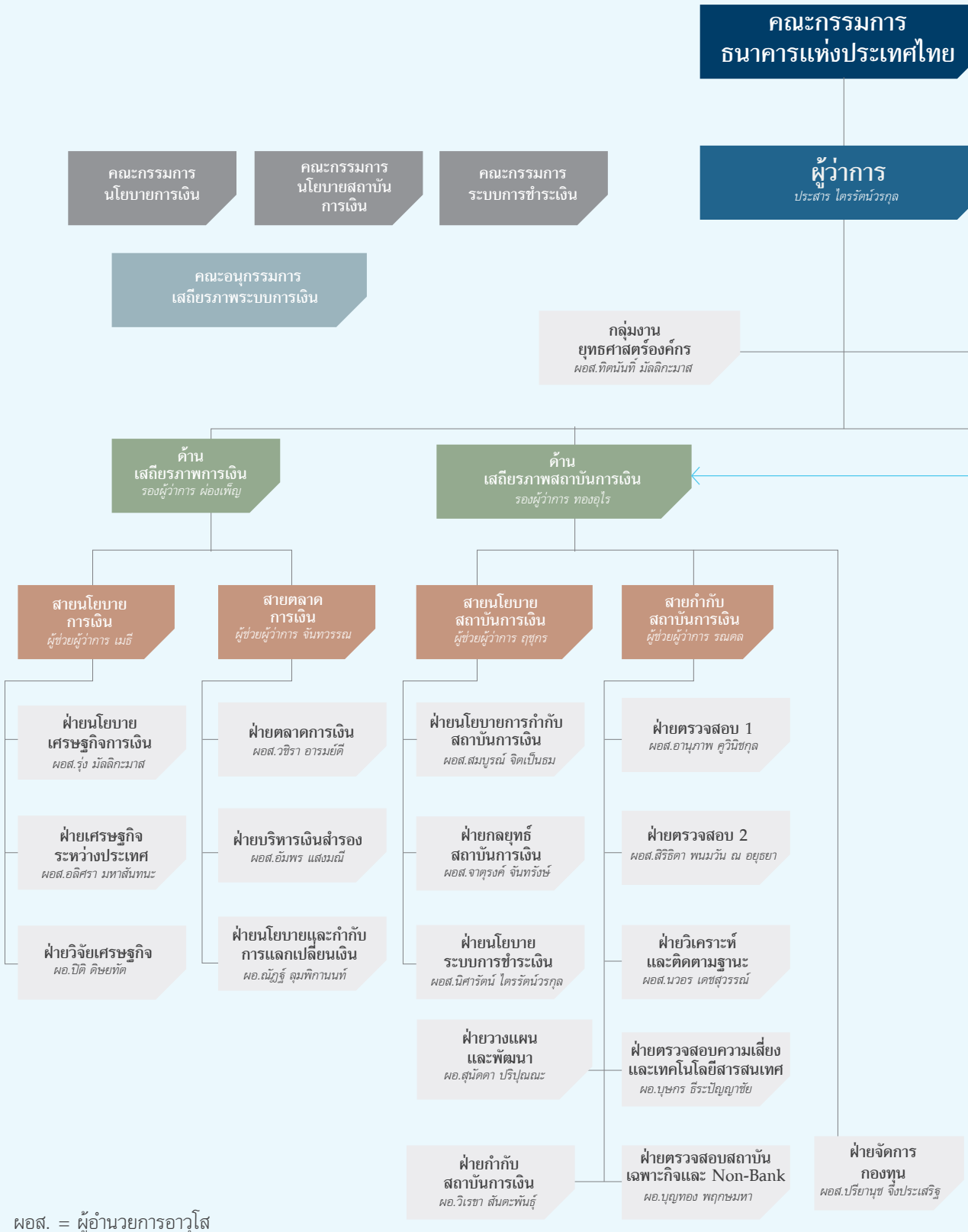

ผอส. = ผู้อำนวยการอาวุโส

ผอ. = ผู้อำนวยการ

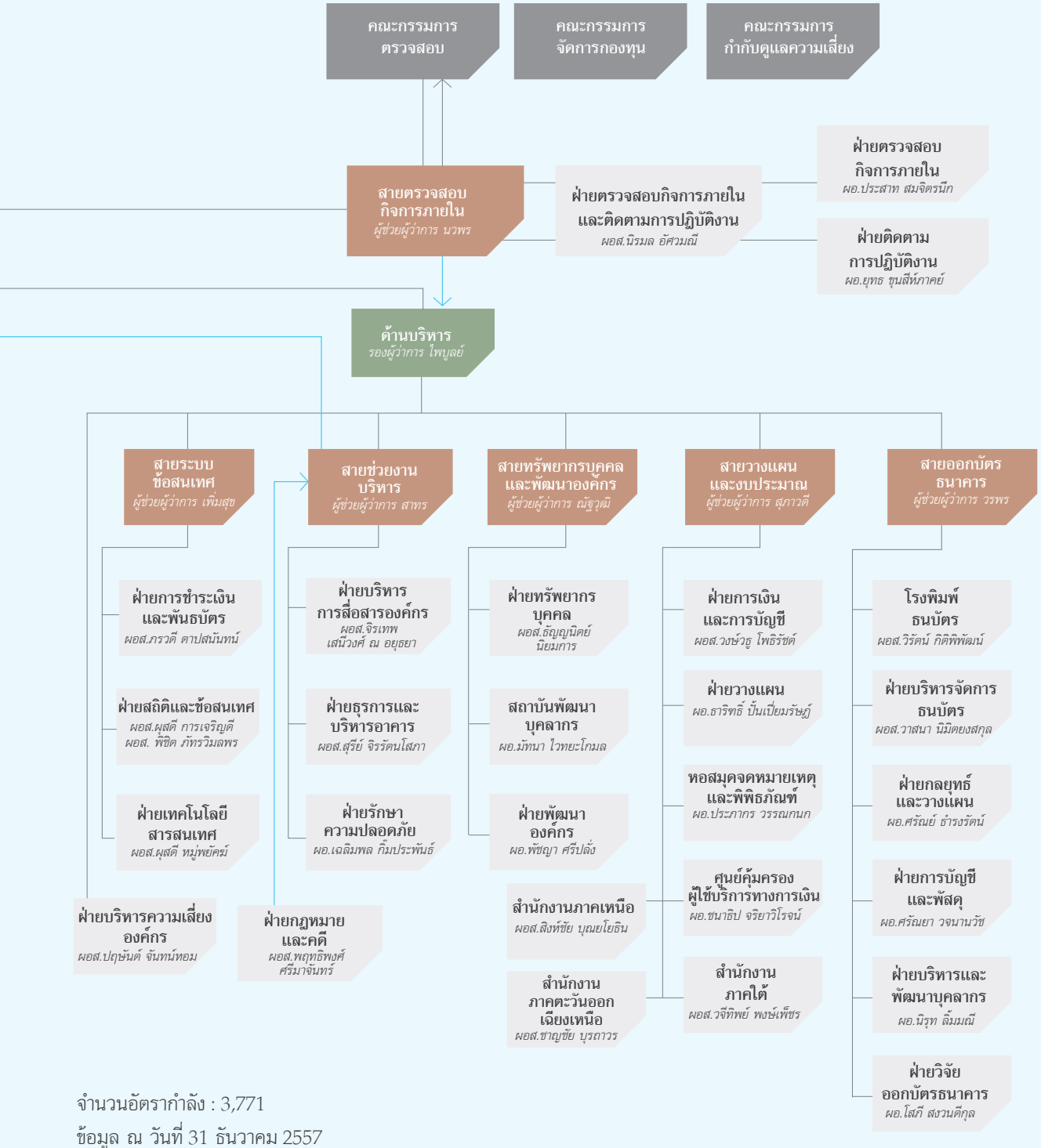

จำนวนอัตรากำลัง : 3,771

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

โทร.1213
ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย
273 ถนนสามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
www.bot.or.th